

ATENEEO DE MADRID

PRADO, 11

CONCIERTO

DE MÚSICA CATALANA

A CARGO DE LA

"COBLA BARCELONA"

PARA EL JUEVES, 14 DE ABRIL

A LAS DIEZ Y MEDIA DE LA NOCHE

PATROCINADO

POR LA

"CASA DE CATALUNYA"

PROGRAMA

Presentación de la «Cobla», por el musicógrafo DON JOSÉ SUBIRÁ.

PRIMERA PARTE

<i>Tarragona</i>	ENRIQUE CASALS.
<i>Los estudiantes de Tolosa.</i>	FRANCISCO PUJOL.
<i>Sardana trágica.</i>	JUAN MANÉN.
<i>Danzas de Vilanova (Glosas)</i> . .	EDUARDO TOLDRÁ.
<i>Peleas de enamorados</i>	BENITO MORATÓ.

SEGUNDA PARTE

<i>Bailete de Dios.</i>	ANTONIO CATALÁ.
<i>Impresiones campesinas.</i>	JOAQUÍN SERRA.
a) <i>Alborada.</i>	
b) <i>Los niños juegan.</i>	
c) <i>Bajo los pinos.</i>	
d) <i>El valle de los ecos.</i>	
e) <i>Fiesta.</i>	
<i>Sueño gris</i>	JULIO GARRETA.
<i>Junio.</i>	» »

NOTAS AL PROGRAMA

LA «COBLA BARCELONA»

Es la «coblá» una corporación integrada por típicos instrumentos de Cataluña, especialmente «tenoras», «tiples» y «flaviol», a los cuales se asocian otros de cuerda, madera y metal, en número limitado, con sujeción a una tradicional plantilla.

La «COBLA BARCELONA» se fundó en 1922 con los elementos más destacados en el cultivo de esta especialidad. A partir de 1924 la dirige José Serra, compositor conocidísimo por sus numerosas y populares sardanas. No ha limitado su repertorio a las danzas de la región, como otras corporaciones similares, sino que ha fomentado la creación sinfónica de la joven y ya destacada escuela musical catalana. Su amplio repertorio, renovado sin cesar, incluye, además de una valiosa producción sardanística, variadas obras de concierto: glosas, suites, poemas sinfónicos, etc., escritas expresamente para esas agrupaciones características por los maestros Garreta, Pujol, Morera, Vives, Manén, Toldrá, E. Casals, José y Joaquín Serra, Morató, Catalá, Pérez, Moya, Juncá, etcétera. Ha colaborado con los principales orfeones de Cataluña, y muy especialmente, y de un modo constante, con el glorioso «Orfeo Catalá», al cual acompañó en su triunfal excursión a Valencia y Sevilla.

LAS OBRAS INTERPRETADAS

Las diversas sardanas incluídas en esta sesión se apartan de los tópicos usuales. Responden a intenciones psicológicas, sentimentales o expresivas que esquivan, por lo común, toda idea danzaria, y a lo sumo utilizan los elementos primarios de la referida danza como base para estilizaciones depuradísimas o para virtuosismos de buena ley.

Tarragona, de Enrique Casals —el hermano del insuperable violonchelista—, es atrevida y valiente.

Trágica, del compositor y violinista Manén, desborda

la angustia en dolorosos acentos que justifican el título de la obra.

Peleas de enamorados, de Morató, goza gran popularidad, no obstante su difícil ejecución.

Sueño gris y Junio, de Garreta, ofrecen dos aspectos bien distintos; mientras la primera se envuelve en un halo misterioso de poesía, la segunda resuena llena de vitalidad vigorosa como un himno vibrante dedicado al espíritu catalán.

Los estudiantes de Tolosa, por el subdirector del «Orfeó Catalá», maestro Francisco Pujol, es una glosa de un romance popularísimo. El autor ha utilizado los elementos melódicos y rítmicos de la canción con que se dice esa trágica narración, para escribir un poema sinfónico donde se dan la mano la expresión emotiva y el agudo realismo de acuerdo con el asunto del romance, asunto que se puede resumir del siguiente modo: Tres seminaristas de Tolosa se encuentran con tres muchachas galantes y se ponen a bromear con ellas; éstas los denuncian injustamente, y el juez los condena a la horca. Cuando acaba de cumplirse la sentencia, el hermano de uno de ellos, personaje influyente, viene veloz a caballo y formula las más graves amenazas y los más severos anatemas contra la ciudad que tan injustamente había tratado a esos mozalbetes.

Las glosas de las *Danzas de Vilanova*, por Eduardo Toldrá, y del *Bailete de Dios*, por Antonio Catalá, están inspiradas en temas folklóricos. Ambas aparecen revestidas con la finura del arte erudito, sin perder con ello el encanto persuasivo de su gracia ingenua, y cada una de esas obras muestra el temperamento del autor que la compuso.

Las *Impresiones campesinas*, de Joaquín Serra, han sido escritas por uno de los jóvenes artistas catalanes que más prometen. Está integrada por cinco números, cuyos títulos respectivos (*Alborada*, *Los niños juegan*, *Bajo los pinos*, *El valle de los ecos* y *Fiesta*), indican el carácter propio de cada uno. Lo subjetivo y lo objetivo, así como también lo original y lo folklórico, se dan la mano con feliz alianza en esta composición llena de lozanía y juventud.

JOSÉ SUBIRÁ

Concurs de Cobles empordaneses

QUE BAIX EL PATRONAT DEL

EXCM. AJUNTAMENT

SE CELEBRARÁ A BARCELONA

EL DÍA 29 DE JUNY DE 1907.

A LES 10 DEL MATÍ, EN EL

PALAU DE BELLES ARTS

BASES DEL CONCURS

- 1.ª Se concedirán tres premis: un 1.er de 600 pessetes, un 2.^{on} de 400 pessetes y un 3.er de 300 pessetes, respectivament, a les tres cobles que s'en fassin guanyadores per ordre de mèrit en ajust, afinació, ritme y colorit. El Jurat podrà mencionar a les cobles que s'ho mereixin.
- 2.ª Els exercicis d'aquest Concurs consistiran en la execució de la Sardana «Per tu ploro», original del Mestre Joseph Ventura, y d'un altre Sardana de lluibment a lliure elecció de cada cobla.
- 3.ª La Sardana imposada «Per tu ploro», deurà executar-se segons la partitura qu'es repartirà a cada una de les cobles al temps de sa inscripció.
- 4.ª Les cobles que desitjin pendrer part en aquest Concurs, han de dirigir ses instancies a la Secretaría de la Comissió

Organisadora, establerta en la Majordomia del Excm. Ajuntament d'aquesta Ciutat. El plasso d'inscripció es fins a les 8 del vespre del dia 25 del present mes de Juny.

- 5.ª Les cobles deurán composarse al menys d'un fluiol, dos tibles, dos tenors, dos cornetins, dos fiscorns y contrabaix. Les que además d'aquests instruments portin trombóns, també serán admeses.
- 6.ª Les tres cobles premiades haurán de tocar, si es necessari, en el Concurs de Sardanistes y en el festival popular que s'organisi.

Formarán el Jurat els Mes-
tres: ANTONI NICOLÁU,
LLUIS MILLET, JOAN LA-
MOTTE DE GRIGNON, ENRICH
GRANADOS Y FRANCESCH
PUJOL.

*La sardana es la dança més bella
de totes les dançes que 's fan y 's desfán,
es la mòvil, magnífica anella
que ab pausa y ab mida va lenta oscilant.*

JUAN MARAGALL

Concurs de Sardanistes

que tindrà lloc en el **PARK GÜELL**

á les deu de la nit del 23 Juny de 1908

(revetlla de S. Joan) en el Festival de beneficencia organiat per la * * * * *

Reial Associació Espanyola a favor dels Cegos

* BASES *

PREMIS

S'adjudicarà: Un **Primer Premi de 250 pessetes** a la colla que mellor balli i degudament reparteixi a la usansa empordanesa (començant i acabant a la esquerra) una sardana inédita y revessa.

Un **Segon Premi de 100 pessetes** i un **Tercer Premi de 75 pessetes** a les dugues colles que segueixin en mèrit a la guanyadora del Primer.

Además s'adjudicarán **Tres accésits de 25 pessetes** a les tres colles que segueixin per ordre de mèrit a la guanyadora del tercer premi.

CONDICIONS *

a que deurán subjectarse les colles que hi prenguin part. Esser formades com a mínim de vuit individus i com a màxim de dotze.

Nomenar a l'acte de l'inscripció, un individu pera formar part del *Jurat Fiscalisador*.

Espressar per escrit el nom de la colla, nombre i sexe dels que la componen, nom, cognoms i adreça del cap de colla (únic autorisat pera cobrar el premi) i el del individu que hagi designat pera formar part del *Jurat Fiscalisador*.

Les colles, deurán comparexer avants de dos quarts de deu del vespre al Parck Güell.

La sardana revessa será inédita i original del mestre en Francesc d'A. Font i executada fins al primer contrapunt.

La sardana de lluiment será la titulada «Matinada» del mestre en Juli Garriga i executada completa.

En cas de qué cap colla es fassi merexedora dels premis, el *Jurat Calificador* es reserva el dret de repartirlos en la forma que cregui més justa.

El fallo del *Jurat Calificador* es inapelable sempre que no estiga en contraposició amb les presents bases i es farà públic en la mateixa festa.

Formen el **JURAT CALIFICADOR**; en **Joseph López Franch**, en **Francesc Pujol**, en **Frederich Roig**, en **Francesc d'A. Font**, en **Joan Puigmal**, en **Francisco Carbó**, en **Enrich Ferrer**, en **H. Pons i Arola**, i en **E. Fontbernat i Verdaguer**, secretari.

Barcelona, Maig 1908.

NOTES:

Les colles de fora que no vulgan nomenar **Jurat Fiscalisador**, la comissió organitzadora es cuidarà de nomenar-la.

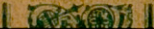
L'inscripció de colles estarà oberta desde l'aparició de les presents bases, fins el dia 15 de Juny.

Les hores d'inscripció seran de 6 a 8 de la tarda, en el local de l'entitat organitzadora, Plaça del Regomir 4 pral

En cas de que en l'acte de la celebració del concurs, qualsevol concursant es posi en relació amb algú del públic o del **Jurat Fiscalisador**, ja siga per indicacions o verbalment, quedarà tota la colla considerada com a fora de concurs.

La colla encarregada de l'execució de les sardanes en aquest concurs, es la llorejada **L'Art Gironí** de Girona.

Ateneu Obrer

del
Districte Segón

Mercaders, 38 y 40

PROGRAMA

de les festes que en honor de

Ntra. Sra. de la Mercé

y dedicades á la secció de Be-

nefencia d'aquest Ateneu se

celebrarán los dies 22, 23 y

24 de Setembre de 1906.

Tocarà les sardanes la llorejada cobla empordanesa

La Principal de Perelada

Dirigida per En Joseph Serra

Dia 22 à les deu de la nit

Sardanes ♦ Melodies catalanes modernes
Cançons populars

PRIMERA PART

Recorts d'Olot, Sardana. *P. Rigau.*
La falsa nineta, Melodia *Narcisa Freixas.*
Cantada per En Gabriel Coderch.
Caterina d'Alió { Cançó popular per En Lluís
Teixidó.
Sardana. *P. Rigau.*
La non non dels papellons, per En Antón Gaya. *Carme Karr.*
Lo Mestre { Cançó popular per En Lluís Teixidó.
Sardana. *J. Pujol.*
La pubilla Empordanesa. *J. Serra.*
Sardana de rams, encantantse abans un pom de flors.

SEGONA PART

Lo roser de roses blanques ♦ Lo Pastoret ♦ La vella de Paris
Cançons populars per En F. X. Pons.
Lo bou y la mula { Cançó popular per En
F. X. Pons.
Sardana. *J. Serra.*
Cançoneta, per Na Elvira Creus.
La Pastoreta { Cançó popular per Na Elvira
Creus.
Sardana. *P. Rigau.*
La Dama d'Aragó ♦ Lo bon caçador ♦ La jutgesa.
Cançons populars per En F. X. Pons.
Totes volen hereu, Sardana. *Pep Ventura.*

Dia 23 à les deu del matí

FESTIVAL INFANTIL
à càrrech de les Escoles del Districte Segon

PRIMERA PART

PUTXINEL-LIS

La comedia en un acte:

AUCELLETS FORA DEL NIU

y lo diàlech:

UN LLAMINER CASTIGAT

abdues de En *A. Rius Vidal* y representades pèl quadro infantil,
dirigit per En Joan Virgili.

SEGONA PART

Concert de cançons populars per l'Orfeo de les Escoles
dirigit per En F. Piquer y Salvat

Sardanes: Joguinejant ♦ Joguines. *J. Serra.*
Exercicis gimnàstichs ♦ Joch de corda ♦ Joch de cavall ♦
Castell final, dirigits pèl mestre Andreu Arias.

A les 3 y mitja de la tarda

Sessió literaria musical dedicada al nostre ball nacional la
SARDANA y homenatge al inolidable sardanayre

EN PEP VENTURA

PRIMERA PART

Lo pardal, Sardana. *Pep Ventura.*
Discurs per un individu del Concell Directiu.
A l'Empordà, poesia de *Mossen J. Verdagner.*
La sardana d'amor, poesia d'En Lluís Manau.
Sonet, d'En J. Carner.
Disquisicions sobre la sardana, per En Manel Folch y Torres.
La Barca, melodia cantada per En G. Coderch. *N. Freixas.*
Mariagneta, cançó popular per En Antón Gaya.
Matinal, melodia per Na Elvira Creus.
Enterro, melodia per En Carles Gállego. *Moreira*
Plany, cançó popular per En Víctor Vila.
A la voreta del mar, cançó popular. *Adrià Esquerrà.*
per Na Palmira Coll, Na Josepha Tarragó y En Joaquim Ferrer

SEGONA PART

La cançó del Taper, Sardana. *J. Serra.*
Discurs per En J. Pons y Pagés.
La Sardana, d'En J. Maragall.
Poesia, d'En Faust Casals.
Empordaneses; a. Lo Tabal de Marsella ♦ b. Lo rey dels gola-
fres ♦ c. Lo fadri de Verges, d'En Eduard Girbal Jaume.
Poesia, d'En Ferrán Agulló.
Per tu ploro, Sardana. *Pep Ventura.*
cantada per En G. Coderch
Vora, voreta la mar, cantada per En Lluís Padrós Borrás de Palau.
Cant a la tardor, cantada per En Víctor Vila. *A Esquerrà*
Tres melodies. { Viatge ♦ Anyorança
Retorn. *Sanchez Gavanyach*
per Na Josepha Amorós
Discurs de gracies per lo Sr. President.
Segadors, per la cobla.

A les 9 y mitja de la nit

PRIMERA PART

Representació íntima del drama en 3 actes d'En Manel Folch y Torres

L'INFERN

y la comedia en 1 acte d'En *J. Maria Arnau:*

LES TRES ALEGRIES

Lo quadro dramàtich lo dirigit en J. M.ª Vila y en Joseph Solà.

SEGONA PART

Sardanes: A Nuria ♦ Una mirada ♦ Lo toch
d'oració. *Pep Ventura.*
Sardanes: Un ram d'or ♦ Un dia joliu. *P. Rigau.*

Dia 24 à les deu del matí

Ball plà ♦ Contrapàs

Sardanes d'En J. Serra
Un ram de flors ♦ Pluja d'es-
trellles ♦ Cercant l'amor.

A les 3 y mitja de la tarda

Sardanes d'En J. Serra

PRIMERA PART

La font de les rondalles ♦ Es-
purnes d'or ♦ Saltirona.

SEGONA PART

Rialletes ♦ Barquejant ♦ Cer-
cant floretes.

A les 10 de la nit

PRIMERA PART

Balls tipichs

Lo cant del Pastoret,
Sardana. *J. Vicens*

Ball del Ciri

La nit del amor,
Sardana. *E. Moreira*

Patatuf ♦ Esquerrana

Alegroya,
Sardana. *C. Casademunt*

SEGONA PART

Ball plà

Les fades del Ter,
Sardana. *P. Rigau*

La Boulangeria

La cistella enflocada,
Sardana. *P. Rigau*

Dança de Castelltersol

Idili, Sardana. *J. Serra*

NOTES Los títols y les invita-
cions son rigorosament personals.
La Comissió se reserva lo dret
d'alterar lo programa sempre que
ho crega convenient.

Serà tret del local qualsevolga
que alteri l'ordre.

Los ballets anunciats los balla-
rán les parelles al efecte assenya-
lades.

No's permeterà ballar als nens.

La Comissió

FOMENT DE LA SARDANA

del Districte sisè

SECCIÓ DEL C. N. R. FIVALLER

HOMENATGE

ALS MESTRES COMPOSITORS DE

Sardanes

BARCELONA 26 D'ABRIL DE 1908

A les 9 del matí

Repartiment de «bonos» als pobres.

A les 10 del matí

FESTA POPULAR

A LA

PLASSA de la UNIVERSITAT

Sardanes públiques per
una cobia ampurdanesa.

A les 3 de la tarde

GRANDIOS FESTIVAL

AL PARK GÜELL

10 cobies — Estrena de 18 sardanes
(PRIMERA AUDICIO)

SARDANA DE CONJUNT PER 120 PROFESSORS

Entrades { Homes: 50 cts. Dones: 25 cts.
Carruatges y automòbils: 3 pessetes
(El timbre a càrrec del públic)

A $2\frac{1}{4}$ de 10 de la nit

VETLLADA SELECTE

AL PALAU DE BELLES ARTS

Presidencia de les Autoritats populars.

Mestres en Gay Saber

y demás poetas llorejats

Poesies inédites. — Lectura de les mateixes per
l'Esbart de Rhapsodes de l' H. de L. E. — Cobles am-
purdaneses. — Estrena de 14 sardanes (primera audició)

ENTRADES A UNA PESSETA
(El timbre a càrrec del públic)

NOTES. — En aquests actes hi assistiran els Mes-
tres compositors de sardanes. — Si a causa del mal
temps no 's pot celebrar la Festa popular del matí,
aquesta se celebrarà al hostatge de l' entitat: Ari-
bau, 21. — Si per iguals causes no 's pot celebrar el
grandios Festival del Park Güell, aquest se cele-
brarà juntament ab la vetllada selecte de la nit, la
qual en aquest cas comensarà a dos quarts de nou
en punt. — Per més detalls la Revista especial que
's publicarà alussiva a les festes; y a la Secreta-
ria de la Entitat, tots els dies de 10 a 11 de la nit.

Orfeó Atlàntida

Agrupació Sardanista

Gonsell de Gent, 18

Ballada de Sardanes

dedicada al mestre

PUJOL

per al dia 26 de febrer a la tarda
a càrrec de la cobla

"BARCELONA"

PROGRAMA

Eugènia	} Pujol
La lluna, la bruna	
Manyaga	
Trapacera	
Pirinenca	
Florída	

NOTA.—Tots els dilluns, dimecres i divendres, ensenyament de sardanes al nostre estatge, de dos quarts de vuit a les nou.

CASA VIVES

EL MÉS SELECTE
EN DOLÇOS I PASTES
DE NATA I CREMA

SALÓ DE TE

DEGUSTACIÓ DE PASTES,
FIAMBRE, NATA I CREMA

SE SERVEIXEN TOTA MENA
DE LONX, REFRESCOS
I OBSEQUIS PER A NOCES
I BATEIGS

CARRER DE SANS, 74

SALA D'AUDICIONS DE
L'ORFEÓ GRACIENC

CONCERT DE COBLA
organitzat pel

FOMENT DE
LA SARDANA
DE BARCELONA

que tindrà lloc
a l'esmentada sala, a les deu
del vespre del dia
9 de març de
1924

Cobla BARCELONA

P R O G R A M A

PRIMERA PART

- El que vegé la lluna. . . *Josep Blanch*
Una mirada. *Josep Baró*
Lluny de ma Pàtria . . . *Antoni Juncà*
L'Aplec d'Alfou *Antoni Català*
Rosa Gentil (ESTRENA) . *Joan Balcells*

SEGONA PART

- Rosa del Folló. *Joan Lamote*
Pastoral *Juli Garreta*
Camperola *Eduard Toldrà*
Serenada *Enric Morera*
Els fadrins de Sant Boi
Glossa (ESTRENA) . . . *Francesc Pujol*

La reducció per a piano de «Una mirada»
ha estat editada per LA SARDANA POPULAR

ELS FADRINS DE SANT BOI

CANÇÓ POPULAR

Els fadrins de Sant Boi
molta fatxenda gasten.
El més petit de tots
en gasta més que'ls altres.

Tra-la-rà,
el maco de la Laia
serà.

Va vestit de vellut,
botonada de plata.
Se n'ha comprat un ram
per dà a l'enamorada.
Se n'ha comprat un ram
set duros d'or costava;
tres duros costa el ram,
quatre més la lligada.
Quan l'ha tingut comprat
ja no sap on posar-se'l;
ja se'l posa al barret
per fer més pompa i gala.
Quan l'hi ha tingut posat
carrer avall se n'anava;
quan és a mig carrer
ja'n gira els ulls enlaire.
Ne veu la seva amor
sola que's pentinava
amb una pinta d'or,

l'escarpidor de plata.
Amb el signe que fa
coneix que n'hi té entrada.
Se'n puja escala amunt
com si fos de la casa.
Quan és a mig replà
la troba que baixaiva.
Li dóna el Déu-vos-guard.
Raó no li tornava.
Ja n'hi presenta el ram,
li fa mitja rialla;
li torna a presentar,
li fa tota plegada.
—El ram prou me l'ha pres,
l'amor no me l'ha dada.
Si no em doneu l'amor,
feu-me'n una abraçada.
—Això no ho faré jo,
que'n fóra castigada,
castigada de Déu,
del pare i de la mare,
també dels meus germans,
dels germans i germanes,
i de tots els parents
i de la gent de casa.

Preus de les invitacions

	Socis	No socis
	Ptes.	Ptes.
Llotges pati (amb entrades).	8'	8'
» 1 ^{er} pis »	6'	6'
Sillons de pati	0'75	1'50
Circulars	0'50	1'

Les invitacions poden adquirir-se cada dia al local del Foment (Duran i Bas, 9, pral.) de dos quarts de vuit a dos quarts de nou del vespre; a les ballades, al peu de la cobla i el dia del concert a l'entrada de la sala d'audicions de l'Orfeó Gracienc. Els preus especials acordats per als socis, s'entenen igualment pels del «Foment de la Sardana» i els de l'«Orfeó Gracienc».

Lliga Sardanista de Catalunya

BELLAFILA, N.º 3

TELÈFON 18456

Repertori
de les sardanes
que la **LLIGA**
SARDANISTA
recomana

B A R C E L O N A M C M X X X V

Lliga Sardanista de Catalunya

BELLAFILA, N.º 3

TELÈFON 18456

Repertori
de les sardanes
que la **LLIGA**
SARDANISTA
recomana

BARCELONA MCMXXXV

Lliga Sardana de Catalunya

TELEFON 18454

BARCELONA, N.º 3

Repertori

de les sardanes

que la Lliga

SARDANISTA

recomana

BARCELONA, MCMXXV

Frederic
Alfonso

Boirada d'estiu

Els ocellets de casa

El jovent de Sentmenat A punta de dia

Joan
Balcells

Griselda

Entre esbarzers revessa

Rosada

Gentilesa

Festa de pastors

Apassionada

Divagant revessa

Rosa gentil

Balada

Nupcial

Flordeneu

Evocació

Dansa de fades

Marinada

Fervorosa

Maria Teresa

Sota els ailants

La font d'en Xarò

Dalt de Llubreia

Enyorança

Camí dels Vivencs

Damunt l'herbei

Muntanya amunt

Festeig

Fantasiosa

Records de Núria

Joiosa

Ofrena amical

Remembrança

Josep
Baró

La colla dels galans

Una rondalla

La sardana de l'Alcalde

La masia catalana

El rossinyol popular

Cançó del lladre popular

La Cervianenca

Primavera

Faunes i Goges

L'estiu

Una mirada

Tardor

La filla del marxant pop.

L'Hivern

Els arbres de la Devesa,	Cantem i dansem
saben una cançó?	La pastoreta popular
La festa del poble	La gironina
Vilafranca	Ter i Fresser
A la Vall de Sant Daniel	Festa de germanor
El pardal popular	Somniant

Joan

Bernet

Romàntica

Josep

Blanc-Reinalt

Pasqua florida	La deixaflaires
L'hostalera esquerpa	Castellonina
Galanteig	Amor triomfant
L'esclat d'un petó	Amor vençut
De Lladó la més bonica	La noia matinera
Engruna	Flor ciutadana
Empordanesa	Foc de Sant Joan
La millor amiga	A tota vela
El petit Jordi	Un dia d'octubre
La cala d'en Titit	La masovera guapa
Cant a l'estiu	El que vegé la lluna
	La molinera i el músic

Antoni

Botei

L'ametller	Primavera
La viudeta	Saltironant
Hivern	Plou i fa sol

Adolf

Cabané

La pastoreta
Cavall Bernat
Cant de joventut

L'encís de St. Sebastià
de Montmajor
La vall del Riucorb

Narcís

Carbonell

Francisca

La infanteta
L'aplec de Sant Farriol
La pubilla de Calafell
Cançó de la llar

La flor de Vilabertran
De bon mati
Saltirona
Raig de lluna
Encisadora

Cassia

Casademont

La cançó del taper
La pubilleta del Mas Mimó
Records de l'Empordà
Festa campestre
Tristoia
Festa alegre
Festa d'amistat
Alegroia
Primavera
La festa major de
Vilaflorida
Lluny de la Pàtria
Flor migrada
Flors de cingle
Gironina
Collint ginesta
Crit de germanor

La dansa
Montserrat
Tornaboda
Carme gentil
Festa dels cors
Romàntica
Melangiosa
Moreneta
La pomellista
enyoradissa
Flor d'abril
Flor de maig
A la font de la Salut
Nova florida
Cant de fe i esperança
Bells amors
Festeig de campanes
per a dues cobles. En forma de
poema i amb una introducció.

Enric
Casals

Catalunya avant
Lluny
Heroica
Intima
Festa
Setembre concert

Trista concert
Tarragona
Sant Salvador
Sardana de carrer
Catalunya triomfarà
concert

Antoni
Català

La processó St. Bartomeu
Idil·li a muntanya
Trenes d'or
Rosó
L'aplec d'Alfou
Rosada d'estiu
La Verge de les roses
L'aplec del Vinyet
Cançó de maig
A la memòria de Frederic
Mussoles

Festa camperola
Albada
Serenata
Esclat
Barcarola
Primavera gentil
Idil·li pastoral
Matí a muntanya
Sitges
Els pastorets

Josep M.
Comella

A Montserrat
El pardal

La gata i en Belitre
Els tres tambors

Josep
Cumellas Ribó Amorosa

Francesc
Fornells

Margaridoia
Heroica
Amorosa
Flordeneu
De bon matí
Mireia
El cant de la sirena
El soldat i la donzella
La gitaneta

La fada de Banyoles
Gentil
Sant Martí del Canigó
Violet
Vallença
Jocs d'infants
Puig graciós
La nena de Puigcerdà
Fortitud
L'heroi

Juli
Garreta

Nydia

Dalt les gavarres
Llicurella
Juny
Somnis
Somni gris
Isabel
Pastoral
Rondalla
Griselda
Zaira
Maria
Innominada
A en Pau Casals
Pedregada
Giberola
La llar

La pubilla
La xerraire
La riolera
La gelosa
La bellugosa
La bordeta
La filosa
La mimada
La ploranera
La llumanera
La beata
Un plat de bullit
La bruixa
La rosada
La gaita
La filla del marxant
La donzella de la costa

Pere

Jordà

Els vailets graciencs
El mestre de minyons
Vila daurada
Enriqueta
Cor alat
Jo en sé d'unes flors

Núria
Vallensana
Comiat
Joia
La nina sortada
La joia de l'avi *dues cobles*

Antoni

Juncà

La calellenca
La reina Victòria
La fada
L'Antònia
Cançó trista
Raig de lluna
Record de Lloret
La font d'en Pericot
El bosc de cân Feu
Lluny de ma Pàtria
Cants i planys
La lluna de mel
La nit de Sant Joan
Font Romeu
Les culleretes de
Sant Miquel

Sang nova
La xerrameca dels vailets
L'aplec de Sant Martí
Les noies de Prats de Molló
La vaca cega
Canigó
Maria
Montserrat
Cecília
Adela
A la memòria de l'avi Pep
La molinera de Flassà
L'avi Xena
Les noccs d'en Manelic
L'abella i la flor
Enyorament

Joan B.

Lambert

El gegant del Pi
L'estiuada

Prometatge
La filla del marxant
Goig perdut

Joan

Lamotte de Grignon

Solidaritat de flors

Rosa del Folló

El testament d'Amèlia

Ricard

Lamotte de Grignon

Nupcial

Sant Telm

Joan

Llongueres

Festa camperola

El camí de cada dia

Sanglotant revessa

La casa on jo m'estic

La Pubilleta

Joan

Manén

Esperançant

Pàtria

La menuda entremaliada

Camprodon

Sardana tràgica

revessa

Joia d'infants

Cap a Núria falta gent...

El cavaller enamorat

Gironina

L'alegre companyia

Manresana

Josep

Marimon

Cants de ma terra

Teresó

Prop teu

El Roser

Pomell de flors

Dolç esplai de l'Empordà

Goig etern concert

Fadrí i fadrina

Complanta concert

Farigola

Núria

Pàtria

Encarnació

A Fira

Josep

Matas Cullell

Records d'un dia

La Roser

L'aplec de Sant Ciprià

L'àvia i la neta

Valldaura

L'alegre dansaire

Bosquetana

Pirenenca

Tardor

Estiu

Hivern

Primavera

La cançó de les mentides

L'hereuet

Joventut

Punta prima

Lluís M.

Millet

Solitud

Nit estrellada

Viola boscana

Tardoral

Tan petiteta

Benet

Morató

Renyines d'enamorats

Com vares tururú

La rondalla d'un pastor

Cançó del cor

Jugant amb la Nuri

La font del desmai

La nit de Nadal

L'aplec de les bruixes

Enric

Morera

La Santa Espina

La frescor de l'aigua

Planyívola

Records d'Olot

Enyorança

A sol batent

Rondalla

A la plaça

Muntanyenca

Davant la Verge

L'Empordà

Festa Major

Cançó del ram

Marinada

La xica de casa

La baldirona

Ells i nosaltres	Serenata
Sempre teva	La cançó nostra
Serra amunt	Grèvol
Temps passat	Amor perdut
La nit de l'amor	Estiuença
En Ciset	La sardana gran
Catalunya	Estelada
Sota l'arbreda	El cavaller Sant Jordi
El cirerer	La font del llor
Les neus que es fonen	Vallgorguina
Les fulles seques	Fent camí
La sardana	Tossa, la vila vella
de les monges	El petit Jaume
La sardana de l'avellana	Algaresa
Girona	Al mar llatí
Empordà i Rosselló	La Plaça del Sol
El senyor Esteve	La més petita
La nostra verema	El meu barco
Nit de Sant Joan	La cançó dels catalans
La sardana de la Pàtria	La joia del blat
A en Pep Ventura	La Marieta de l'ull viu

Angel Obiols

Dansaires sarrianencs	Gentil sarrianenca
Idil·lis i cants	Eulària
L'oreig entre les canyes	Capvespral
Branca d'olivera	Ingènua
Cant de tardor	Aubada de festa
	L'alegre primavera

Ara!
Gervasiencia
Rosa abrilenca

La Verge de la Bonanova
Maria del roser
Vicenta

Antoni

Pérez Moya Primavera

El poder del cant
La mal maridada
La noia de l'Empordà
La cinta daurada
Riallera
Les noies de Sants
Plany
Dintre el bosc
La festa major de Vilaxica
Laieta

Marinada
A Montserrat!
Farigola i romani
Mar encantada
Pepeta
Gracieta
Maria Assumpta
Magdaleneta
Joventut
Joana
Bon any!

Josèp M.

Pla

Claror de posta
Bosc endins
Dolç record
Somni d'infant

Record de joventut
Bells records
Agredolça
Pel bon temps
Dolça Catalunya

Antoni

Planàs

Unes noies que jo sé
L'hereuet de casa
Corprenedora
Acaricianta
El Cavall Bernat

Rosa meva
Dolç esplai
Sant Jordi
Tardorenca (per a dues cobles)
Peratallada
Baldufeta

Josep

Pujol Mateu

Terrassa

Heròica

Gentilesa

Riteta

Sortint de missa

Maig

Cançó d'en Tomaset

Costa brava

Francesc

Pujol

Eugènia

El mestre *reversa*

Riallera *reversa*

Joiosa *reversa*

Bruixes dansaires

Primavera

Estiuença

Tardor

Els dallaires

L'amoreta

La flor del llorer *reversa*

Cant del sol

Lluminosa

Balladora

Xamosa

Florida

Pirenaica

Flor de ginesta

Manyaga

La ballada dels pastors

Cant dels joves

Esplendorosa *dues cobles*

Fantasiòsa

Garlaire

Encisera

Eixerida

Jovenívola

Graciosa

Airosa

Soleiada

Enjogassada

Festívola

Trapacera

La lluna, la bruna

Humoresca

Margaridoia capriciosa

Apassionada

Entremaliada

Cançonera

Cants de Mallorca

Falaguera

Romaní florit *dues cobles*

La nina i el moliner

tres cobles

Josep M.

Ruera

Matinal

Maria

Conte de fades

La competència tres cobles

Un petó

Sota la parra

La verge catalana

En Capu

Flors boscanes

Emili

Saló

Joguina

...la de morenor gentil

Xirinola

Joaquim

Salvat

Genisenca

Josep

Sancho Marraco

La goja

Narcisa (dues cobles)

Josep

Serra

Flordeneu

Font-alegria

La vall encantada

Dansa que dansa

Amorosa

Esclats

Cançoneta de bressol

L'Esfinx

Cercant floretes

Sota els pins

El despertar d'un somni

Espurnes d'or

Cercant l'aimada

Jo en sé una cançó

Lluminosa

Camí perdut

Visca l'alegria

No te'n vagis amor meul

Impressió	El meu gra de sorra
Mística	La cançó de les mares
L'enredona	Recordança
La filadora	Tocs de festa
Intima	Xiroia
Saltirona	Perelada
La dona d'aigua	A cau d'orella
Cercant l'amor	Romiatge
Pluja de perles	Dolça pàtria
Graciencia	El rossinyol
Remembrances	Clarors
L'aplec de Poblet	Els infants canten
Rondalles i cançons	Salts i camades
Esclats de joia	Idil·li
Conte de fades	Ideal
Rialles i plors	Encara me'n queden
Rialletes	Les comares
Cançons del poble	Vilamor
La font de les rondalles	Enyorances
Somnis de juvenesa	Records de ma terra
Jorn de festa	La reina de les flors
Cançó eterna	Bonica
Delectació	Muntanya amunt
Cançó de primavera	T'estimo
La cançó de l'avi	Joguina
Repunteig	Missatges
Tendresa	Jorn alegre
Esplais	Enjogassada
La pubilla empordanesa	

Joaquim

Serra

Dalers
Germanor
Maria
En Cintet
Infantívola
Festejant la pubilla
Intima
Gentil pastoreta
Maria Rosa
Camí enllà
Cor jove
Ofrena

Cant de joia
Els gegants de Vilanova
La noia alegre
 que no sab plorar
Remembrança
Complanta
Vora el rierol
Neguit
Mar blava
Esplais
Evocació
Joliua

Pere

Serra

Elissa
Visca el bon temps
El rocós Montgri
Joventut catalana
Manresa

Sant Segimon
La petita sardana
Perles i flors
Platges de l'Empordà
Ripoll

Ramon

Serrat

Rosina
El pantà de la Xuriguera
El merlot i el rierol
Intima
El Roser de Vallfogona
La Roureda
El meu vailet

La Gala de Campdevàrol
Costa amunt
El rierol
La lluna riu
Nit serena
La font del Cubilà
La Verge vella

El Catllà	El despertar del rossinyol
Puigcerdà	La filla de l'hortolà
La Gracieta de Rocaters	Les monges de Sant Aimant
Mercè	Neu rodona
El cant de la molinera	Egarenca
Guidona	Les campanes del Monestir
La nau que fa via	Camí de Núria
Pel fill que no vindrà	La rosa de Sant Jordi
Adalaisa	Voltant la foguera
La font moixina	L'ocatera
La princesa captiva	Carrer de les parres

Josep M.
Soler

Or fi	Brincadora
La mestressa	La mirada
Festa anyal	L'himne català
La polsosa del molí	Poma de pastor
Les tòrtors	Gelosia
A vela i rem	El salt del cabrit
La cabra daina	Bell tribut
La merla enamorada	Montnegre
Pasqua florida	Anecs i oques
Els colomets	Gentil figuerenca
La noia	Passionera
La Castanyeda	

Joan
Suñé Sintes Nova Atlàntida

Eduard
Toldrà

Sol ponent	Lluna plena
Gentil Antònia	La nuvolada
Marinera	L'hereu i la pubilla
La nevada	El roserar
Catarina d'Alió	La Ciseta
Sol ixent	Puig Neulós
Esperança	Atzavares i baladres
L'hostal de la Peira	Camperola
El bac de les ginesteres	Tamariu
Mariona	Cantallops
La fageda d'en Jordà	Coll forcat
Ofrena	Salou
Joan, Manuel i Maria	Faluga

Josep M.
Vilà

Riallera i enjogassada	La boira
L'aplec de l'amor	Cançó de l'enamorada
La xucladora marina	Noies guixolenques
En Pere Gallerí	S'Agaró
Muntanya amunt	La més gentil
Roselles i ginesta	La Rosius
Mar plana	El gegant encantat
Fogalleig juvenívol	Confidències
Noies gironines	Flors de maig
Pedralta	Pels cims
Deliciosa	A Gesòria
	Els tres tambors

Costejant
Mossa d'hostal
En Sulipa

La gata i en Belitre
Calania
Gentils llucietes

Amadeu

Vives

Matinada Santpolenca
Montserratina

Goigs i planys
Eixelebrada

Josep M.

Ventura

Per tu ploro
Toc d'oració
El cant dels ocellets
Ai quines noies
Arri Moreu

L' enamorada
On són les oquetes?
Totes volen hereu
Sardana del vailet
El pardal

Joaquim

Zamacois

Margaridó
Cap d'any

IMPREMTA
"OMEGA"
Ample, 53
BARCELONA

AJUNTAMENT DE BARCELONA

JUNY DE 1907

CONCURSOS DE

COBLES Y SARDANISTES

—
Invitació
—

Dr Francesch Pujol
Palqu de la Musica Catalana.

Any 1910

FESTA MAJOR

de

Sant Joan de las

Abadessas

Dias 10, 11, 12 y 13 Sepbre.

La Sardana de Ripoll	100
Branca del Ber	75
Cent d'ara	50
Florets i Branques	40
La Montanyesa	35
	200

ORFEO CATALÀ

BARCELONA

—
PARTICULAR

1.ª Tarda

Gent d'ara 2 +

La Montanyera 2 ~~£~~

Banca del Ser 2 ++

2.^a Tarda

La Secordana de Ripoll 2 1/2

Floretes i Brangues 2

Vell de Ser 0

1^a tanda

Granca del Cerro

burts 64

Llaves } 108

burts } 60

burts }

Llaves 81

Llaves } 49 + 4

Contrapunto 53 +

2^a tanda.

Mil de For

Curtos 58

Llars 148

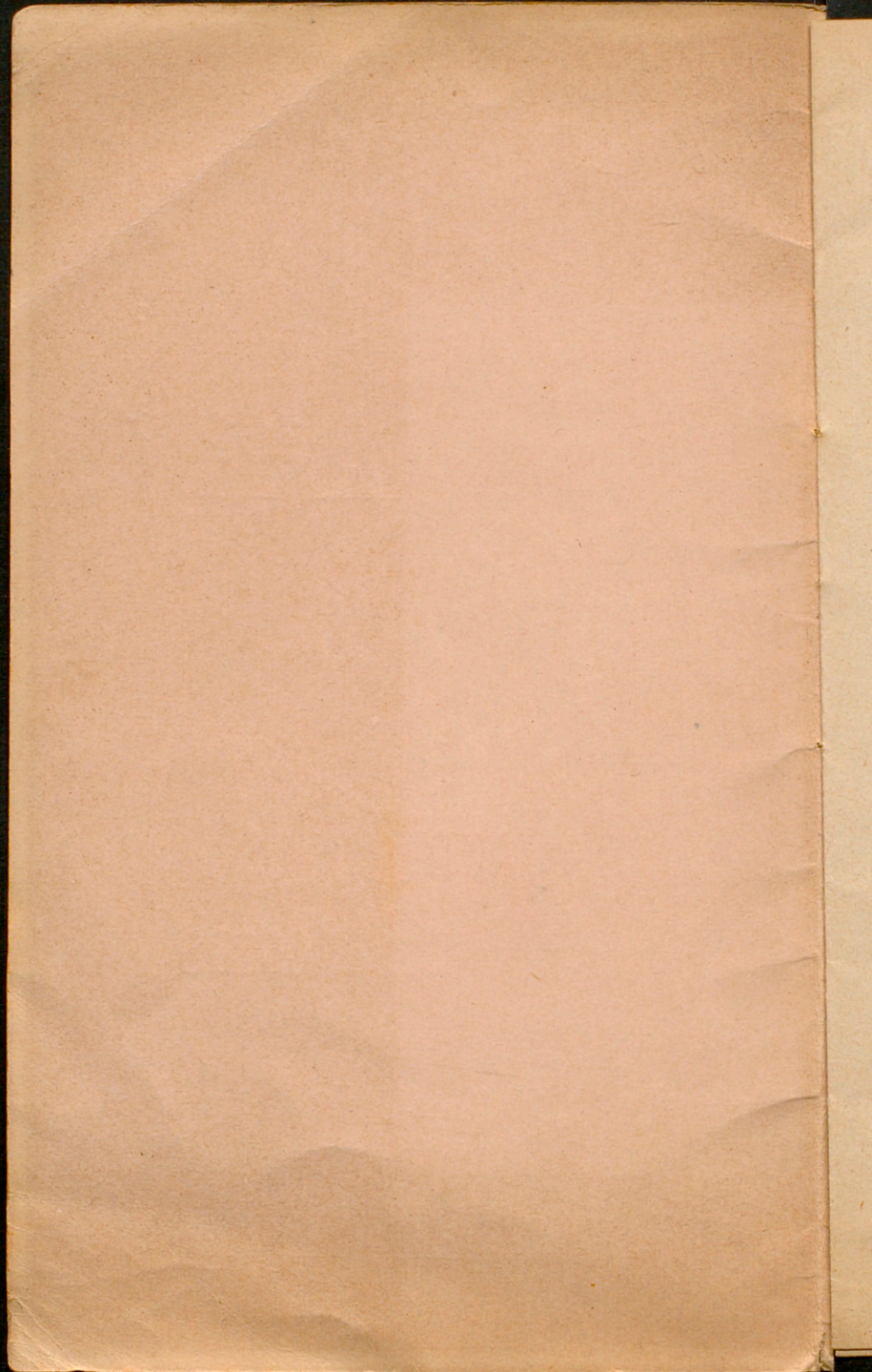
Curtos 31

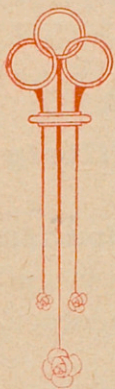
Curtos 29

Llars 61

Llars 33

Contrapunt 53 + 4

CARTELL

* DE LAS *

* FESTAS *

Funcions Religiosas

DISSAPTE DÍA 10

TARDE.—A las 2: **Tritlleig** de campanas.

VESPRE.—A las 7: **Il·lumina-
ció** del claustre, escalas y cambril
del Santíssim Misteri y adoració de
la Sagrada Imatge.

Completes a tota orquestra.

A las 9: **Tocatas** a dalt del
cloquer y **tritleig** de campanas.

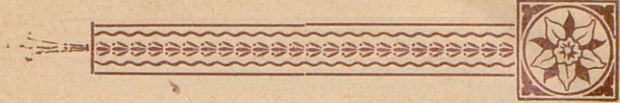
DIUMENGE DÍA 11

MATÍ.—A las 6: **Missa** y desco-
briment de la miraculosa Imatge del
Santíssim Misteri, que estará expo-
sat tot el día a fí de que puguin vi-
sitarlo y adorarlo els fiels.

A las 10:

MISSA SOLEMNE

ab orquestra y ab assistencia del
Magnífich Ajuntament, y autoritats
judicial y militar. Després del Evan-

geli predicarà l'orador *Dr. D. Ramon Doy, Pbre.*, Catedràtic del Seminari Conciliar de Girona.

VESPRE.—A las 7: **Completras**, ab orquestra.

Solemne e imponent adoració oficial de nostre gran protector, el Santíssim Misteri, pel clero, autoritats, vehins y forasters que desitjin concorre al acte.

DILLUNS DIA 12

MATÍ.—A las 9: **Missa de Difunts**, ab acompanyament d'orquestra.

VESPRE.—A las 7: Comensarà 'l **Novenari**, al Santíssim Misteri, que continuarà els demés días y a la mateixa hora ab sermó, que farà 'l Dr. D. Ramon Doy, Pbre.

Tradicionals festas populars

DISSAPTE DÍA 10

VESPRE.—**Il·luminacions generals.**

A las 9 y mitja: **Passant** per els principals carrers de la vila per la cobla d'en *Pep de Figueras* acabant a la Plassa major ab el típich

CONTRAPÁS DELS BOITJS.

DIUMENGE DÍA 11

MATÍ.—A las 6: **Bon-jorn** per la cobla.

A las 9: A la Plassa Major,

Passant y Contrapás dels Pabordes.

TARDE.—A la 1: El tradicional **Llevant de taula**, per la cobla y Pabordes.

A las 4: Els Pabordes, acompanyats de la cobla anirán a buscar las Pabordessas, marxant junts a la

Plassa Major ahont ballarán ab tota propietat l' antich y original

BALL DE LAS CAPUTXAS Y GAMBETOS;

seguidamént se tocarán sardanas al mateix lloch.

A las 8 y mitja: **Serenatas** devant la Casa de la Vila per las orquestras dels cafés Bellapart e Industrial.

A las 10:

Passant, Ball de las Caputxas y Gambetos y seguidament **sardanas.**

DILLUNS DÍA 12

MATÍ.—A las 10 y mitja: **Sardanas** a la Plassa.

TARDE.—A las 3 y mitja:

CONCOURS DE SARDANISTAS

quals premis s' anunciarán per cartells especials.

A las 9: **Serenatas.**

A las 10:

Passant, Ball de las Caputxas y Gambetos
y acabat **sardanas**.

DIMARS DÍA 13

MATÍ. — De 10 a 12: **sardanas**
a totas las plassas y passeigs de la
vila.

TARDE. — A las 3: L' hermosa,
poética y animadíssima festa cam-
pestre, espectáculo únich, la germa-
nor del poble

TORNABODA GENERAL

a la font del Cubilá ahont se balla-
rán **sardanas**.

Gran marxa de las antorxas
y entrada a la vila al compás de la
cobla

VESPRE. — A las 9: Acabament de
las festas. **Sardanas** al passeig
de la Era Gran.

Festas Particulars

Café Bellapart

DISSAPTE

Funció de teatre.

DIUMENGE

MATÍ.—A las 11 y mitja: **Sar-**
danas en el jardí del café per la
reputada orquestra *Cendras de Gra-*
nollers.

TARDE,—A las 2:

CONCERT INSTRUMENTAL

en el saló-teatre, adornat artística-
ment.

A dos quarts de 5 y a las 10:

GRANS BALLS DE SALÓ.

DILLUNS

MATÍ.—A las 11: **SARDANAS**
en el jardí.

TARDE.—A las 2:

GRAN CONCERT.

A dos quarts de 5 y a las 10 nit:

BALLS DE SALÓ.

Durant aquestos días el jardí estarà il·luminat a la veneciana.

Centre Catòlich d'Obrers

DIUMENGE

TARDE.—A las 2: **CONCERT** en el saló-café pel terceto e individus de la Secció Musical.

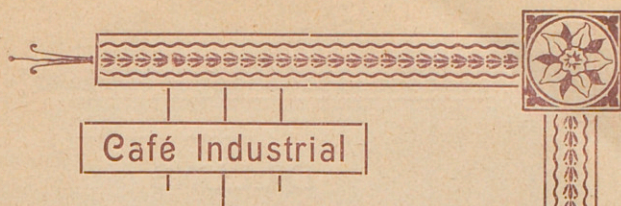
VESPRE. — A las 10: Funció de teatre representantse las sarsuelas

LA MORT DEL ESCOLÀ
y **Lo Castell del escursó.**

Il·luminació al jardí y adorno del saló d' es-
pectacles.

DILLUNS

A las 2: **CONCERT** al saló-café.

DISSAPTE

A las 9 en punt:

GRANDIOSA FUNCIO

en el teatre Art Santjoaní, posantse en escena dos preciosas sarsuelas y una xistosa comedia pels dos grups de senyoretas aficionadas de aquesta vila.

DIUMENGE

TARDE.—A las 2:

GRAN CONCERT

en el saló-teatre per la molt reputada orquestra *Iluro*, de Mataró.

A las 4 y a las 10 nit:

MAGNÍFICHS BALLS

en dit saló-teatre adornat y alfombrat artísticament.

DILLUNS

TARDE.—A las 2: **CONCERT**
per la dita orquestra.

A las 4 y a las 10 nit: Continuarán
els dits **Magnífichs Balls** als
quals podran entrarhi els forasters
que vinguin acompanyats d'un soci.

Concurs de Sardanistas

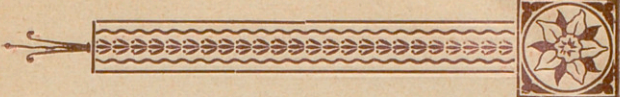
DILLUNS

TARDE.—A las 3 y mitja: A la
Plassa Major.

Bases del Concurs

El primer premi será adjudicat a la colla
que millor balli y reparteixi, a l' usansa Am-
purdanesa, la sardana de concurs que será
inédita y revessa y més se distingeixi en la
sardana de lluhiment.

Els següents premis serán concedits a las
collas que segueixin en mérit a la guanyadora
del primer.

En cas de no haverhi cap colla que 's fassi mereixedora del primer premi el jurat se reserva'l dret d'obrà'n la forma que cregui més justa.

El fallo del jurat será imparcialíssim y per consegüent inapelable.

Las collas haurán de ser formadas de vuyt balladors com a mínim y de dotze com a máxim.

En igualtat de circumstancias serán preferidas las collas d' abdós sexes.

Las collas dehuen dirigirse pera la inscripció a en Valentí Roqué, Carrer del Pont n.º 4.

L' inscripció finirá el vespre del día anterior al concurs.

Las collas al inscriurers haurán d'expressar el nom y motiu del cap de colla y 'l nombre y sexe dels individus que la formin.

Els únichs autorisats pera cobrar el premi son els caps de colla.

Si per causa del temps, no pot celebrarse, se farà el pròxim dimars, a las 10 del matí.

Forman el jurat calificador els Srs. següents: Francesch Pujol, *President*.—Joseph Lopez y Franch, *Vis-president*.— Ricart Pomar, del Orfeó Catalá. — Joseph Bartrons, de Ripoll. — y Bartomeu Rodá. — Melitón Baucells. — Pau Serrat. — Valentí Roqué. — Ramon Roqué. — Ramon Barnadas. — Joseph Vilaseca. — y Joan Conill, d' aquesta.

NOTAS

PERA 'L CONCURS DE SARDANAS

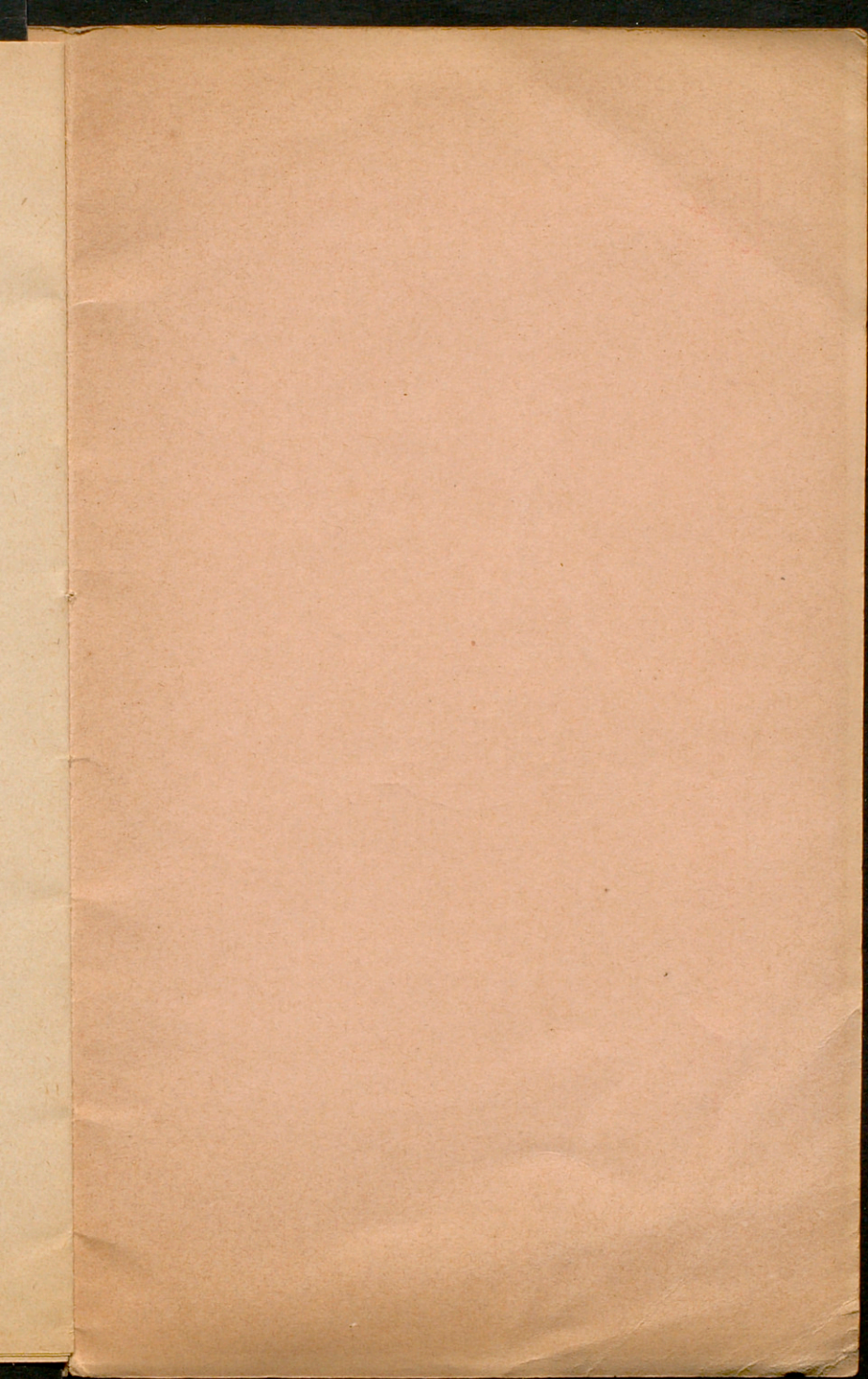
Las sardanas serán executadas per la cobla d' en *Pep de Figueras*.

El punt de reunió será a la casa de la Vila a las tres y mitja de la tarde.

La colla que a dita hora no 's presenti s'entendrá que renuncia a pendre part en el concurs y no tindrà dret a cap reclamació.

La Comissió de festes.

**Pere
Reig
i
Fill**

MOBLES · DECORACIÓ

CASA FUNDADA 1852

Exposició permanent de menjadors, dormitoris,
despatxos, salons, rebedors, mobles auxiliars, etc.

ESPECIALITAT EN CORTINATXES Y DEMÉS OBJECTES
COMPLEMENTARIS DE ADORNO DE HABITACIONS

Paseig de Gracia, 38.—BARCELONA

Fayans Catalá

GRAN-VIA, 615

Sucursal: MAJOR, 13.—GRACIA

Objectes d'art pera **REGALOS** y decoració
d' habitacions

REPRODUCCIONS ANTIGUES ❖ PERFUMERIA FINA
MARCA

Parfumerie aux Fleurs

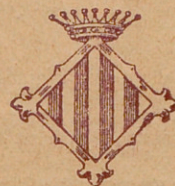
FAYANS CATALÁ
GRAN-VIA, 615

4132

SECCIÓ DE FOMENT DE LA SARDANA

DE LA

**ASSOCIACIÓ
POPULAR CATALANISTA**

**Concurs Magne
de Sardanistes**

Y

SOLEMNE REPARTIMENT DE PREMIS

QUE TINDRÁN LLOCH

EL DIUMENGE DIA 22 DEL CORRENT

AL

FRONTÓ COMPTAL

Y AL

PALAU de BELLES ARTS

AB LA

cooperació de les notables cibles

«Ca Principal» de Perelada

y «Ca Principal» de La Bisbal

ORDE DE LES FESTES

A LES ONZE DEL MATI

Celebració del Concurs Magne
de Sardanistes en el

FRONTÒ COMPTAL

en el que hi pendrán part mes

de

300 concursants, y s' adjudicarán premis
per valor de més de 1.000 pessetes.

La sardana RÈVESSA, será inédita, original del mestre Francesch d' A. Font, y solament s' executarà fins al primer contrapunt.

La de lluhiment, que será l' intitulada

L' Aplech de la Sardana

original del mestre Eussebi Guiteras, será executada completa

Además d' aquestes sardanes, totes les colles qu' haigin pres part al Concurs, formarán una espléndida y única rotllana, y ballarán l' intitulada

ELS CAMINANTS

original del mestre F. d'A. Font

Un cop acabat el Concurs, les dugues colles executarán unes quantes sardanes que podrán esser puntejades per el públich.

A LES NOU DE LA NIT

Proclamació del veredict

Solemne repartiment de premis

á les colles que n' haigin sigut guanyadores, y exposició per medi de grans cartells de la forma en que han ballat y repartit la sardana cada una de les Colles, premiades y no premiades.

Seguidament s' executarà una sardana d' honor que será ballada per totes les colles premiades y per la colla de sardanistes CATALONIA, organísadora d' aquest Concurs, la qual será dedicada á la Srta. AGATA SANLLEHY, á qui s' ha ofert la presidencia de la festa.

Execussió alternada per les colles

«LA PRINCIPAL» DE LA BISBAL

Y

«LA PRINCIPAL» DE PERELADA

de les següents sardanes:

SOMNI GRIS.	Garreta
CANT DELS JOVES (del Concurs del mati).	Font
Estrena d'una sardana del mestre	Soler
LA PLANA (Estrena).	Font
MONTANYENCA.	Morera
LA FONT DEN PERICOT.	Juncá
Estrena d'una sardana del mestre	Serra
A LA PLASSA!!	Morera
MATINADA.	Garreta
RETORN (Estrena).	Font

PREUS

MATI

Entrada y butaca de Canxa. . .	1'00 ptes.
» de Canxa (Grades). . .	0'75 »
» á primer y segon pis. . .	0'25 »

NIT

Entrada.	1'00 »
------------------	--------

Se despatxan entrades y localitats al local de l' entitat organísadora Escudellers Blancs, S. pral., cada día de 9 á 12 de la nit.

Centenari den Balmes
VICH

CONCURS
DE
❖ SARDANISTES ❖

pel diumenge día 11 de Setembre
de 1910
a les 11 del matí

BASES

El primer premi serà adjudicat a la colla que millor balli y reparteixi, a l'usança empordanesa, la sardana de Concurs y la de Lluhiment.

Els demés premis seran concedits a les colles que segueixin en mèrit a la que guanyi el primer.

En cas de no haverhi cap colla que's fassi mereixedora del primer premi, el Jurat tindrà dret a repartir-lo en la forma que crega més justa.

El fallo del Jurat serà inapelable.

La sardana de Concurs serà inèdita y revessa, podent variar d'estensió sempre que'l Jurat ho crega convenient.

Les colles haurán d'esser formades de vuyt balladors com a mínim y de catorze com a máxim.

En igualtat de circumstancies seran preferides les colles d'abdós sexes.

Les colles, per inscriures, deuen dirigir-se a D. Segimon Verdaguer, carrer de Corretgers, 6, primer, per tot el dia 10 de Setembre a les dues de la tarde.

Al inscriures haurán d'expressar el nom de la colla, noms y cognoms, a més del nombre y sexes dels individus que la formin.

Els únichs autorissats pera cobrar el premi son els caps de colla.

PREMIS

Primer: 500 pessetes

Segon: 250 id.

Tercer: 150 id.

Forman el Jurat calificador: D. Francesch Pujol, President; D. Joan Pietx, Vispresident; D. Ramon Orriols, D. Lluís Viguer, D. Miquel Pujol, D. Manuel Pallás, D. Anton Alamany y D. Ramón Clavería.

Vich, Agost de 1910.

PER LA COMISSIÓ ORGANISADORA:

Segimon Verdaguer. Anton Cortinas.

NOTES

Han contribuït a la formació dels premis el Comité Executiu del Centenari, que ofereix el primer, de 500 pessetes; els Diputats provincials pel Districte D. Enrich Prat de la Riba, D. Lluís Pericas y D. Félix Fages; les Societats Catalunya Vella, Casino Vicense, Centro Tradicionalista y Unión Comercial Vicense; els Cafés de Blanch, de la Constancia, Bar-Nogué y Restaurant del Centenari, y, finalment, varries distinguides personalitats de la Ciutat.

El Concurs se farà en la Plaça Major.

El punt de reunió de les Colles serà en la Sala de la Columna de Casa de la Ciutat, mitja hora avans de l'assenyalada pel Concurs.

ATENEU DEMOCRÀTIC REGIONALISTA del POBLE NOU

WAD-RÀS, 208

FESTA MAJOR 1912

CONCURS DE SARDANISTES

organisat per aquest Ateneu y que tindrà lloch

lo día 15 de Setembre á las 4 de la tarde

PREMIS

S'adjudicarà un **PRIMER** de 175 pessetes á la colla que millor y degudament reparteixi á l'usansa empordanesa (comensant y acabant á l'esquerra) una sardana inédita y revessa ■ Un **SEGON** de 75 pessetes á la colla que segueixi en mèrit á la guanyadora del primer

Condicions á que deurán subjectarse les colles que hi prengin part

Esser formades com á mínim per vuit individus y com á máxim dotze.

Indicar, per escrit, el nom de la colla, nombre y sexe dels que la composin, nom, cognóm y adreça del cap de colla (únic autorisat pera cobrar el premi).

La sardana de concurs, original del mestre Francesch Pujol, será inédita y revessa y podrá variar d'extensió, sempre que'l Jurat ho crega convenient, cas de que les colles ballin per seccions.

La sardana de **lluiment** será la titulada **Camprodón** d'en Joan Manen.

En cas de que cap colla se faigi mereixedora del premi, el Jurat Calificador se reserva el dret de repartir-lo en la forma que cregi mes justa, essent inaplicable lo seu fallo que's farà públich finit el Concurs.

Formen el Jurat Calificador els següents senyors: Francesch Pujol (president). Concordi Gelabert, Joan Balcells, Joseph Carbonell, Lluís Cura, Joaquim Roig, Joan Font, Joseph Romeu, Joseph Giralt, Joan Durán y Joseph Sàbat (secretari).

NOTAS.—L'inscripció de les colles estará oberta desde la publicació de les present bases fins al 8 de Setembre inclusiu.

Les colles deurán satisfer com á dret d'inscripció 6 pessetes per colla.

Les inscripcions deurán dirigir-se á la Junta Directiva d'aquest Ateneu.

Hora despatx de 8 á 10 nit.

Les colles deurán reunir-se á les tres y mitja tarde en el lloch que oportunament s'anunciará.

Per la Junta Directiva.—El Secretari, JOSEPH SÁBAT.

1859

1908

Jochs Florals de Barcelona

Festes Sardanístiques

qu'ab motiu del Cinquantenari

DE LA

restauració d'aquesta poètica institució

se celebrarán en aquesta ciutat

DEL

3 al 10 de Maig

ab la cooperació de la

Secció
de Foment de la Sardana

de la

Associació Popular Catalanista

BARCELONA 1908

IMPREMTA D'
ANGEL GUART
BARBARÀ, 4

DIA 3

A les 9 de la nit	Plassa de Sant Jaume
La bandera de la Patria.	Pastells
Carrera de Cintes.	Paixero
La Cantaire de la Garrotxa.	Serra
El Bé Perdut.	Font
La Bonaventura.	Paixero
Juguetejant.	Serra

Per la cobla «La Principal Barcelonina»

A les 9 de la nit	Plassa de Sepúlveda
Vora del Mar.	Costa
L'hermosa Dehesa.	Guanter
Els Caminants.	Font
Toch d'Oració.	Ventura
Saltirona.	Serra
La Festa del Poble.	Riera

Per la cobla «La Badalonina»

A les 9 de la nit	Plassa d' Antoni López
La cansó del avi.	Serra
Ahont son les oquetes?	Ventura
Per tu ploro.	Ventura
Sortida de sol.	Vicens
Aires de ma terra.	Vicens
Perles y diamants.	Serra

Per la cobla «La Pubilla» de Sant Andreu de Palomar

DIA 4

A les 9 de la nit	«Paralelo» davant del carrer Nou
La Sultana	Serra
Matinejant.	Rigau
Al Aplech!	Font
Camprodón.	Manén
Recorts de ma terra.	Serra
Cants del Avi.	Serra

Per la cobla «La Principal Barcelonina»

DIA 5

A les 9 de la nit	Al cim del Tibidabo
La Segadora.	Rigau
Al despertar d' un Somni.	Serra
Un Suspir.	Paixero
Cant dels joves (revessa).	Font
Somni dolç.	Rigau
Un jorn de Maig.	Rigau

Per la cobla «La Principal Barcelonina»

DIA 6

A les 9 de la nit	Plassa del Angel
Crisàlida.	Serra
A la plassa!	Morera
Recorts del Canigó.	Rigau
Pastora y Senyora.	Paixero
La Fira.	Bach
Al Aplech!	Font

Per la cobla «La Principal Barcelonina»

DIA 7

De 12 a 2 del matí - Salutació als hostes estrangers davant del «Hotel Colón»	
La Pabordesa.	Soler
Conte de Fades.	Serra
Retorn	Font

Primavera.	Pujol
Raig de Lluna.	Juncá
Al Aplech!	Font

Per les cobles «La Principal de Perelada» y «La Principal de La Bisbal»

De 4 a 6 de la tarda	A la Plassa de la cascata del Parch
L' Arch de Sant Martí.	Rigau
Desengany.	Soler
Primavera d' Amor.	Vilaró
Zaira.	Garreta
Al despertar d' un Somni.	Serra
El bé perdut.	Font

Per la cobla «La Principal de La Bisbal»

A les 9 de la nit	A la Plassa Reyal
Esclats de joya.	Serra
Adela.	López Franch
Mainada (Estrena).	Morera
Primavera.	Pujol
La Plana.	Font
Placidesa (nova).	Serra

Per la cobla «La Principal de Perelada»

A les 9 de la nit	Plassa de l' Universitat
Anyorança.	Morera
Canço Trista.	Juncá
Cant dels joves (revessa).	Font
La Mestressa.	Soler
Somni Gris.	Garreta
Mercequeta.	Camoi

Per la cobla «La Principal de La Bisbal»

DIA 8

De 11 a 1 del matí - Al Passeig de Gracia encruuant ab la Gran-via-diagonal	
Primavera.	Pujol
Dança de Gojes.	López Franch
Rondalla.	Morera
Retorn.	Font
Catalanesca (Nova).	Serra

Per la cobla «La Principal de Perelada»

De 3 a 5 de la tarda	A la Plassa Nova
L' Esfinxe	Serra
L' Amoreta	Pujol
Els Caminants.	Font
Rondalla.	Morera
Brins de Bruch	Soler
Plany.	Serra

Per la cobla «La Principal de Perelada»

De 6 a 8 de la tarda	A la Plassa del Angel
La Rondalla.	Garreta
Eugenia.	Pujol
Eros (nova).	Font
Al despertar d' un Somni.	Serra
La Cigala.	Soler
Matinada.	Garreta

Per la cobla «La Principal de La Bisbal»

A les 9 de la nit	Al arch de Triomf
Placidesa.	Serra
L' Amoreta.	Pujol
Frescor del l' aygua.	Morera
La Plana.	Font

Dança de Gojes.	López Franch
Canço de Primavera.	Serra

Per la cobla «La Principal de Perelada»

A les 9 de la nit	A la Porta de la Pan
Or fi.	Soler
La Reyna de les Flors.	Serra
Recorts d' Olot.	Morera
Cant dels Joves (revessa).	Font
Somni Gris.	Garreta
Camprodón.	Manén

Per la cobla «La Principal de La Bisbal»

DIA 9

De 4 a 6 de la tarda	A la Plassa de la cascata del Parch
Montanyenca.	Morera
Riallera (revessa).	Pujol
Esclats de Joya.	Serra
Adela.	López Franch
La Mestressa.	Soler
Al Aplech!	Font

Per la cobla «La Principal de Perelada»

De 5 a 8 de la tarda	Al Parch Restaurant Miramar
Tarongina.	Soler
Festeig (revessa).	López Franch
La Perla de Catalunya.	Rigau
Per tu Ploro.	Ventura
El Mestre (revessa).	Pujol
Tarda d' Istiu (nova).	Font

Per la cobla «La Principal de La Bisbal»

A les 9 de la nit	A la Plassa Tetuan
Catalanesca.	Serra
Joyosa (revessa).	Pujol
Rondalla.	Morera
Brins de Bruch.	Soler
La Plana.	Font
Conte de Fades.	Serra

Per la cobla «La Principal de Perelada»

A les 9 de la nit	A la Plassa Reyal
La Flor de Ginesta.	Soler
Festeig (revessa).	López Franch
Anyorança.	Morera
Cant dels joves (revessa).	Font
Eugenia.	Pujol
Primavera.	Serra

Per la cobla «La Principal de La Bisbal»

DIA 10

A dos quarts de 10 del matí
CONCURSOS DE SARDANISTES
a la Plassa d' Armes del Parch

ab la cooperació de les cobles «La Principal de La Bisbal» y «La Principal de Perelada».

Un cop acabats els Concursos, les dugues cobles executarán algunes sardanes pera el públich.

A les 4 de la tarda
CONCURS DE BALLETS POPULARS
al Palau de Belles Arts

A les 9 de la nit.—Oportunament es fará públich el lloch ahont tocarán les cobles aquesta nit.

ATENEU DEMOCRÀTIC REGIONALISTA del POBLE NOU

W A D - R À S , 208

FESTA MAJOR 1912

CONCURS DE SARDANISTES

organisat per aquest Ateneu y que tindrà lloch

lo día 15 de Setembre á las 4 de la tarde

PREMIS

S'adjudicarà un **PRIMER** de 175 pessetes á la colla que millor y degudament reparteixi á l'usansa empordanesa (comensant y acabant á l'esquerra) una sardana inédita y revessa ■ Un **SEGON** de 75 pessetes á la colla que segueixi en mèrit á la guanyadora del primer

Condicions á que deurán subjectarse les colles que hi prengin part

Esser formades com á mínim per vuit individus y com á máxim dotze.

Indicar, per escrit, el nom de la colla, nombre y sexe dels que la composin, nom, cognóm y adreça del cap de colla (únic autorisat pera cobrar el premi).

La sardana de concurs, original del mestre Francesch Pujol, será inédita y revessa y podrá variar d'extensió, sempre que'l Jurat ho cregi convenient, cas de que les colles ballin per seccions.

La sardana de **lluiment** será la titulada **Camprodón** d'en Joan Manen.

En cas de que cap colla se faigi mereixedora del premi, el Jurat Calificador se reserva el dret de repartir-lo en la forma que cregi mes justa, essent inapel·lable lo seu fallo que's farà públich finit el Concurs.

Formen el Jurat Calificador els següents senyors: Francesch Pujol (president). Concordi Gelabert, Joan Balcells, Joseph Carbonell, Lluís Cura, Joaquim Roig, Joan Font, Joseph Romeu, Joseph Giralt, Joan Durán y Joseph Sábata (secretari).

NOTAS.—L'inscripció de les colles estará oberta desde la publicació de les present bases fins al 8 de Setembre inclusiu.

Les colles deurán satisfer com á dret d'inscripció 6 pessetes per colla.

Les inscripcions deurán dirigir-se á la Junta Directiva d'aquest Ateneu.

Hora despatx de 8 á 10 nit.

Les colles deurán reunir-se á les tres y mitja tarde en el lloch que oportunament s'anunciará.

Per la Junta Directiva.—El Secretari, JOSEPH SÁBATA.

Festa Major de Sabadell de 1912

CONCURS de SARDANISTES

Organisat per la JOVENTUT REGIONALISTA y subvencionat per l' Excm. Ajuntament que tindrà lloch lo dia 4 d' Agost, á les 10 del matí, en l' ENVELAT OFICIAL.

BASES

PREMIS

S' adjudicarà: Un

Primer premi de 300 ptes.

á la colla que millor balli y degudament reparteixi á l' usansa empordanesa (comensant y acabant á l' esquerra) una sardana inédita y revessa.

Un

Segón premi de 100 ptes.

á la colla que segueixi en mérit á la guanyadora del primer.

Condicions á que deurán subjectarse les colles que hi prenguin part

Esser formades com á mínim per vuit individus y com á máxim dotze

Indicar, per escrit, el nom de la colla, nombre y sexe dels que la composin, nom, cognom, y adreça del cap de colla (únich autorisat pera cobrar el premi).

La sardana de Concurs, original del mestre Joseph López Franch, será inédita y revessa. y podrá variar d' extensió, sempre que 'l Jurat ho crega convenient, cas de que les colles ballin per seccions.

La sardana de **lluiment** será la titulada **Per tu ploro** d' En Pep Ventura.

En cas de que cap colla se fassi mereixedora del premi, el Jurat Calificador se reserva el dret de repartirlo en la forma que cregui mes justa, essent inapelable lo seu fallo qu' es fará públich finit el Concurs.

Formen el Jurat Calificador els Senyors

Francesch Pujol, president; Joseph López Franch; Joan Farreras; Jaume Millán; Robert Boix; Lluís Farrés; Joaquim Forcada; Antoni Lleonart, Secretari.

NOTES:

L' inscripció de les colles estará overta desde la publicació de les presents bases fins al 3 d' Agost inclusiu.

Les colles deurán satisfer com á dret d' inscripció, **una pesseta per individu.**

Les inscripcions deurán dirigir-se al Secretari de la Comissió Organisadora Rambla 65.

Les colles deurán reunir-se á les 9 y mitja del matí en el lloch que oportunament s' anunciará.

Les tandes y l' ordre de les colles anirá segons cregui convenient el Jurat Calificador.

Les colles de Barcelona deurán sortir en el tren de les 8'20 pera arribar á les 9.

Sabadell, Juliol 1912.

PER LA JOVENTUT REGIONALISTA.

Lo President accidental,

Robert Boix

Lo Secretari,

Antoni Lleonart

Concurs de Sardanistas

Organisat per la Secció Propagandista de las Sardanas, del "CENTRE CATALÀ" pera 'l dia 4 d' Agost á las nou de la nit y en el Camp de Sports de Sabadell; á quin Concurs s' hi convoca baix las següents:

BASES

PREMIS

Primer: 200 Ptas. que s' adjudicarán á la colla de sardanistas que, á mes de repartir degudament las sardanas (á la usansa empordanesa, aixó es: comensant y acabant á la esquerra) la balli ab mes serietat y elegancia.

Segón: 100 Ptas. que 's concedirán á la colla que segueixi en mérit á la guanyadora del primer.

S' adjudicarán además dos accéssits en la següent forma:

Un de 60 Ptas.

Un de 40 Ptas.

á las collas que millor ballin y reparteixin, deduidas las que guanyin el primer y según premi.

CONDICIONS:

Las collas haurán d' ésser constituídas per 8 balladors com á mínim y 12 com á máxim.

El Jurat recomana á las collas que desitjin concórrer á n' aquest **Concurs**, que, d' ésser possible, se formin ab parelles d' abdós sexes.

El fallo del Jurat será inapelable, reservantse el dret de fer ballar á las collas simultániamment ó per separat.

La **Sardana de Concurs**, que será inédita, variarà d' extensió sempre que 'l Jurat ho cregui convenient en cas de que las collas ballin per separat.

Además de la **Sardana de Concurs**, ballarán totas las collas la que guanyá 'l premi en la Festa de la Música Catalana d' enguany, original del sabadellench, En Cassià Casademont, que 's titula **Alegroya**.

Las collas tenen temps d' inscriurers fins al matí del dia del **Concurs**, dirigintse al CENTRE CATALÀ de Sabadell y á nom del Secretari de la seva Secció Propagandista de las Sardanas, indicant el nombre de balladors ó parellas y la localitat á que pertanyin.

Els premis s' entregarán en l' acte mateix de la Festa.

FORMAN EL JURAT:

EN FRANCESCH CAMBÓ, *President*; EN FRANCESCH PUJOL, N' EMILI SALA, EN PERE PAGÉS y EN MODEST PONT

Per la Secció Propagandista de las Sardanas del CENTRE CATALÀ de Sabadell

El *President*,

Francesch Armengol

El *Secretari*,

Feliu Gambús

Juliol de 1906.

Parroquia de Nuestra Señora del Pilar de Barcelona
(Cruce Londres-Casanova)

Domingo, día 17 de diciembre de 1944,
a las 11 en punto de la mañana

I Audición del Ciclo de Divulgación
de la
Historia de la Sardana y sus Compositores
organizado por el **ORFEON LAUDATE** a cargo de la **COBLA EMPORIUM**

Audición de homenaje a
Pep Ventura

P r o g r a m a :	{	Toc d'Oració	Pep Ventura
		Ai quines noies 37/55	Pep Ventura-Pujol
		Per tu ploro 24/67	Pep Ventura
		Totes volen hereu 20/49	»
		Una mirada	»
		El pardal 25/68	Pep Ventura-Pujol
		El cant dels ocells 24/74	Pep Ventura
		Un esmolet vell 20/71	»
		De bon matí	Pep Ventura-Pujol

De las nueve sardanas que integran el programa, las seis que serán ejecutadas incompletas en calidad de Sardana de Concierto llevan incluida su tirada al objeto de que puedan ser también bailadas por los sardanistas que así lo prefieran, que de esta forma podrán efectuar las oportunas reparticiones exactamente igual como si la hubieran bailado entera.

Sardana de concierto: «curts», curts, «llargs», llargs, «contrapunt», llargs.

Nota importante: Téngase bien entendido que con esta innovación no pretendemos introducir ningún cambio en la estructura tradicional de la Sardana, sino el dar a conocer en cada Audición el mayor número posible de obras.

Día 21 de enero: II Audición del Ciclo de Divulgación de la Historia de la Sardana y sus Compositores que organiza el Orfeón Laudate cada tercer domingo de mes.

Un poco de historia....

Aunque el origen remoto de la Sardana podemos afirmar sin exageración que se remonta a los lejanos tiempos de la Antigua Grecia, y a pesar de que ya a partir del siglo XVI encontramos los primeros indicios históricos que nos han legado los documentos escritos, no obstante, el verdadero origen de la Sardana en su forma y características actuales no lo encontramos hasta principios del pasado siglo, contando por tanto la Sardana bajo este aspecto con poco más de un centenar de años de existencia.

Aun en los primeros años del siglo XIX las sardanas que se bailaban en las plazas de las villas del Ampurdán y demás comarcas de la provincia de Gerona, constaban todas de un número siempre fijo de compases, ocho para los «curts» y dieciseis para los «llargs», siendo el orden de las tiradas el siguiente: «curts curts», llargs, «curts», curts, «llargs», contrapunt y «llargs», «contrapunt» y «llargs» contando por tanto todas las sardanas un total de noventa y seis compases, y siendo en consecuencia invariable su coreografía.

Estas sardanas, no eran un baile con carácter independiente propiamente dicho, sinó que se ejecutaban siempre al final de otra danza también antiquísima a la que desde tiempo inmemorial estaba íntimamente vinculada, a manera como si dijéramos de figura final. Nos referimos al llamado «Contrapàs», por desgracia perdido ya para siempre, y cuyo único vestigio en la sardana actual son los once compases que antes de empezar ejecuta el «flaviol» a manera como de introducción, y los característicos compases ternarios que excepcionalmente se encuentran intercalados en la sardana y que tan acertadamente han sido calificados por el pueblo con el gráfico nombre compàs de «rebot», reminiscencia del quebrado ritmo del «Contrapàs».

Ya en plena decadencia el sentimiento de profunda austeridad religiosa que informaba el «Contrapàs», y siendo además muy largo y difícil de bailar, paulatinamente fué objeto de numerosos cortes y supresiones para abreviarlo, quedando finalmente completamente relegado al olvido, y cobrando inversamente cada vez más preponderancia la sardana final, que se empezó a bailar ya separadamente, doblando su antigua extensión tradicional. Acogida favorablemente esta innovación y encontrando los bailarinos de aquel tiempo acostumbrados seguramente a la extraordinaria duración del Contrapàs, que la sardana aún era demasiado corta, los rudimentarios músicos de «cobla» se vieron en el aprieto de improvisar nuevas melodías que suplieran las que durante años y años se habían ido transmitiendo oralmente padres a hijos generación tras generación; en este ambiente propicio es cuando surge el Genio que rompiendo definitivamente con los rígidos y estrechos moldes de la Sardana y libre ya de las trabas que durante tantos años habían impedido todo afán renovador, da rienda suelta a su inspiración y a su sentimiento dando forma de una manera definitiva a la que entonces se le dió el nombre de Sardana Llarga: Pep Ventura.

Al constar las sardanas de un número desconocido de compases, se planteó un grave problema a los sardanistas: el de encontrar una coreografía adecuada a su respectivas «tiradas». Es de suponer que durante algunos años reinaría en esta cuestión el más absoluto desorden, terminando sencillamente de bailar los sardanistas cuando terminaba la música, y que muchos serían los que encontrando en falta el orden y la exactitud de la «Sardana Curta», intentarían resolver el problema. Esto lo consiguió el diestro sardanista Miguel Paroas, de Torroella de Montgrí, quien ideó el ingenioso sistema actual de repartición que según cuenta la tradición conservó rigurosamente secreto durante mucho tiempo, formando juntamente con unos pocos amigos suyos a quienes lo reveló una «colla» que era la admiración general de la comarca por la infalibilidad con que terminaban siempre todas las sardanas fuera cual fuese su «tirada».

Esta es a grandes rasgos la evolución de la Sardana. Aquí ya hemos de interrumpir nuestra breve historia para empezar la del hombre que bien mereció el título de Padre de la «Sardana Llarga»

Pep Ventura

El día 2 de febrero del año 1818, nació y no precisamente en Figueras como creen muchos, sino en Alcalá la Real de la provincia de Jaén, José María Ventura Casas, hijo de Benito Ventura, sargento de infantería, natural de Rosas (Gerona) y de Antonia Casas natural de Manlleu.

A los pocos meses su padre fué trasladado a Rosas, y desde este momento ya pasó toda su vida en tierras del Ampurdán, siendo la villa de Figueras su verdadero pueblo adoptivo.

Pasó una juventud muy humilde, y se enamoró de la hija de Juan Llandrich director de la «cobla» de Figueras, el cual viendo la extraordinaria afición y disposición de su futuro yerno, le enseñó los escasos conocimientos de música que él poseía, entrando así a formar parte de su «cobla».

En un viaje que realizó a Perpiñán en 1850, tuvo ocasión de trabar amistad con Antonio Turón, célebre fabricante de instrumentos rústicos, quién le mostró un instrumento llamado «tenor» completamente desconocido para él, y de cuya sonoridad quedó maravillado. Dotado de una gran intuición musical, se hizo construir un instrumento de esta clase pero algo mayor y con alguna ligera modificación, introduciéndolo seguidamente en la «cobla», instrumento que por ser algo más largo que el tenor rosellonés fué bautizado en catalán con el nombre femenino de «tenora».

Animado por el éxito alcanzado, poco a poco fué reformando la antigua «cobla» integrada de «flaviol y tamborino», «tiple» y cornamusa («sac de gemecs») hasta quedar un conjunto casi idéntico al actual.

Era un gran amante de la canción popular que recogió en numerosas sardanas suyas y que es la que inspiró las mejores obras de su producción.

Debido a su escaso valor técnico y musical, la mayor parte de las tres o cuatrocientas sardanas que escribió no tienen más que un interés puramente histórico, y muchas de ellas han sido completamente revisadas por expertos maestros, ya que de lo contrario no se podrían ejecutar.

Además de las nueve escogidas sardanas que figuran en la presente audición, podemos citar las siguientes: «On son les oquetes, Ric i ploro, Enriqueta, A Núria, Arri moreu, La Roser, En aquell temps, La joia del Empordá, Les ninetes del vi bó, Qué farem, Les noiets de Figueras, La sonámbula, Cants del avi, La trapacera, No estiguis trista, La Primavera, La gelosa, La capritxosa, La senyoreta, Un petónet, Un casament, Tristos ais, Els passarells, La Manela, Sempre riu, M'estimarás, Colometa, La pitera, La llaminera, Anem a ballar, La Teta i en Mateu, Un sentiment, La enamorada, La noia i el seu xicot, Un cosó!, etc., etc.

Además a influjo de la estrecha amistad que le unía con el malogrado José Anselmo Clavé fundador de nuestras primeras masas corales, compuso alguna obra para coro, tal como el célebre «Arri moreu», de la misma manera que reciprocamente Clavé compuso la sardana «El pom de flors»,

Viéndose ya próximo a la muerte, pidió de una manera especial a sus compañeros de «cobla», que en el acto de su entierro tocaran las bellas melodías que él tanto había amado en vida, para que así su alma volara con ellas al Cielo.

Este último deseo que tan claramente demuestra el exquisito sentimiento de este humilde músico, no pudo ser cumplido: murió el día 24 de Marzo del año 1875, cuando la tierra entera estaba de luto celebrando el Jueves Santo. Sus afligidos compañeros de «cobla» que tanto le idolatraban, le acompañaron llorosos hasta su última morada con los mudos instrumentos bajo el brazo, mudos como lo estaría ya para siempre aquella «tenora» encantada que por espacio de un cuarto de siglo había esparcido con sus maravillosos cantos una nueva y fructífera simiente de Amor a todos los vientos del Ampurdán.

«**Toc d'oració**». Un magnífico atardecer en la plana ampurdanesa; el Sol va hundiendo lentamente su enorme disco de fuego tras las montañas que allí a lo lejos cierran el horizonte, inundando el espacio de una maravillosa gama de amortecidos colores, mientras el campanar del cercano pueblo va desgarrando lentamente el «Toque de Oración» que es coreado por la Naturalidad en un mudo himno de alabanzas al Creador: «Paz en la tierra y alegría en las almas»...

Es indudablemente una de las mejores obras de Pep Ventura, en la que se refleja el complejo sentimiento poético de su alma de sencillo trovador del pueblo. Fue ejecutada como obra obligatoria por todas las coblas que tomaron parte en el magno Concurso Sardanístico que se celebró en nuestra ciudad durante las Fiestas de la Merced del año 1902 en las que la Sardana quedó definitivamente entronizada en Barcelona.

«**Ai quines noies**!». El tema inicial de los «llargs» dará a nuestros sardanistas actuales una ligera idea de lo que musicalmente venía a ser la antigua «sardana curta». El arreglo de esta sardana es del maestro Francisco Pujol.

«**Per tu ploro**». Es sin duda alguna la más conocida de todas sus sardanas, inmortalizándola el excelso poeta Juan Maragall al adornarla con la letra que todos conocemos.

«**Totes volen hereu**», «**El pardal**», «**El cant dels ocells**». Son tres bellos ejemplos del amor que Pep Ventura sentía hacia los viejos y olvidados cantos que en sus andares por pueblos y masías recogía de labios de la gente del campo, y que luego vistiéndolos con un humilde ropaje armónico incorporaba a sus sardanas, devolviéndolos así rejuvenecidos y llenos de vida al pueblo que los había creado.

Esto nos demuestra de que a pesar de que en muchas de sus obras se deja influenciar por la corriente de mal gusto que entonces imperaba, poseía un innato y refinado sentimiento artístico, y que dotado también en este aspecto de la profética intuición que guía toda su vida, él es el verdadero precursor de nuestro folklore regional.

Obsérvense en los «curts» de «El cant dels ocells» los característicos compases de «rebot». Debido a la falta de espacio lamentamos no poder incluir la letra de estas hermosas canciones.

«**Una mirada**». Es a nuestro juicio una verdadera joya digna de figurar a menudo en los programas sardanísticos. Su inspiradísimo y emotivo solo de «tenora» de los «llargs» tiene para nosotros algo de fantástico que nos trae a la memoria aquella semi legendaria «tenora» de «Pep Ventura» que hacía llorar de sentimiento a las sencillas gentes que le escuchaban embelesadas.

«**Un esmolet vell**». Del primero al último compás rebosa esta sardana el sutil humorismo que informa su título, humorismo lleno de gracia y sana alegría que en ningún momento llega a lo grotesco.

El ritmo franco y decidido del popular tema de los «llargs» que es coreado alegremente por toda la «coba», invita al sardanista a puntear airoso esta tan saltadora sardana.

«**De bon matí**». Inspirada en la obra de Clavé y arreglada por la experta mano del maestro Francisco Pujol, bien podemos calificar esta bella y completa sardana que cierra la audición de pequeña rapsodia ampurdanesa.

LUIS ALBERT

Maestro del Orfeón Laudate

Autores consultados: José Pella y Forgas, J. Pous, Salvador Raurich, Aurelio Capmany, José Grahit y otros.

Sardanista: Si quieres participar de las múltiples actividades del Orfeón Laudate, inscríbete como orfeonista o Socio Protector. En nuestro Boletín mensual hay una Sección Sardanística donde encontrarás toda clase de detalles interesantes.

Gran Teatre del Bosc

FESTA DE PRIMAVERA

per a la Revetlla de Pascua Granada

22 DE MAIG DE 1915 A $\frac{2}{4}$ DE DÈU

Organitzada per l'

ORFEÓ GRACIENC

i amb el concurs de la notabilíssima Cobla

"La Principal"

de

Perelada

PROGRAMA

1.ª PART

ORFEÓ GRACIENC

VOLTANT LA SENYERA.		Balcells.
SOTA DEL OLM.	} Cansons populars	Morera.
EL DIMONI ESCUAT		Cumellas i Ribó.
L' HEREU RIERA		Cumellas i Ribó.
LA MORT DE LA NUVIA		Lambert.
ELS TRES TAMBORS		Lambert.
LES GINESTERES		Balcells.
LA BLAVOR DEL MAR (Orfeó i Cobla. - 1.ª audició).		Balcells.

2.ª PART

"LA PRINCIPAL" DE PERELADA

FLORS BOSCANES (Estrena)..	Serra (Miquel).
EL TESTAMENT DE N' AMELIA (1.ª audició) .	Lamote de Grignon.
ROSADA	Balcells.
LA CANÇÓ NOSTRA (Cobla i Orfeó. - 1.ª audició) .	Morera.
Sardana de Rams	
TRAPACERA (Estrena).	Pujol.
JORN DE FESTA.	Serra (Josep).

Preu únic: **40 cts.**

Reservades totes les llotjes.

Per invitacions al Orfeó:

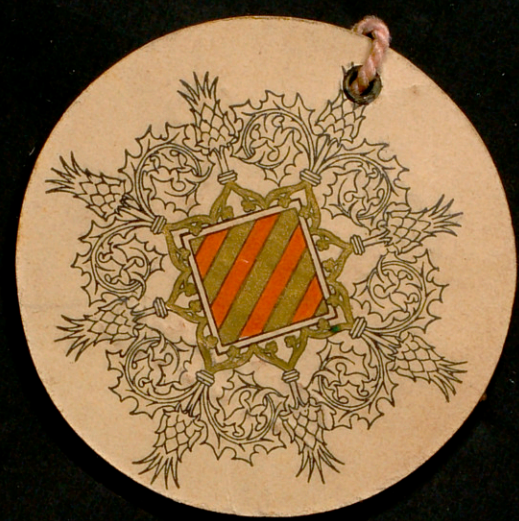
SALMERÓN, 87, PRAL.

La taquilla del Teatre, estarà oberta el dia de la cel-lebració de la "FESTA DE PRIMAVERA".

I Congrés

Internacional
de la Llengua Catalana
Barcelona
Octubre de 1906

Efectiu

Societat
LA SARDANA

Plassa Tetuán, 10, baixos

◆ FESTA INAUGURAL ◆

Dissapte 26 d' Octubre 1907

**A dos quarts de deu
de la vetlla**

PROGRAMA

de las Sardanas qu' executará
la tan renomendada cobla
d' EN SUREDA

1. ^a	El camí de la fosca.	RIGAU
2. ^a	La forada.	LOPEZ FRANCH
3. ^a	La nit del amor.	MORERA
4. ^a	El Rossinyol	SERRA
5. ^a	El Mestre.	PUJOL
6. ^a	Camprodón.	MANEN

NOTA: La cobla estará aumentada ab trombons

ARCHS DE JUNQUERAS, 5 BIS

*** BARCELONA ***

I- banda

Alungavak 2 1/2

Johilis 2

Deidats 2 1/2

Lot d'aurant 2
(Hones)

Catalunga Avant 2
(perden. intus)

Missioners (Cautrupf)
Zampardos
malannat al passat

Pekt d'aurant 2
b'neancat

CONCURS DE SARDANISTES

Colla

Missións d'Empedra-
ment

Curts

36

Llars

136

Curts

335

Curts

335

Llars

93

Llars

69

(CONTRAPUNT)

Llars

69

Sabadell 30 Juliol 1911

El Jurat Fiscalisador.

FESTA MAJOR

DE

St. Joan les Abadesses

Concurs

DE SARDANISTES

Dilluns 12 Sepbre.

1910

CENTENARI DEN BALMES

VICH—1910

Festa Folklórica

La festa folklórica, o popular, assenyalada en el programa general de festes per la tarde del divendres día 9 de Setembrere, produhirá la comitiva d'un casori de pagès de primeríes del segle passat ab tots els detalls possibles. La comitiva constará especialment de parelles de dançayres, que al arribar a la Plaça Major en son trànsit pompós per la Ciutat, descapdellará un seguit de dances tradicionals de la terra.

La cavalcada nupcial se concentrará en la vella ermita de Sant Sist y desde allí se dirigirá a la Ciutat, entrant a la Plaça Major a les tres de la tarde.

L'orde de dita comitiva será el següent:

Escopeters.

Matxo ricament enflocat portant les robes y presents de la Nuvia.

El Pare dels Boigs.

Fadri major, a cavall.

La **NUVIA**, en luxosa cavalcadura, destrada de cada costat.

Altre fadri major.

La **Mare de la Nuvia.**

Criat de cavall.

Les tres germanes de la Nuvia.

El germá de la Nuvia.

El Pare de la Nuvia.

El Pare del Nuvi.

El NUVI.

La **Mare del Nuvi.**

Les tres germanes del Nuvi.

Els dos germans del Nuvi.

La parentela de Sant Joan.

La parentela de Campdevanol.

La parentela de Taradell.

La parentela de Castelltersol.

Arribada la comitiva a la Plaça descavalcarà tot-hom y, després de saludar al concurs, els dançayres executarán el següent programa:

X **Dança de Campdevanol**

per la colla de Campdevanol, acompanyada de la cobla vigatana UNIO LÍRICA.

X **Ball de les Caputxes**

per la colla de Sant Joan de les Abedesses, ab acompanyament de la cobla LA PRINCIPAL de Perelada.

X **Ball del Ciri de Taradell**

per la colla de Taradell, acompanyada per la cobla UNIO LÍRICA.

Ball del Ciri de Castelltersol

per la colla de Castelltersol, acompanyada per la cobla LA PRINCIPAL de Perelada.

✓ **Ballèt de Montanya**

per la colla de Vich, acompanyada de la cobla UNIO LÍRICA.

X **Dança de Castelltersol**

per la colla de Castelltersol, ab acompanyament de la cobla LA PRINCIPAL de Perelada.

SARDANA GENERAL

tocada per la cobla de Perelada.

Després de les dances tots els de la comitiva tornarán muntar a cavall, saludarán al concurs y's retirarán de la Plaça, sortint a passejar pels carrers fins a l'hora de la desfilada.

Cadires de lloguer en la Plaça, sense numerar, UNA pesseta.

Despaig: Ramon Om, Plaça de les Garces.

VICH

Concurs de Sardanistes

pel diumenge 11 de Setembre de 1910
a les 11 del matí

PREMIS

Primer:	500	pessetes
Segon:	250	id.
Tercer:	150	id.

Forman el Jurat calificador: *D. Francesch Pujol*, President; *D. Joan Pietx*, Vispresident; *D. Ramon Orriols*, *D. Lluís Vigner*, *D. Miquel Pujol*, *D. Manuel Pallás*, *D. Anton Alamany* y *D. Ramón Claveria*.

Vich, Agost de 1910.

PER LA COMISSIÓ ORGANISADORA:

Segimon Verdaguer. Anton Cortinas.

NOTES

Han contribuït a la formació dels premis el Comité Executiu del Centenari, que ofereix el primer, de 500 pessetes; els Diputats provincials pel Districte D. Enrich Prat de la Riba, D. Lluís Pericas y D. Félix Fages; les Societats *Catalunya Vella*, *Casino Vicense*, *Centro Industrial Vicense*, *Circulo Literario*, *Centro Tradicionalista* y *Unión Comercial Vicense*; els Cafés de Blanch, de la Constancia, Bar-Nogué y Restaurant del Centenari, y, finalment, varies distinguides personalitats de la Ciutat.

El Concurs se farà en la Plaça Major.

El punt de reunió de les Colles serà en la Sala de la Columna de Casa de la Ciutat, mitja hora avans de l'assenyalada pel Concurs.

Centenari den Balmes

VICH

CONCURS

DE

❖ SARDANISTES ❖

pel diumenge día 11 de Setembre

de 1910

a les 11 del matí

BASES

El primer premi será adjudicat a la colla que millor balli y reparteixi, a l'usança empordanesa, la sardana de Concurs y la de Lluhiment.

Els demés premis serán concedits a les colles que segueixin en mèrit a la que guanyi el primer.

En cas de no haverhi cap colla que's fassi mereixedora del primer premi, el Jurat tindrà dret a repartir-lo en la forma que crega més justa.

El fallo del Jurat será inapelable.

La sardana de Concurs será inèdita y revessa, podent variar d'estensió sempre que'l Jurat ho crega convenient.

Les colles haurán d'esser formades de vuyt balladors com a mínim y de catorze com a máxim.

En igualtat de circumstancies serán preferides les colles d'abdós sexes.

Les colles, per inscriures, deuen dirigir-se a D. Segimon Verdaguer, carrer de Corretgers, 6, primer, per tot el día 10 de Setembre a les dues de la tarde.

Al inscriures haurán d'expressar el nom de la colla, noms y cognoms, a més del nombre y sexes dels individus que la formen.

Els únichs autorissats pera cobrar el premi son els caps de colla.

PREMIS

Primer: 500 pessetes

Segon: 250 id.

Tercer: 150 id.

Forman el Jurat calificador: D. Francesch Pujol, President; D. Joan Pietx, Vispresident; D. Ramon Orriols, D. Lluís Viguer, D. Miquel Pujol, D. Manuel Pallás, D. Anton Alamany y D. Ramón Clavería.

Vich, Agost de 1910.

PER LA COMISSIÓ ORGANISADORA:

Segimon Verdaguer.

Anton Cortinas.

NOTES

Han contribuït a la formació dels premis el Comité Executiu del Centenari, que ofereix el primer, de 500 pessetes; els Diputats provincials pel Districte D. Enrich Prat de la Riba, D. Lluís Pericas y D. Félix Fages; les Societats Catalunya Vella, Casino Vicense, Centro Tradicionalista y Unión Comercial Vicense; els Cafés de Blanch, de la Cónstancia, Bar-Nogué y Restaurant del Centenari, y, finalment, varries distinguides personalitats de la Ciutat.

El Concurs se farà en la Plaça Major.

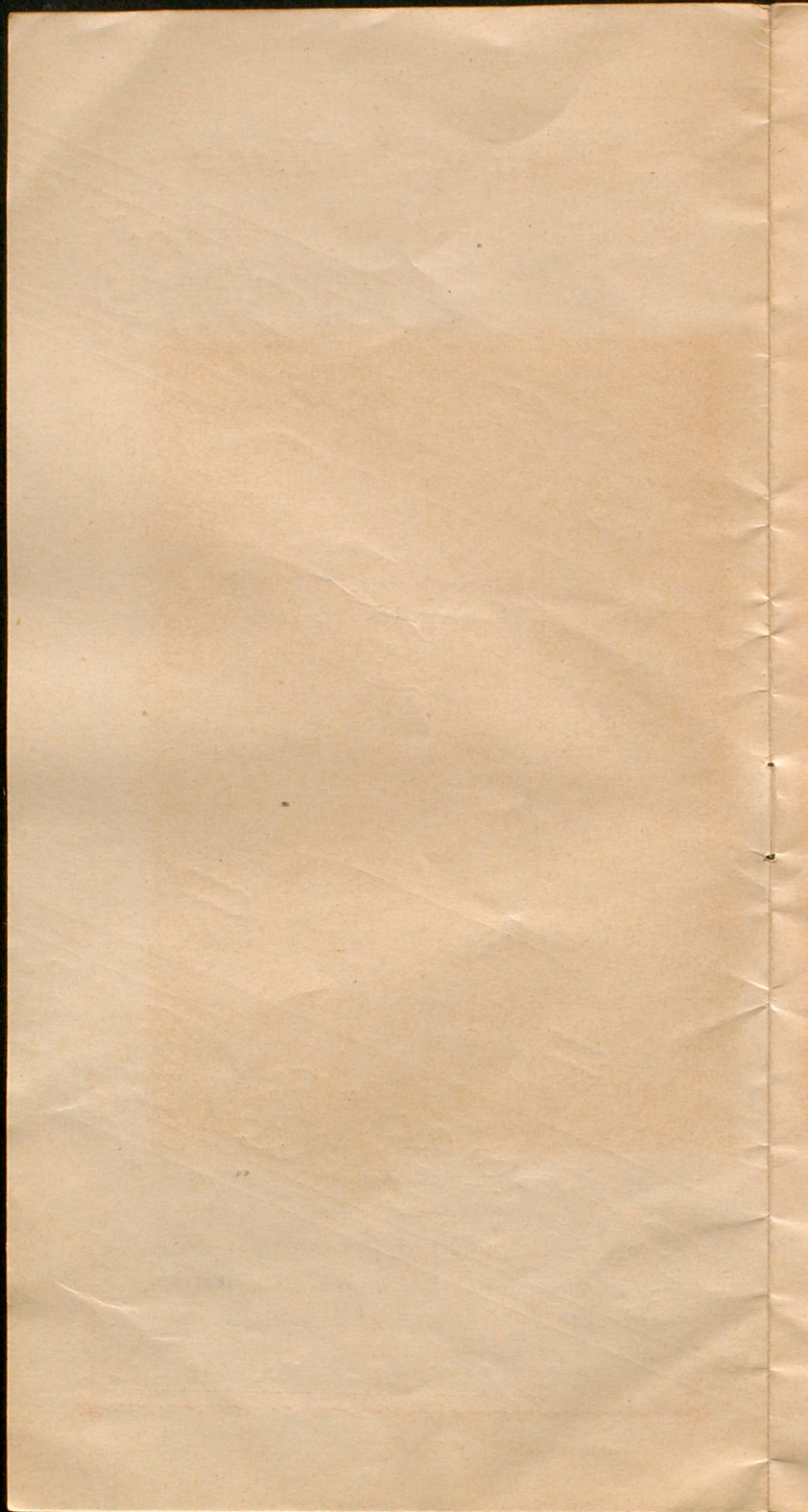
El punt de reunió de les Colles será en la Sala de la Columna de Casa de la Ciutat, mitja hora avans de l'assenyalada pel Concurs.

Dias 11 * 12 * 13 y 14 de
Septembre

FESTA MAJOR
DE
Sant Joan de las Abadesas
ANY 1909

Cartell de las festas

Funcions Religiosas

DISSAPTE DÍA 11

Tarde.—A las 2.: **Tritlleig** de campanas.

Vespre.—A las 7: **Iluminació** del claustre, escalas y cambril del Santíssim Misteri y adoració de la Sagrada Imatje.

Compleatas a tota orquestra.

A las 9: **Tocatas** a dalt del cloquer y **tritlleig** de campanas.

DIUMENGE DÍA 12

Matí.—A las 6: **Missa** y descobriment de la miraculosa Imatje del Santíssim Misteri, que estará exposat tot el día a fi de que puguin visitar-lo y adorarlo els fiels.

A las 10.

MISSA SOLEMNE

ab orquestra y ab asistencia del Magnífich Ajuntament, y autoritats judicial y militar. Després del Eàngeli predicará l'orador *P. Anguera*, de la Companyía de Jesús.

Vespre.—A las 7: **Compleatas**, ab orquestra.

Solemne e imponent adoració oficial de nostre gran protector, el Santíssim Misteri, pel clero, autoritats, vehins y forasters que desitjin con-corre al acte.

DILLUNS DÍA 13

Matí.—A las 9: **Missa de difunts**, ab acompanyament d'orquestra.

Vespre.—A las 7: Comensará 'l **Novenari**, al Santíssim Misteri, que continuarà els demés días y a la mateixa hora ab Sermó, que farà 'l *P. Magí Dachs*, de la Companyia de Jesús.

Tradicionals festas populars

DISSAPTE DÍA 11

Vespre.—**Il·luminacions generals.**

A las 9 y mitja: **Passant** per els principals carrers de la vila per la cobla d' en *Pep de Figueras* acompanyant a la Plassa Major ab el típic

CONTRAPÁS DELS BOITJS.

DIUMENGE DÍA 12

Matí.—A las 6: **Bon-jorn** per la cobla.

A las 9: A la Plassa Major,
Passant y Contrapás dels Pabordes.

A las 9 y mitja: Arribada de la societat choral la *Flor de Maig* de Ripoll que cantarà a la plassa l'himne del mestre THOMÁS «Salut als cantors»

Tarde. — A la 1: El tradicional **Llevant de taula**, per la cobla y Pabordes.

A las 3 y mitja:

CONCERT

al passeig de la Era Gran, per la societat choral *Flor de Maig* que cantarà «Pel Juny la fals al puny» de CLAVÉ, y «De toch d'oració a l'aubada,» BARTOMEUS.

A las 4: Els Pabordes, acompanyats de la cobla anirán a buscar las Pabordessas, marxant junts a la Plassa Major ahont ballarán ab tota propietat l'antich y original

BALL DE LAS CAPUTXAS Y GAMBETOS; seguidament se tocarán sardanas al mateix lloch.

A las 8 y mitja: **Serenatas** devant la Casa de la Vila. La societat choral *Flor de Maig* cantarà els «Xiquets de Valls» de CLAVÉ y «Gran jota aragonesa» de ALVIRA.

A las 9: L'orquestra *Els Bofills de Torelló* tocará duas pessas.

A las 9 y mitja: L'orquestra *Torres de Barcelona* tocará també duas pessas.

A las 10:
Passant, Ball de las Caputxas y Gambetos
y seguidament **sardanas.**

DILLUNS DÍA 13

Matí.—A las 10 y mitja: **Sardanas** a la Plassa.

Tarde.—A las 4:

Gran concurs de sardanistas
adjudicantse premis de 150, 100 y 50
pessetas.

(Per més detalls al final del programa.)

Acabat el concurs, **sardanas.**

A las 9: **serenata** per l' or-
questra *Bofills*.

A las 9 y mitja: **Serenata** per
l' orquestra *Torres*.

A las 10:

Passant, Ball de las Caputxas y Gambetos
y acabat **sardanas.**

DIMARS DÍA 14

Matí.—De 10 a 12: **sardanas** a
totas las plassas y passeigs de la
vila.

Tarde.—A las 3: L' hermosa, poé-
tica y animadíssima festa campes-
tre, espectáculo únich, la germanor
del poble

TORNABODA GENERAL
a la font del Cubilá ahont se balla-
rán **sardanas.**

Gran Marxa de les antorxas
y entrada a la vila al compás de la
cobla.

Vespre.—A las 9: acabament de
las festas. **Sardanas** al passeig
de la Era Gran.

Festas Particulars

Café Bellapart

DIUMENGE DÍA 12

Matí.—A las 11 y mitja: **Sardanas** en el jardí del café per la reputada orquestra *Els Bofills de Torrelló*.

Tarde.—A las 2:

GRAN CONCERT INSTRUMENTAL
en el saló café, artísticament adornat.

A dos quarts de 5 y a las 10:

Grans Balls de Saló.

DILLUNS DÍA 13

Matí.—A las 11: **SARDANAS**
en el jardí.

Tarde.—A las 2:

GRAN CONCERT

A dos quarts de 5 y a las 10 nit:

BALLS DE SALÓ

Durant aquestos días el jardí estarà il·luminat a la veneciana.

CENTRE CATÒLICH D' OBRERS

DIUMENGE DÍA 12

Tarde.—A las 2: **CONCERT**
en el saló café pel terceto e individus de la Secció Musical.

Vespre.— A las 10: Funció de
teatre representantse el drama

Les Ólives

y la sarsuela **Pau Palau.**

Il·luminació al jardí y adorno del saló d' es-
pectacles.

DILLUNS DÍA 13

A las 2: **CONCERT** al saló café.

Café Industrial

DISSAPTE DÍA 11

A las 10:

GRAN FUNCIÓ DRAMÀTICA

DIUMENGE DÍA 12

Tarde.—A las 2:

GRAN CONCERT

en el saló teatre per la molt reputada orquestra *Torres*, de Barcelona.

Tarde.—A las 4 y *Vespre*, a las 10:

MAGNÍFICS BALLS

en dit saló teatre artísticament adornat y alfombrat.

DILLUNS DÍA 13

Tarde.—A las 2: **CONCERT** per la dita orquestra.

Tarde.—A las 4 y *Vespre* a las 10: Continuarán els dits **Magnífics Balls** als quals podran entrarhi els forasters que vinguin acompanyats d' un soci.

Concurs de Sardanistas

DILLUNS DÍA 13

Tarde.—A las 4: A la *Plassa Major*;

Primer premi.	150 ptas.	
Segón	100	»
Tercer	50	»

Bases del Concurs

El primer premi será adjudicat á la colla que millor balli y reparteixi, a l' usansa Ampurdanesa, la sardana de concurs que será inédita y revessa y més se distingeixin en la *sardana de lluhiment*.

Els següents premis serán concedits a las collas que segueixin en mérit a la guanyadora del primer.

En cas de no haverhi cap colla que 's fassi mereixedora del primer premi el jurat se reserva 'l dret d' obrá en la forma que cregui més justa.

El fallo del jurat será imparcialíssim y per consegüent inapelable.

Las collas haurán de ser formadas de vuit balladors com a mínim y de dotze com a máxim.

En igualtat de circunstancias serán preferidas las collas d' abdós sexes.

Las collas dehuen dirigirse pera la inscripció a en Manel Blanxart.—Plassa Major.

L' inscripció finirá el vespre del día anterior al concurs.

Las collas al inscriurers haurán d' espressar el nom y motiu del cap de colla y 'l nombre y sexe dels individuos que la formin.

Els únichs autorisats pera cobrar el premi son els caps de colla.

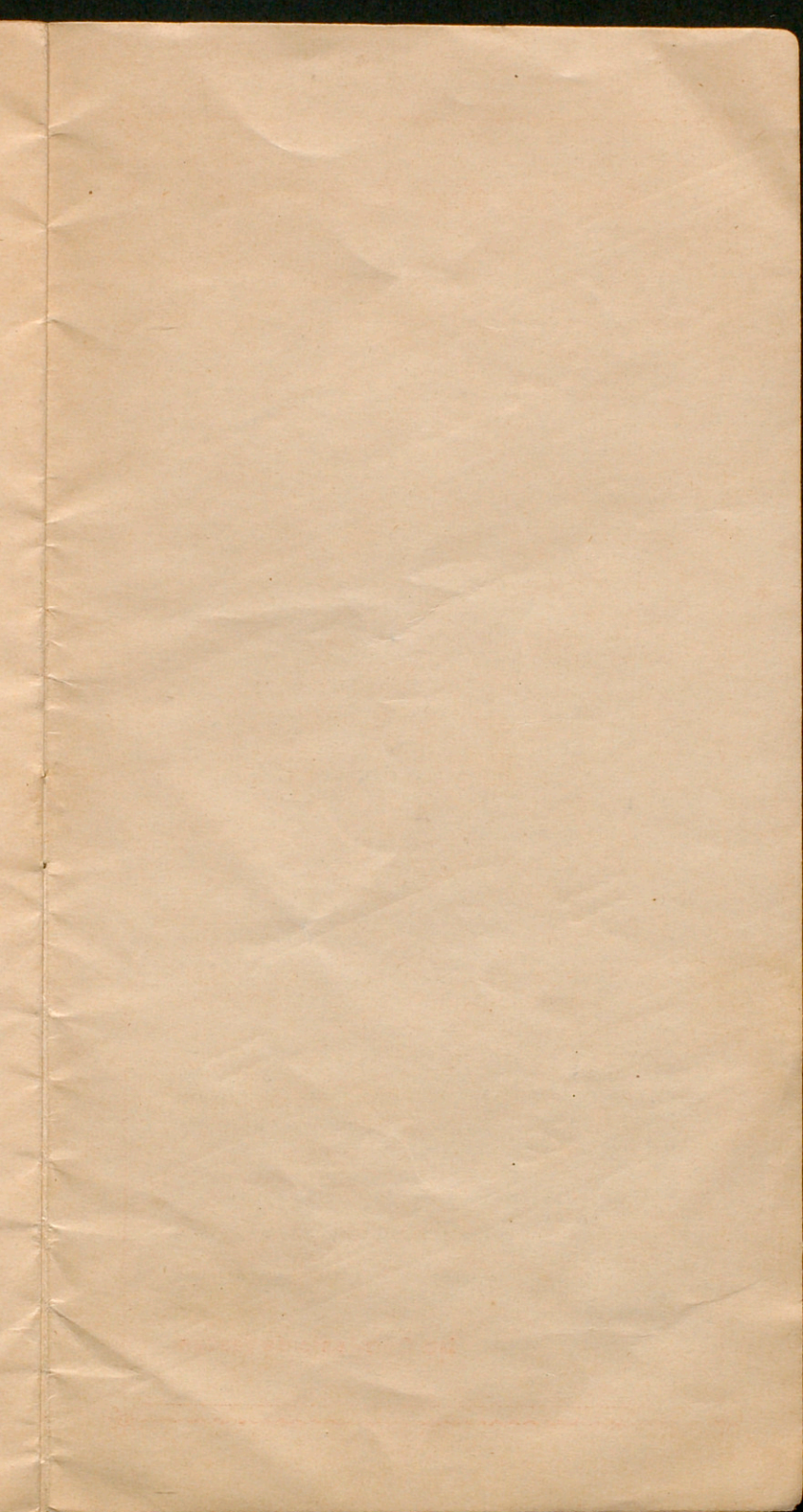
Forman el jurat calificador els Srs. següents: Francesch Pujol, *President*.—Joseph Lopez Franch, *Vis-president*.—y Ricart Pomar, del Orfeó Catalá.—Joseph Bartrons.—Bartomeu Rodá.—Melitón Baucells.—Joan Conill.—Benet Rodá.—Francesch Arán.

NOTAS.—Las sardanas serán executadas per la cobla d' en Pep de Figueras.

El punt de reunió será a la casa de la Vila a las tres y mitja de tarde.

La colla que a dita hora no 's presenti s' entendrá que renuncia a pendre part en el concurs y no tindrà dret a cap reclamació.

La Comissió de festas

FESTA MAJOR
DE
Sant Feliu de Pallarols

onvit

Llegidor amich, gentil llegidora;
escolteu si us plau:

¿Qué us cauria be de venir per Cin-
cogesma á la Festa major de Sant Fe-
liu? Hi haurà la cobla de Cassà de la
Selva, **L' Unió Cassanenca** aquella tan bo-
na que hi toca en Planas; sabeu?—Tots n'
haureu sentit á parlar d' en Planas, aquell músich
qu' embadaleix á qui l' escolta, ab les belles sono-
ritats que sab fer brollar de la tenora—; y també hi
tindrem la nostra de cobla, **L' Avens** de Sant Feliu,
de la qual no 'n fem elogis, perquè podrien sem-
blar interessats.

Ademés, disposém d' un hermós **envelaf**, d' un

pulcre **cinematograf**, de qualque foch d'artifici, llum venecià, etc. etc.

Ab tants bons elements, ¡compteu quines sardanes y saraus, quins concerts y serenades n' han de sortir!

Será cosa bona.

¡Oh, y tot aixó en plé Maig, el brillant Maig, esplet de Primavera.

—¿No us entussiasmeu, jove fogós? ¿Us plauría venir, gentil damisela?

Y vos, home reposat ó dona casolana que teniu ja l' edat madura y gasteu de lo patriarcal, també hi trobareu, en nostra festa, solemnitats, tant en lo relligiós com en lo profá que us atraurán: grans Oficis y processons, y 'ls tradicionals Gegants, Caballets y Molassa.

A vos, jove estudiós, devot de las tradicions de la nostra terra: si més ó menys cultiveu el Folklore, us resultarán ben interessants les dances **Ball Plá, Matadegolla y Contrapás**.

Y, finalment, rustech pagés, escotorida pageseta: vosaltres que viviu en la solitut, hi trobareu aquest any en nostra Festa una interessant novetat: un **Gran Cinematograf** que us ha de deixar asombrats.

¡Oh, y tot aixó en el bon temps de Maig, el joliu Maig, que incita á fruhir de la vida!

Recordéusen, vos qui llegiu aquest CONVIT, que no tot han de ser penes en aquest mon y vingueu á compartir ab nosaltres l' alegria de la Festa. No hi fa res que no 'ms coneguém: aquells dies la simpatia per els que vinguin á honrarnos la festa vibrará en el nostre cor y estará en l' ambient de tot el poble.

La Comissió.

PROGRAMA

Diumenge dia 19

A les 12 del matí, tritlleig de campanes anunciant la festa.

A les 3 de la tarde, distribució de pa als pobres en la montanya de Puigsacreu.

A les 5 sardanes á la Plassa per la Unió Cassanenca.

A les 8 completes á l' Iglesia del Roser; després sardanes á la Plassa del Firal.

A les 10, serenada á les Autoritats y ball en l' envalat.

Dilluns 20

A les 8 del matí, passant per els carrers de la Vila y seguidament, Ball Plá per els Gegans y Caballets.

A les 10, Missa solemne á l' Iglesia del Roser, executada per la Unió Cassanenca.

A les 11, sardanes al Firal.

A les 2, Concert instrumental al Centre Catolich per la Unió Cassanenca y ball de mitjdiada en l' envalat.

A les 3, Vespres y Processó.

A les 4, Ball de las tradicionals dansas **Matadegolla y contrapás** per los Caballets, Gegans y Mulassa á la plassa del Prat.

A les 5 l' **Unió Cassanenca** tocará **sardanes** al Firal.

A les 8 **Completes** en honor del SS. Sagrament en l' Iglesia Parroquial; després **sardanes** á la plassa Major.

A les 9 y mitja, **Concert publich.**

A les 10 y mitja, ball en l' envelat y sardanas á la plassa.

Sessions de Cinematograf.

Dia 21

El mateix programa que 'l dia anterior.

Dia 22

Tornaboda general á las fons, jochs de cuanya, sardanes, balls, Cinematograf etc. etc. etc.

S. Feliu de Pallarols, Maig de 1907.

La Comissió.

CIUTAT DE SABADEL

FESTA MAJOR
1912 ■■■■■

PROGRAMA

DE LES FESTES QUE 'S CELEBRARÁN EN
AQUESTA CIUTAT ELS DIES 2, 3, 4 Y 5
D' AGOST DE 1912, AB MOTIU DE SA

— FESTA MAJOR —

DÍA 2

A la 1 tarde. Salva de morterets y sortida dels Gegants
ab els seus Patjes y Nanos y ball de bastons.

A les 3. **OBERTURA DE L' EXPOSICIÓ** de treballs esco-
lars en el Col·legi dels Pares Escolapis.

A les 4. Festival á Can Feu

en quin hi pendrán part l' ORFEÓ DE SABADELL,
les entitats chorals CENTRE SABADELLÉS (GE-
LATS), LA AMERICANA y LA INDUSTRIAL, la Banda
Municipal d'aquesta ciutat, la del Regiment d'Al-
cántara y la cobla «La Principal Barcelonina»,
quines executarán pessets de concert, sardanes
y balls.

A les 7. **CONCERT** á la Plassa de Pi y Margall per
la Banda del Regiment d' Alcántara.

A les 9 nit. **Obertura de l' Exposició** d' obres
del pintor sabadellench En Domingo Soler en el
«Centre Catalá», quina podrà visitarse durant els
dies de les festes. — **CONCERT** per la Banda Muni-
cipal enfront d' aquesta entitat. — **Sessions pú-
bliques de Cine** en el camp del «Atlético F. C.».

A les 10. **Ball al Envelat** del carrer de Latorre per la
Banda d' Alcántara. — **Sardanes** á la Plassa
Major executades per la cobla «La Principal
Barcelonina».

DIA 3

A les 7 matí. **CONCERTS** en diversos llocs de la població per les Bandes del Regiment de Alcántara y Municipal d' aquesta ciutat. =

Cursa de 32 kilòmetres en bicicleta, organitzada per l' «Atlètic F. C.», ab quina 'ls corredors se disputarán el **Campionat de Sabadell**, sortint de la Plassa Marquillas y recorrent el següent itinerari: carrer de Sant Cugat á Rubí, Terrassa, Matadepera y Sabadell, essent la meta á la Via Masagué, cantonada del carrer de Garcilaso. Se concedirán valiosos premis.

A les 10. **SOLEMNE OFICI** en honor de S. Feliu màrtre, ab assistència de les Autoritats, cantant l' «ORFEO DE SABADELL» la missa **Mater Immaculata** del Mtre. Masllovet y fent el panegíric, l' eloqüent orador sagrat Rvnt. Dr. Don Joseph Montagut, Pbre.

A les 12'30. **CONCERT** per la Banda del Regiment d' Alcántara al extrém alt de la Rambla. = **SOETA DE 1000 COLOMS** organitzada per la «Societat Colombófila» d' aquesta ciutat. = **CONCERT** per la Banda Municipal en l' extrém baix de la Rambla.

A les 4 tarde. **CERTÁMEN LITERARI** en el Teatre Principal, organitzat per la «Joventut Catalanista». = **CONCERT** per la Banda d' Alcántara, enfront del «Hotel Suís». = **FESTES POPULARS** á la Plassa del Vallés, ab enlayrament de globos, funcions en el Teatre Guignol pels Putxinellis «IV Gats» y diverses atraccions.

A les 4'30. **Sardanes** á la Plassa Major per la nomenada cobla. = **PARTIT DE FOOT-BALL** en el camp del «Centre de Sports» pels primers teams del Barcelona y Sabadell.

A les 6'30. **Solemne Processó General** que s'ortirà de l' Esglesia de Sant Feliu, recorrent varis carrers de totes les parroquies, en la quina portará el penó principal el M.ltre. Sr. Alcalde.

A les 9 nit. **FUNCIONS** en els Teatres y Cines. = **Cinematógraf públic** en el camp del «Atlètic F. C.» = **CONCERT** per la Banda Municipal á la Via Masagué, enfront del carrer de Viladot. = **FUNCIO DE GALA** en el Teatre dels Camps de Recreu, representantse l' ópera **LA GIOCONDA**.

A les 10. **BALL** al Envelat y Societats particulars. = **SARDANES** á la Plassa Major per la referida cobla.

DÍA 4

La "Societat Colombófila de Sabadell" farà una solta de coloms á les 5 del mati, á **AGIMAEELLES**, y desde les 8 en les **EASES CONSISTORIALS** se premiarán als coloms que primer arribin.

A les 9'30. **REVISTA** del personal y material del Cos de Bombers en la Plassa de Pi y Margall.

A les 10'30. **CONCURS DE SARDANISTES** organísat per la «Joventut Regionalista» que tindrà lloch al Envelat, quin está subvencionat pel Ajuntament, adjudicantse valiosos premis en metàlich.

A les 11'30. **CONCERT** per la Banda Municipal á la Plassa del Dr. Robert.

A les 12. **CONCERT** per la Banda del Regiment de Alcántara á la Rambla, cantonada del carrer de Lacy.

A les 4 tarde. **PUTXINEL-LIS "IV GATS"** á la Plassa del Vallés y atraccions. =

RÚA ARTÍSTICA

que s'organisarà á la Plassa de Pi y Margall y per rigurós ordre d'inscripció farà sa entrada á la Rambla, desfilant enfront del «Círcol Sabadellés», en quins salons s'obsequiará á les senyoretas qu'hi assisteixin, ab un lunch y toyes. Els concorrents á dita RÚA, s'haurán de subjectar á les condicions publicades per la Comissió.

A les 5'30. **SARDANES** á la Plassa Major per la avants dita cobla. = **Partit de foot-ball** en el camp del «Atlétich F. C.», jugat pels equips "Español" y "University".

A les 9 nit. **CONCERTS** per la Banda del Regiment d'Alcántara en la Plassa del Dr. Robert, y per la Municipal en el carrer de la Salut. = **FINEIONS** en els Teatres. = **Cine públich** en el camp del «Atlétich F. C.»

A les 10. **BALLS** al Envelat y Societats particulars. = **SARDANES** á la Plassa Major.

DÍA 5

A les 10 matí. **Solemne Ofici de Difunts** en la Parroquia de Sant Feliu.

A les 9 nit. **Gran Castell de Fochs Artificials**

á cárrech del pirotécnich sabadellench FÉLIX PAUSAS, ab enlayrament d'un globo, quin en la seva ascensió disparará boniques combinacions de fochs.

A les 10. **Ball públich** á la Plassa Major, ab orquesta. = **BALL DE BENEFICENCIA** al Envelat, destinantse els productes que s'obtinguin, á la Junta Municipal de Beneficencia Domiciliaria.

SABADELL, JULIOL DE 1912.

PER LA COMISSIÓ:

El Secretari,

L'Alcalde President,

Joan Bta. Lladó y Figueras.

Silvestre Romeu Voltá.

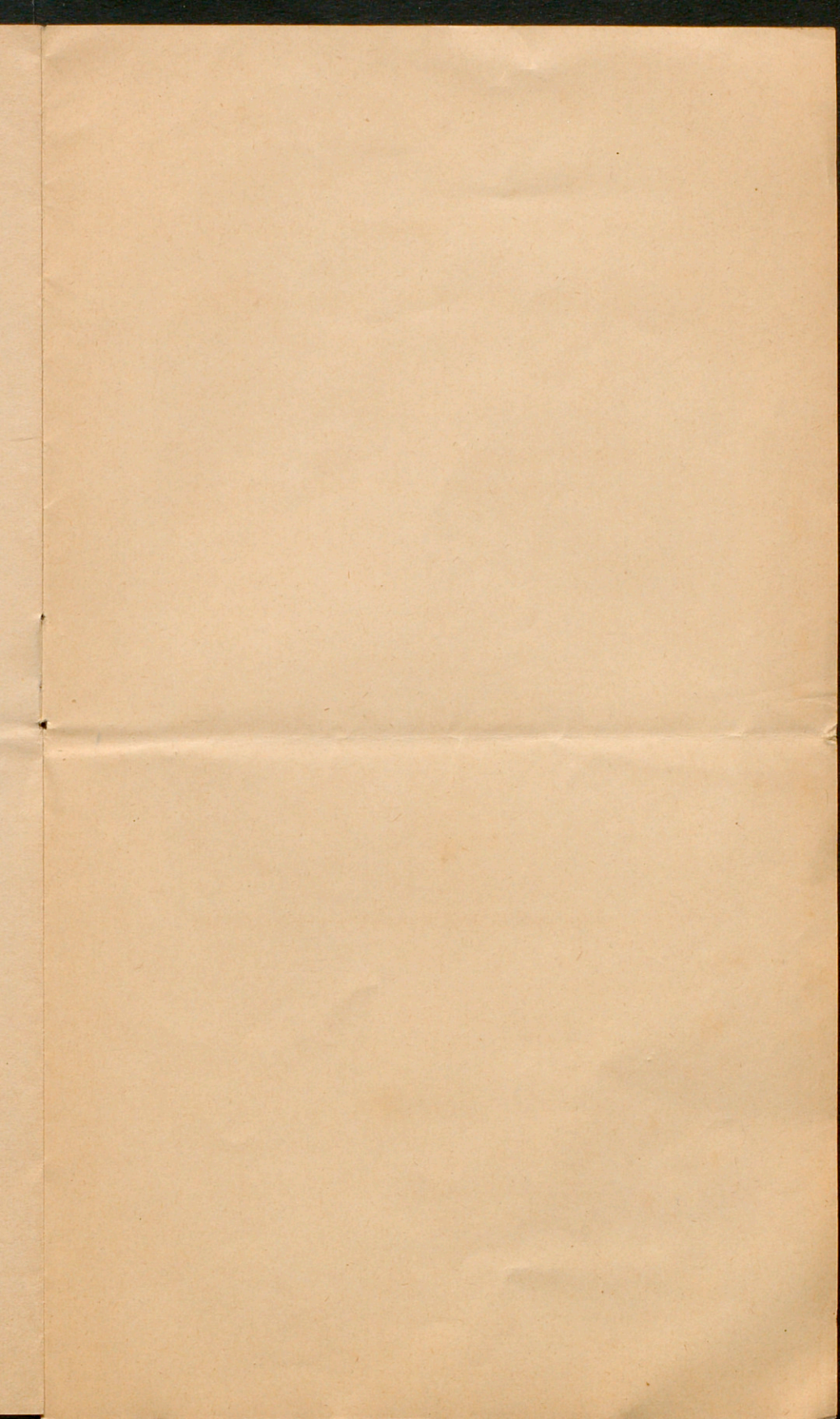
Exposició durant les festes dels cartells presentats al Concurs en l'Academia de Belles Arts y dels treballs dels alumnes d'abdós sexes de l'Escola Pia d'aquesta ciutat, en sos respectius col·legis.

EXPLÉNDIDES LLUMINARIES PÚBLIQUES Y PARTICULARS

EN LES RAMBLES; PLASSES MAJOR, PI Y MARGALL, DR. ROBERT, DEL ANGEL, VIA MASAGUÉ, SALUT, MARIA LLUISA FERNANDA, CREUHETA, ALTRES CARRERS DE LA CIUTAT Y EN EL CAMPANAR DE LA PARROQUIAL ESGLESIA DE SANT FELIU. SUMINISTRANT GRATUITAMENT EL FLUIT ELÉCTRICH LES COMPANYIES "LA BARCELONESA" Y "LA ENERGÍA ELÉCTRICA DE CATALUNYA" Y EL GAS "LA ENERGIA" D'AQUESTA.

Concurs de fotografíes dels diferents festetjos organitzats, baix les bases publicades per aquesta Comissió.

La Companyia del Nort ha concedit rebaixa de preus durant els dies de les festes, y á fi de facilitar la concorrencia de forasters á les mateixes, á la 1'30 de la matinada del dia 5, sortirà de l'estació, aturantse al Baixador de la Rambla, un tren cap á Barcelona.

LES ARTS GRÁFIQUES
JOAN COMAS

— SABADELL —

Éd. d'Arme, Vallvidrera

AL BRUCH

TALLERS:

PASSEIG DE GRACIA, 88

VENDES AL DETALL:

PORTAFERRISSA, 10
Y PETRITXOL, 17

BARCELONA

Fàbrica de mi-
ralls : Vidrieres
artístiques
Marcs : Cromos
Estampes
Trasparents

Matalasseria Ventura

Instalacions luxoses

Gust en la confecció

Antiga CASA VENTURA

Rbla. Catalunya, 52 : BARCELONA

LA CASA QUE VEN MES BARATO
CAMISES Y CORBATES

PONS Y CARREÑO
PORTAFERRISSA
• 24 Y 26 •

Sucursal:

Salmerón, 49 - GRACIA

Telefons 1574 y 3751

Festes de l'Aplec de la Sardana

ANY V

11 de Juny
de 1911

OFICI SOLEMNE a l'Esglesia parroquial de Vallvidrera, cantat per les tres seccions de la notable SCHOLA CANTORUM DE SANT RAFAEL ARCÀNGEL, dirigida per son mestre Josep Quintana, executantse una inspirada Missa del mestre C. Candi. Acabada la missa, se practicarà la visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, cantantse tot seguit la «Salve Gregoriana» y finalisant ab el cant del «Virolai», de mossèn Jacinto Verdaguer, en llaor de la Patrona de Catalunya.

MATÍ

A les 10

La Festa de l'APLEC es absolutament gratuita

A la sortida d'Ofici, y com a homenatge a l'inoblidable implantador de les sardanes llargues **En Pep Ventura**, s'executarà la seva típica sardana

A les 11

PER TU PLORO □ □ □ □ □ □ □ □

Seguidament, y a la «Quinta Joana», s'hi executaran les següents sardanes

LA FIRA.	MOLINS
CANIGONENCA	COLL
CATALANITAT	BOU
CANÇÓ ETERNA	SERRA

Comprant rams de l'APLEC y números de la *Rifa de Garlandes*
contribuireu a sostenir-lo

TARDA

A dos quarts
de quatre

A la plaça superior de Vallvidrera s'hi celebrarà una *Audició d'honor als compositors de Catalunya*, estrenantse les següents sardanes inèdites

QUICONA LA SEMPRE TRISTA.	ESPADALER
ROSADA.	BALCELLS
DANÇA DE GNOMS	FONT

Com a pietós record al malaguanyat mestre **En Josep Rigau**, s'executarà

la seva hermosa sardana **CAMÍ DE LA FOSCA**, que serà ballada com a

SARDANA DE LES GARLANDES

y dedicada preferentment an els que hagin estat afavorits en el **Sorteig** que's farà de **tres artístiques garlandes**.

CRIT DE GERMANOR!	CASADEMONT
ANYORANÇES	SERRA
A PLENA LLUM	LÓPEZ-FRANCH
SOLEIADA	PUJOL

L'APLEC DE LA SARDANA es un ardent tribut d'entusiasme
a lo que es l'ànima de la nostra nacionalitat: les costums

Audició de cançons populars a càrreg de

L'ORFEÓ CATALÀ

dirigit per en LLUÍS MILLET

A les 6

NIT La *Comissió Executiva* ha cedit galantment la cobla **La Principal de**
A les 9 **Perelada** a l'empresa del TEATRE DEL BOSC, aon s'hi celebrarà una

Extraordinaria funció de gala

en la qual la compayia de l'eminent actor PERE CODINA hi representarà la tragedia en tres actes, del genial dramaturg **Angel Guimerà**

□ □ □ □ □ □ **MAR Y CEL**

En els entreactes y al final de la festa s'hi executaran les següents sardanes

VORA'L MAR.	MOLINS
CAMPEROLA	SOLER
VIDAMOR	SERRA
CLAROR DE POSTA	PLÀ
L'ESVALOT DE LA PLAÇA . . .	SERRAT
ESPLAIS	SERRA

Fàbrica de flors

Rams y objectes
de fantasia pera
societats y tota
mena de festes

P. MERCADÉ

Bou de la Plassa Nova, 20, 2.^{on} - BARCELONA

APLEC DE LA SARDANA

ANY V

: 1911 :

Schola Cantorum : Orfeó Catalá

: La Principal de Perelada :

Ferrocarril de Sarrià a Barcelona y Funicular de Vallvidrera

Excursió a la montanya de Vallvidrera
desde la Plassa de Catalunya, en trenta mi-
nuts. En tercera classe, preu: una pesseta
anada y vinguda, els dies festius

Establiments a Vallvidrera

Hotel Baldiró : Hotel Buenos Aires
Hotel Sant Jordi : Càñ Trampa : Càñ
Maties : Càla Pepa : La Llealtat : Fonts
de la Teula y del Pantano : Tavernes
de la Plassa y den Clavé : La Rosaura
Tiros al colom, de Obiols y Roger

Diumenge dia 8 de Juny

**Aplec
de la Sardana
a Vallvidrera**

Any VII^a

MCMXIII

Cobla Principal de Perelada

Schola Orpheònica

Schola Cantorum

Esbart Català de Dançaires

“EL INGENIO”

Raurich, 6 - BARCELONA

Adornos de carrers, places, jardins, salons, esglésies i fatxades
Il·luminacions elèctriques, japoneses i venecianes. - Focs artificials i japone-
sos. - Fanals, Sarrells, Garlandes i Globos aerostàtics. - Venda i lloguer de Ge-
gants, Nanos, Escuts, Banderes i objectes de decoració i adorno. - Atraccions
i Putxinell·lis IV Gats. - Adorno de carruatges per a Cossos i Cabalcades.
Confetti i Serpentine. - Maniquís per a Sastres i Modistes. -
Merceries i Botigues de Novetats

ESCALER - Raurich, 6 - “EL INGENIO”
BARCELONA

V. TORT I MATAMALA

□ □ CIRURGÍA I ORTOPEDIA □ □

Complet assortit d'instrumental de Cirur-
gia : Cura de Lister : Articles de goma e
Higiene : Fabricació de tota mena d'apa-
rells ortopèdics : Cames, brassos i mans arti-
ficials : Braguer regulador, model de la casa,
únic per a contenir tota mena de trenca-
dures per cròniques i difícils que sien.

3, Colón, 3 (Plassa Real)
BARCELONA

MODES I MERCERÍA

DE

Masiá i Delelós (s. en c.)

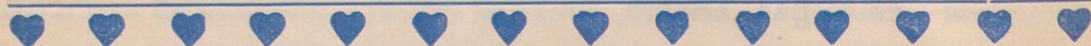
Cintes, Botons, Pantes, Sedes, etc., etc.

Hospital, 27 - BARCELONA

UE siga la Festa de l'Aplec ben sere-
na per a tots nosaltres. Que les pine-
des d'aquesta dolça Vall ens penetrin
amb la seva aroma sanitosa i ens portin
a escors de llavi la paraula càlida de
la Jovenesa; a florir d'ulls la mirada intensa i promete-
dora per a l'estimada: i en els replecs més fondos del
nostre sentiment, endins, endins... fins a trovar l'ànima
adolorida, sàpiga despertar amb fortalesa aquell Amor dels
amors per a la nostra dolça Catalunya. I ara, patriota, va
a començar la Festa. Tots hi som perquè tots hi cabem.
Fita bé la mirada per demunt de la multitud. Veus la gen-
tada immensa que germanívolament es dona les mans?
Fíxat-hi bé: Dancen... Cada hu dança i saltironeija com
mellor l'hi plau. Virin a dreta o tornin a esquerra, mai l'un
destorba an l'altre. La gran rotllana giravolta ben segura,
ben pesanta i no's contorba. La gran rotllana es mou
empesa per un sol ritme. Fíxat-hi bé: CATALUNYA.

MATÍ

A les deu : En l'Esglesieta romànica de la parroquia de Vallvidrera se celebrarà un OFICI SOLEMNE, cantat per la notable Schola Cantorum de Sant Rafel Arcàngel, que dirigeix el mestre En Josep Quintana, executant-se la Missa solemne «Te Deum Laudamus» del mestre Perossi. Finida que siga la Missa, se practicarà la visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, cantant-se seguidament la SALVE GREGORIANA i finalitzant amb el cant del Virolay de Mossèn Jacinto Verdaguer, com a fervorós tribut a l'excelsa Patrona de Catalunya.

*«Es la dança sencera d'un poble
que estima i avança donant-se les mans.»*

A les onze : Hi ha hagut un músic a Catalunya, que no per humil, ha d'ésser oblidat. És aquest En Pep Ventura. L'APLEC li rendeix tribut d'homenatge i vol que'l primer refilet de la tenora siga executant, en la era de l'església, una de les seves obres estimables, la delitosa sardana

A Nuria

En la «Quinta Joana», galanament cedida per son propietari En Ramón Miralles, seguirà el programa amb la següent distribució :

L'Aplec de la Sardana. GUITERAS

El lloreijat ESBART CATALÀ DE DANÇAIREs, dirigit per l'Aureli Campmany, executarà els següents :

BALLETS POPULARS

Contrapàs (del Pallars)
Dança (de Castelltersol)
Ball de Gitanes (del Penadès)

SARDANES

Recorts de ma terra . . . SERRA
Virolay MARCET
Grèbol (Sard. Heroica) MORERA

NOTES.—De 11 a 1 del matí podrà ésser visitada en la «Quinta Joana» la cambra aon Mossèn Jacinto Verdaguer, el gloriós poeta de Catalunya, va exhalar el darrer sospir.

— La festa de l'Aplec és absolutament gratuïta. Ningú ha de pagar res per assistir a cap dels actes que se celebren.

— L'execució del solo de la cançó «Montanyes Regalades» ha sigut confiat a la notable contralt Na Elisabeta Gallinat de Salom, professora de cant de la Schola Orpheònica.

— May en la festa de l'Aplec hi ha hagut el més petit incident. Serà una honra més per a Catalunya que en l'any VIIIe de la nostra festa ho poguem encara escriure aixís.

TARDA

A les quatre: A la «Plassa de Dalt» de Vallvidrera, s'hi celebrarà la festa de consuetut, en honor als mestres compositors de sardanes, executant-se el següent programa, tot ell de sardanes inèdites i expresament escrites per a l'APLEC.

La Xica de Casa . . MORERA

Cançó del Juglar . . LLEONSI

Esclat d'Amor . . . PEDROLA

Hora Serena F. D'A. FONT

Entre el Boscatge. M. SERRA

A continuació s'executarà la sardana

Patria Jove

lletra de En J. Sanxo Farrerons, música de En Arthur Marcet, que serà ballada com a

Sardana de les Garlandes

i serà preferentment dedicada an els guanyadors de les

Tres Artístiques Garlandes

que, com de costum, seràn sorteijades.

*Conserva les teves costums i enlairaràs el teu poble.
Si compreu Flors i Números, contribuïreu al manteniment de l'Aplec.*

La notable SCHOLA ORPHEÓNICA, dirigida per el mestre Arthur Marcet, que junt amb la cobla «La Principal de Perelada» haurà executat la precedent sardana, cantarà les següents

CANÇONS POPULARS

Montanyes Re-

La Calma . . . GUANYABENS

galades SANXO MARRACO

La Lluna . . . BORRÁS DE PALAU

La Nit de St. Joan ESQUERRÀ

Sota del Olm . MORERA

Acabarà la festa de l'APLEC amb les sardanes

Sota els Pins . . . J. SERRA

Jovenívola. PUJOL

Sempre teval MORERA

PÀTRIA JOVE

Què dèu tenir aquesta terra
que tan bé ens sab fer sentir?
Què dèu tenir aquesta terra
que tan endins se'ns aferra
i el cor ens sab fer glatir?

És el sòl. Són les onades.
És el cel. És el mar blau.
Són les conques enlairades,
les planures ensonyades...
Tot això lliga i atrau.

Jo la veig la Patria meva
que sab fer somniadors.
No és la patria que'ns subleva,
que'ns allista, i sense treva
va semblant sempre dolors.

La bandera beneïda
que aixequem als quatre vents,
no serà mai maleïda :
Qui l'abraça l'ha sentida,
i no hi calen juraments.

Què hi trovem en nostra terra
que tan bé ens sab fer sentir?
Què ens aboca al crit de guerra
que ens fa esquerps com l'alta serra
i l'ànima ens fa estremir?

Catalunya, Patria aimada,
bé ho ets prou de forta i gran;
t'han lligat, t'han trossejada,
t'han venuda, t'han befada...
mes tu t'alses triomfant!

Fem la feina profitosa:
Cor endins, florint cançons.
Ja vindrà ben clamorosa
l'hora santa i lluminosa
de les grans vindicacions!

J. SANXO FARRERONS

Lletra de la composició que serà estrenada com a Sardana de les Garlandes, amb música del mestre Arthur Marcet.

PASTES ALIMENTICIES PURÉS, TAPIQUES, PERLES, «AVENA», etc.

Casa establerta
l'any 1820

FIGUERAS

Rambla S. Josep,
núm. 11

Sucursals: Carme, 11; Born Vell, 22. = BARCELONA

Solingen = París = Barcelona
Fábrica = 1.^a d'Espanya

Màquines i Navaijes
d'Afeitar, assegura-
des, de confiança;
Estisores, etc., etc.
Tremplomes,
Ganivets

R. ROCA

Preu fixo. = S'esmola
de tot i tots els dies

Plassa del Beat Oriol, 10 (junt al Pi)
BARCELONA

Matalasseria Ventura

Instal·lacions luxoses

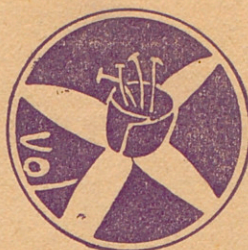
Gust en la confecció

Preus limitats

Antiga casa Ventura

Rambla Catalunya, 52

BARCELONA

Fàbrica de Flors

Art i economia en
la confecció d'ob-
jectes de fantasia per a societats i
tota mena de festes

P. MERCADÉ

— Bon de la Plassa Nova, 12 —

BARCELONA

Elegancia

Higiene

Economia

Fumaréu els millors
emboquillats si els
compréu a la casa

Sanxo & Cowell

Portaferrissa, 21

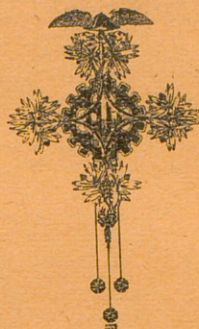
BARCELONA

CENTRE AUTONOMISTA
DE DEPENDENTS DEL COMERÇ

I DE L'INDUSTRIA

Rambla Sta. Mónica, 25

Secció Permanent de Propaganda

..... Autonomista

AUDICIÓ DE SARDANES

PER LA CONEGUDA COBLA

“LA PRINCIPAL” DE PERELADA

PROGRAMA

L'Anell de Prometatje	BOU
Per tu ploro	P. VENTURA
Idili	J. SERRA
Trapacera (2. ^a audició)	PUJOL
Rosada	BALCELLS
Retorn de Primavera (estrena)	M. SERRA
La Santa Espina	MORERA

Imp. J. Riera

Diumenge de Pascua Granada

:::: 23 de Maig de 1915 ::::

:: A les 10 de la vetlla ::

UNIÓN REPUBLICANA
DE OLOT Y SU
COMARCA

PRIMER
ANIVERSARIO
DE SU FUNDACIÓN

PROGRAMA DE LAS FIESTAS

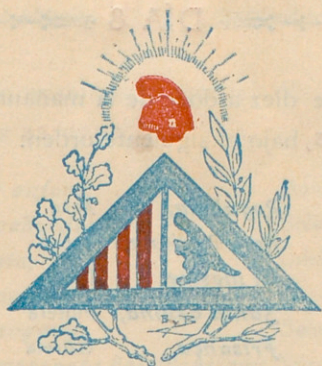
QUE PARA SOLEMNIZAR DICHO ACTO SE CELEBRARÁN

EN LOS DÍAS 7, 8, 9 Y 10 DE SEPTIEMBRE DE 1907

HABIÉNDOSE CONTRATADO AL EFECTO

LA CÉLEBRE ORQUESTA **LA PRINCIPAL**, DE LA BISBAL

— — — — — DÍA 7 — — — — —

A las nueve de la noche, **ilumina-**
da la fachada de la sociedad, se ejecu-
tarán las siguientes **sardanas:**

<i>Tarongina,</i>	Soler
<i>Aires de ma terra,</i>	Xaxu
<i>Matinada,</i>	Garreta
<i>Promeiatge,</i>	Lambert
<i>Cansó trista,</i>	Juncá
<i>Visió,</i>	Serra

—>>> DÍA 8 <<<—

De diez á doce de la mañana, **sar-**
danas, bajo el siguiente orden:

<i>Regalada,</i>	Xaxu
<i>Raig de lluna,</i>	Juncá
<i>El mestre,</i>	Pujol
<i>Santa Espina,</i>	Moreira
<i>Frisança,</i>	Garreta
<i>Arc de Triomf,</i>	Xaxu

Á las dos de la tarde, ejecución del
siguiente **concierto**:

Fantasia,	<i>Moros y Cristianos,</i>	Serrano
Id. violín,	<i>3r. Concierto,</i>	Beriot
Id. clarinete,	<i>Capricho Español,</i>	Tresserra
Waltz-jota,	<i>Triana,</i>	Soler

Á las nueve de la noche, **gran bai-**
le, en el espacioso salón del casino.

— DÍA 9 —

Á la misma hora que el día anterior, las **sardanas**:

<i>Mar enfora,</i>	Molins
<i>La pabordesa,</i>	Soler
<i>Figata,</i>	Lambert
<i>Elissa,</i>	Xaxu
<i>Desengany,</i>	Soler
<i>La moreneta del Montseny,</i>	Vilaró

À la una y media de la tarde, **con-**
cierto, compuesto de las piezas:

Fantasia, *Zanhauser*, Vagner
Id. de flauta, *Veraneo*, Mercader
Waltz-Boston, *J'ai peur d'aimer*, Merlié

À las cinco y media, baile.

À las once de la noche, **extraordi-**
nario baile.

— — — — — **DÍA 10** — — — — —

Á la una y media de la tarde, **último concierto**, en el que se ejecutarán las siguientes escogidas piezas:

Fantasia	<i>Otello</i> ,	Verdi
Id. violines,	<i>Entre flores</i> ,	Praxini
Waltz-jota,	<i>Jaleo</i> ,	Tresserra

Á las cinco y media, **baile de despedida**.

2 de Septiembre de 1907.

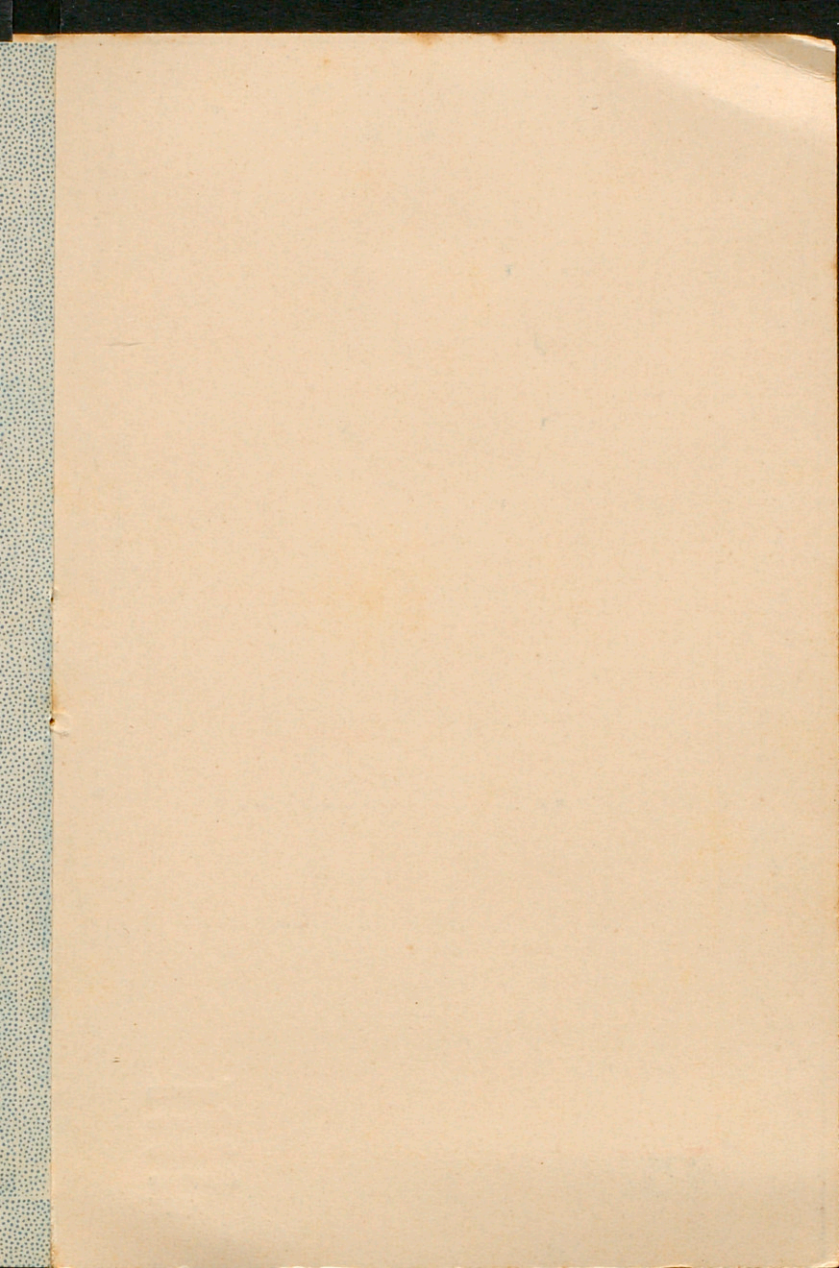
La Comisión

NOTAS:

Cada suscrito tendrá derecho á abonar solamente un forastero, siendo aún preciso que éste se hospeda en casa de aquél.

El que no haya satisfecho el importe de la suscripción antes del día 8, perderá todo derecho á la misma.

Imprenta
Olotense
de Pedro
Alzamora
OLOT

* Avans del ball l'orquestra farà la pasada.
pe 'l vehinat.

* Las invitacions no serveixen pe 'ls vehins
no associats.

Vallecarca, 1905

—
IMPREMTA
ANTON VIRGILI
CARRER ROSELLÓ, 208
BARCELONA
—

*Arriba l'entrada
Superior
Barcelona 31.7.1905*

INVITACIÓ PERSONAL
PER LA

FESTA FAMILIAR

organizada per alguns vehins de
la barriada de

VALLCARCA

que tindrà lloch els días

2 y 3 de Setembre

á l' antiga font de

Sant Pere del Remey

PROGRAMA

Dia 2, á las deu de la nit

BALL AB ORQUESTA 'n lo pati de l' esmentada Font, convenientment al-fombrat é iluminat ab llum eléctrica.

Ordre de 'ls balls

PRIMERA PART	SEGONA PART
Sinfonía	Introducció
Vals	Vals
Americana	Americana
Schotisch	Llancers
Mazurca	Mazurca
Americana	Sardana
Sardana	Polka
Rigodons	Americana
Polka	Vals
Americana	

Dia 3, tarde, á las cuatro

TARDADA musical literaria, baix la següent execusió:

Primera part

- LOS DOS CATARROS (Vital Aza), per la nena Carme Vives.
 LA CONFIDENZA (Arnau), cant ab acompanyament de piano, per la senyoreta Iglesias.
 LOS DOS GATITOS, diálech per las nenas J. Pascual y A. Casas.

LA FARIGOLA (cançó popular, Borrás de Palau), per la senyoreta D. Iglesias, y coro.

EL JUTJAT (poesia, C. Gumá), llegida per en J. Bertrand.

LAS ARANYAS (Freixas), cantada per las senyoretas D. Pomar, A. Sancristófol y C. Puigdemongas.

CANÇÓ (Grant), cantada per las mateixas. ¡QUINZ' ANYS! (Bassegoda), per R. T. D.

COQUETTE (gavotte, P. Sudessi), per piano á quatre mans, per la senyoreta B. Drumen y el jove F. Torrens.

ANYORANÇA (Grant), cantada per A. Botey, acompanyat al piano per la senyora C. Pomar.

MARIA AGNETA (cançó popular, Gay), cantada per la senyoreta J. Massip.

LA PAPELLONA, fauleta recitada per lo nen J. Roura.

LA FLOR DE L' INMORTALITAT, cantada per J. Font, acompanyada al piano per F. Torrens.

PETITA FANTASIA (J. Monasterio), tocada á violí y piano per la senyoreta A. Sancristófol y senyora C. Pomar.

EL MAL D' AMOR (estreno, lletra de J. M. Folch, música de F. Pujol), coro.

LA VERGE BREÇANF (C. Franck), per coro á dos veus.

Segona part

- L' INDECISIÓ, fauleta recitada per lo nen C. Casas.
 FANTASIA BOSQUETANA (cuento), per R. Estrada.

PENSO (Tosti), cantada per la senyoreta D. Iglesias, acompanyada al piano.
 MARCHA DE TANNHAÜSER (Wagner), per piano á quatre mans, per la senyoreta D. Drumen y el jove F. Torrens.

LA FORMIGA (cançó), per M. Casas.
 LO BARRETINAIRE (cançó de l' últim barretinaire de França, lletra del malhaurat poeta mosen Cinto Verdaguer y música d' en Candi Candi), cantada per lo coro, fent los solos corresponents las senyoretas C. y D. Pomar; D. Iglesias y J. Torrens.

LAS MANS (Codolosa), per F. Vives.
 LO MESTRE. — FUM, FUM, FUM, (cançons populars), per coro.

SARDANA (Cugul), cantada per la senyoreta Masip, acompanyada al piano per la senyoreta Sancristófol.

LLIBRE SANT (N. N.), cantat y acompanyat al piano y violí per las senyoretas D. Pomar, C. Pomar y A. Sancristófol.

Dia 3, á las deu de la nit

BALL AB ORQUESTA

PART ÚNICA

Sinfonía	Americana
Vals	Sardana
Americana	Rigodons
Schotisch	Polka
Mazurca	Americana

GRAN APERITIU

Vermouth

Barbanzolo

DE VENDA: En tots els bons cafés y botelleries

IMPREMPTA CASA ESPECIAL
EN TREBALLS de FANTASIA
per a Societats Recreatives

Taquillatge per a Funcions Teatrals
a 0'25 cèntims el 100

Programes desde 4 pts. 500

Carnets, Títols de Soci, etc. ♦ PREUS BARATÍSSIMS

4, Barbará, 4

Botellerie-Restaurant

PETIT INGLÉS

JAUME I, 6

Abonaments mensuals de 45, 60 i 90 ptes.

Cuberts de 2 a 5 pessetes i a la carta

Demanèu arreu

l' inmillorable

CERVENA PETRY

Succesor de

MORITZ

« **Glacier** »

Paper per cristalls a 0'35 pessetes el metre

PAPERS PINTATS ♦ Preus Inverosímils

Font de Sant Miquel. 4

(darrera casa la Ciutat)

♦ **Gran Licor** ♦

QUINA-MOMO

TÓNIC-DIGESTIU

DEPÓSIT-ROCA, 28

BARCELONA

CONCURS DE SARDANISTES

DESEMBRE

1907

QUE TINDRÀ LLOC EN EL

FRONTO COMPTAL

el dia 22 de desembre del present any, a les onze
en punt del matí, organitzat per la

SECCIÓ DE FOMENT DE LA SARDANA

DE LA

"Associació Popular Catalanista"

I SUBVENCIONAT PER

Excm. Diputació Barcelonina.—Unió Catalanista.
«Café Español».—Companya General de Tramvies; i els
senyors Joseph Aleu, Miquel Costa, Joseph Mauri i Vilar,
Ernest Petry, J. i F. Mir i Francesc Font i Joseph.

Blanc Victoire

Producte higienic, elaborat segons fórmula
i prescripció del Dr. Faure

Comunica al rostre un hermós color
blanc nacarat. Entren en sa composició
solsament substàncies farmacològiques
de propietats curatives.

DE VENDA
EN LES PRINCIPALS PERFUMERIES I DROGUERIES

Al Bruch

Portaferrisa, 10 i 16-18, i Petritxol, 17
BARCELONA

Antiga fàbrica de llunas,
Biseladas i Platejadas

MIRALLS AB APLICACIONS DE METALL
ULTIMAS CREACIONS

Articles de Pell i Jams assortit

FABRICA DE TRANSPARENTS

EXIT CREIXENT DEL MIRALL BRUCH

TARJETAS POSTALS

Manufactura de marcs de totes classes

BASES

PREMIS

S' adjudicarà un **Primer premi de 500 pessetes** a la colla que millor balli i reperteixi a la usansa empordanesa (començant i acabant a l'esquerra) una sardana inédita i revessa, i **dos accessits** al mateix consistents en **100 pessetes** cada un, a les colles que segueixin en mèrit a la guanyadora del primer.

La quantitat qu' es recaudi com a drets d'inscripció de colles, serà íntegrament repartida en **accessits de 50 pessetes**.

CONDICIONS

a que deurán atendre les colles que desitjin concorrehi: Esser formades al menys de vuit individus, i com a màxim de catorze.

Nomenar en l'acte d'inscripció, un individu pera formar part del *Jurat Classificador*.

Pagar com a drets d'inscripció una pesseta per cada individu que formi part de la colla.

Espressar per escrit el nom de la mateixa, nombre i sexe dels que la componen, noms y adreça del cap de colla (únic autorisat pera cobrar el premi) i el del individu que hagin designat pera formar part del *Jurat Classificador*, el qual haurà d'atendre estrictament les indicacions que, amb la deguda antelació li comunicarà la Comissió Organitzadora.

Les colles deurán compareixer avants de dos quarts de onze del matí al lloc que oportunament s' els designarà.

La sardana revessa serà inédita, original d' en Francesc d'A. Font, y executada solsament fins al primer contrapunt.

La sardana de llument, intitulada *L'Aplech de la Sardana*, original de n' Eusebi Guiteras, serà executada completa.

Además d'aquestes dugues sardanes, totes les colles deurán ballar, formant una sola rotllana, l' intitulada *Els Caminants*, original d' en Francesc d'A. Font.

En cas de no haverhi cap colla qu' es fassi mereixedora del premi i sos accessits, el Jurat Calificador es reserva el dret de repartirlos en la forma que crega convenient.

El fallo del Jurat Calificador es inapelable mentres no estiga en contraposició amb les presents bases, i es farà públic en l'acte de la repartició de premis que tindrà lloc la tarde del mateix dia y per el qual ha sigut demanat el Palau de Belles Arts.

Formarán el *Jurat Calificador* els senyors següents: President, En Josep Alen; Vocals, N' Artur Corominas, En Francesc d' A. Font, N' Ernest Pedrals, i Secretari, En J. Sanxo i Farrerons.

Barcelona, desembre, 1907

NOTES

La colla de l'entitat organitzadora no pendrà part en aquest concurs. Les colles de fora de Barcelona quedon rellevades d' haber d' anomenar individu pera formar part del Jurat Classificador. Els individus que hagin sigut designats pera formar part d' aquest Jurat deurán assistir a una conferencia preparatoria que tindrà lloc el dia 21, a les 9 de la vetlla en el local de la **Associació Popular Catalanista**, Escudellers Blancs, 8, pral. El delegat que deixi d' assistirhi, serà substituït per un altre.

Les colles podrán inscriure's fins el dia 20, a les 12 de la nit, en el local de l'entitat organitzadora.

En cas de que en l'acte de la celebració del concurs, qualsevol concursant es posi en relació amb algú del públic o del Jurat Classificador, ja siga per indicacions o verbalment, quedarà tota la colla considerada com a fora de concurs.

E. Furest

Camises de tota mena, i a mida.
Corbates i genres de punt.

Plassa Reial, 4 i Madoz, 6
BARCELONA

APLEC DE LA SARDANA

Any VI

1912

Principal de Perelada

Orfeó Barcelonés

Schola Cantorum

Esbart Català de Dançaires

Diumenge 14 de Juliol a **VALLVIDRERA**

MATÍ

A les deu.—OFICI SOLEMNE a l'església parroquial de Vallvidrera, cantat per les tres seccions de la notable *Schola Cantorum de Sant Rafel Arcangel*, que dirigeix el Mestre en Josep Quintana, executantse la solemnia *Missa de Sagrament*, del Mestre Ribera. Acabada la Missa se practicarà la visita espiritual a la Mare de Deu de Montserrat, cantantse seguidament la *Salve Gregoriana*, i finalitzant amb el cant del «*Vírolay*», de Mossen Jacinto Verdaguer, en llaor de l'excelsa Patrona de Catalunya.

**Estimeu l'Aplec i mantingueulo
comprant FLORS i LLAÇOS**

A les onze.—En sortint d'Ofici, i com a tribut al venerable implantador de les sardanes llargües, en Pep Ventura, s'executarà la seva típica sardana

ARRI MOREU!...

i seguirà el programa del matí en la següent disposició:

L'Aplec de la Sardana **GUITERAS**

L'Esbart Català de Dançaires, executarà un selecte programa de

BALLETS POPULARS

Jorn de festa **SERRA**
A sol batent **MORERA**

L'APLEC DE LA SARDANA es un ardent tribut d'entusiasme a lo que es l'ànima de la nostra nacionalitat: les costums.

TARDA

A les quatre.—A la Plaça superior de Vallvidrera, s'hi celebrarà una audició en honor als mestres compositors de sardanes, estrenantse les següents, totes elles inèdites:

Cullint ginestra	CASADEMONT
Esperançant	MANEN
Amunt els cors	FONT
Cercant l'aimada.	SERRA

Seguidament s'executarà la sardana

MONTANYENCA	MORERA
------------------------------	--------

que serà ballada com a

SARDANA DE LES GARLANDES

Aquesta tradicional sardana serà dedicada preferentment an els guanyadors de les

TRES ARTISTIQUES GARLANDES

que, com de consuetut, se sortejarán.

Balladora	PUJOL
Serra amunt	MORERA

Enlaira lo teu i respecta lo dels altres

A dos quarts de set.—Audició de cançons populars a carrec del

ORFEÓ BARCELONÈS

dirigit pel Mestre GOBERNA

La Donsella de la Costa.	SERRA
Vida (sardana)	»
Montanyes regalades.	SANXO MARRACO
Sota del Olm.	MORERA

Matalasseria Ventura

*Instal·lacions luxoses
Gust en la confecció*

Antiga
CASA VENTURA
Rambla Catalunya, 52
BARCELONA

Fàbrica de flors

Rams i objectes
de fantasia pera
societats i tota
mena de festes

P. MERCADÈ

BOU DE LA PLAÇA NOVA, 12
BARCELONA

Tubus emboquillats pera fer cigarrets, desde 0'40
el cent : Boquilles higieniques de paper i plo-
ma, desde 1'25 el cent : Maquinetes pera fer
: : cigarrets, desde 0'20 una : :

FUMADORS: Empleant emboquillats
lluireu i estalviareu diners, ja que no
llensareu gens de tabac : Fixeu-vos
en que al llensar la punta del cigarret
regaleu diners a l'Arrendataria, puix
: li heu pagat lo que no consumiu :

El millor paper de fabricació
anglesa "Flowers Paper"

VENDA EXCLUSIVA PERA ESPANYA Y AMÉRICA:

~~~~~ **SANXO & COWELL** ~~~~~
PORTAFERRIÇA, 21 - BARCELONA

LA CASA QUE VEN MES BARATO

CAMISES Y CORBATES

PONS Y CARREÑO

Portaferriça, 24 i 26
BARCELONA

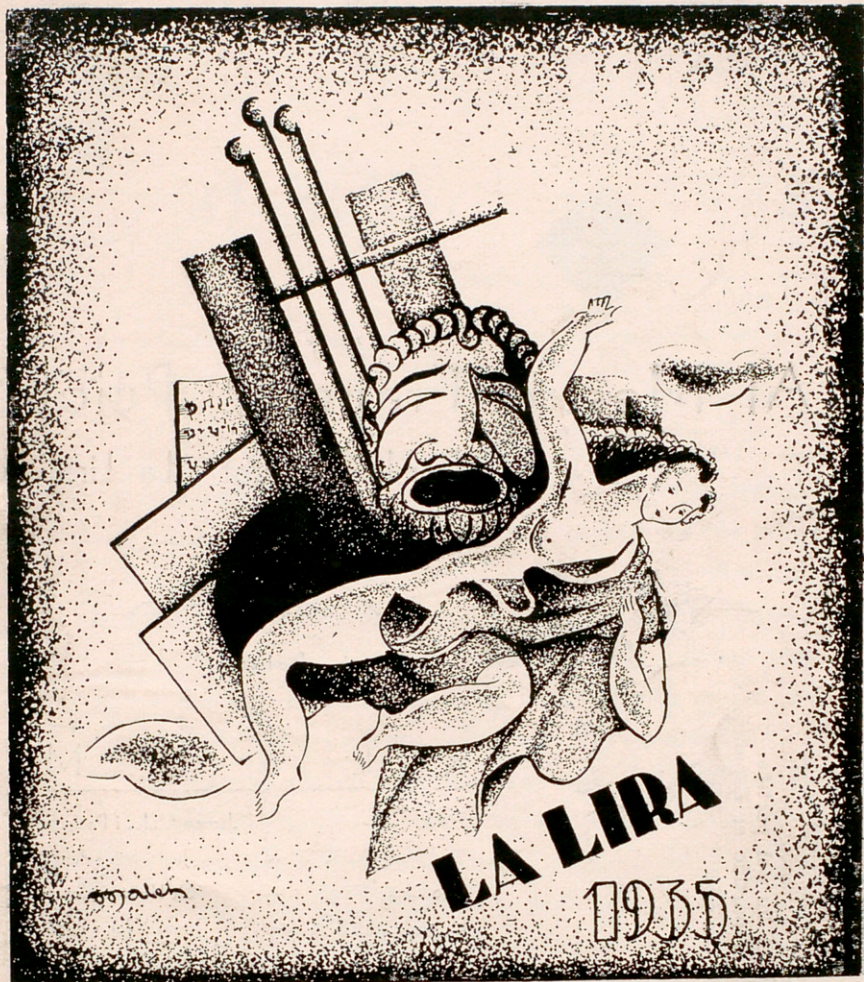
Sucursal:

Salmerón, 49 - GRACIA

Telefons 1574 i 3751

PROGRAMA INAUGURAL

Al Mestre Francesc Pujol

Per la Societat "La Lira"

President.

R E S U M

Portada —	Jaume Malet i Pasqual
21 d'Abril de 1935 —	Jesús Mir i Amat
Una mica d'història —	Ot Lledós i Roure
El President diu ... —	Josep Vilar i Simó
El Director diu... —	Francesc Folguera i Rodon

PROGRAMA DE FESTES

21 d'Abril de 1935

Alçant aquestes parets hem pres entre els seus caires
el que era abans de tots, l'espai, l'ambient, la llum:
mai més lliure un aucell travessarà aquets aires
ni una llar errabonda hi aixecarà el seu fum,

MARAGALL

Una data per ésser gravada amb lletres d'or en l'historial brillant de la nostra Entitat. Ella marca una fita falaguera en el curs agitat de la seva existència. Aquest edifici que hem bastit i que avui inaugurem és quelcom més que una construcció moderna, és la plasmació perenne d'un esperit que s'agita ambició i inquiet. Més de mig segle de lluita, d'il·lusions, de desenganys i d'esperances, han aixecat aquest casal que serà gloria i orgull de la ciutat i que ni les ventades més fortes, ni els dies més rufols, podran ensorrar-lo perquè l'ànima que l'aguanta és encara més forta que el ferro i el ciment. Si els esforços dels uns i les ambicions dels altres ens han permés arribar fins ací, tenim la

certesa que d'avui en endavant, la voluntat de tots ens permetrà assolir un més enllà que serà una gloriosa continuació de la magnífica executòria que ens han deixat els nostres antecessors.

Tal com diu el poeta hem prés l'espai, l'ambient, i la llum que abans era de tots, però aspirem a que dins d'aquestes parets, tots hi retrobin un espai més lliure. un ambient més franc i una llum més clara, que contribueixin a convertir en realitat el somni quiméric que hem forjat dins de la nostra imaginació exaltada.

La Lira no ha arribat avui al cim de les seves aspiracions, senyalarà, això si, amb pedra blanca aquesta diada de Pasqua de 1935 i seguirà impertorbable la seva marxa ascendent vers un horitzó inassolible, ja que sempre recordan-se sabrà superar-se.

Una mica d'història

BREU ANTOLOGIA DE DADES

1882.... Els intents que d'una manera circumstancial i incompleta, es feren abans d'aquesta data per a formar una agrupació filarmònica, reeixiren amb la fundació de la Societat Choral La Lira, enmotllada per les orientacions d'aquell infadigable lluitador i educador del poble que fou Anselm Clavé. El seu fundador i primer director Dr. Agustí Roure, consagrà a la seva obra tota la il·lusió de l'artista i la tenacitat del seu temperament. Superades algunes crisis, que el tarannà d'aquell temps arrauxat i violent, feia freqüents, La Lira assolí els moments més esplendorosos a darrers de l'any 1895. Un concurs de chors s'havia de celebrar l'any següent a Tàrraga, i hom confiava d'emportar-se el premi.

1896.... La mort del Dr. Roure esvaï esperances llargament acaronades. La Lira, condolguda i desorientada, restava vacil·lant, però l'obra començada no

s'abandoná. Amb els senyors Vilanova, Villarroja, Tallada, Ribes i Benito, va conservar-se bon xic de la primitiva puixança fins l'any 1909. La mutualitat fundada poc temps abans, mantingué units un bon nombre dels antics cantaires, transcorren alguns anys sense altra activitat.

1921.... Una Junta Directiva, coratjosa, recorda que la finalitat principal de La Lira es la instrucció musical i brega per aturar la devallada. L'antic Director, deixeble del Dr. Roure, en Ramón Vilanova, empren la feixuga tasca de renovellament de la massa choral, essent succeït poc temps després per en Josep Riu.

1922.... L'Ajuntament de Tremp acorda posar el nom del Dr. Roure a un carrer de la ciutat. La Lira es ja quelcom viu i decideix rétre homenatge al seu fundador, col·locant una lápida en la casa on éll visqué. Festa Major brillant. Els actes projectats adquireixen relleu i la massa de cantaires s'anima per a pendre-hi part amb unes cantades. Es ara quant La Lira assenyala una fita definitiva. El Mestre Pujol de l'Orfeó Catalá, es a la nostra ciutat, i no sap negar-se al prec que se li fá de dirigir el

Chor per honorar al músic. Deixa tot repós, i e
lliura als assaigs amb la seva portentosa activitat
Recordem aquell esforç incomparable.

1923.... S'inaugura el primer local social de propietat.
Intrigues, contrarietats, errors, pronóstics greus, de
tot hi há, pero La Lira s'aferma cada dia més.
Contractat per l'Entitat, fixa residència a Tremp el
mestre en Francesc Folguera.

1924.... La Lira va fent la seva via. Els sacrificis que es
realitzen son cada cop mes nombrosos. Malgrat
adverses circumstancies, l'ardit Mestre senyor Fol-
guera, es proposa ampliar la labor desenrotllada
fins llavors, fundant l'Orfeó de Tremp, joia de La
Lira i orgull de la Ciutat. Als tres mesos escassa-
ment, fa l'Orfeó la primera sortida i Artesa de
Segre, complaguda, resta admirada del nostre es-
forç. Des d'aleshores, s'han fet oir els nostres cants
en les principals poblacions de la Comarca, por-
tant-hi una alenada d'espiritualitat.

1928.... Obté l'Orfeó un éxit esclatant a La Seu d'Ur-
gell. Amb abrandat entusiasme i acuradíssima pre-
paració, dóna dues audicions que li valen un me-
morable triomf artístic.

1930.... Assisteix l'Orfeó a l'aplec dels Orfeons de Catalunya, celebrat a Barcelona amb motiu de l'Exposició Internacional.

1932.... S'amplia i modernitza el Reglament de l'Entitat. Les diferents classes de socis son degudament representades en la Junta Directiva, i es facilita l'eficàcia del treball.

1933.... Assisteix l'Orfeó a l'Aplec de la Germanor d'Orfeons celebrat a Tàrraga.

1935.... Som ja al nou estatge. S'inaugura la Biblioteca. Les possibilitats de l'Entitat milloren cada dia més. El nostre camp d'acció s'ha aixamplat i per tant, també es mes gran el nostre deure. Servém sempre la noblesa de sentiments que ens aplega en una gran familia i quan éns sentim defallir, recordem els esforços realitzats pels qui ens han precedit i fem-nos-en dignes.

El President diu....

Que aprofita gustós aquesta avinentesa per a saludar ben afectuosament a tots i a cadascun dels consocis, i ensems per a expressar-los-hi la seva gratitud per la confiança que li han dispensat amb motiu d'exalçar-lo a dit càrrec, tot pregant-los-hi li prestin el seu concurs per a poder portar a fe-
liç terme l'obra projectada de cultura i esbarjo, creada i ampliada per aquells que posseïts d'un esperit de sacrifici i abnegació vers l'Entitat i les coses de la nostra terra, bastiren un estatge social que ben prompte resultá insuficient per a realitzar la tasca que tants beneficis ha de reportar a nostra ciutat tan aimada.

El Director diu....

Que per a triomfar en tots els ideals i totes les coses cal anar a la palestra, amarat de sentimentatit i forta esperitualitat. tals dots fan que els contratemps i les malestrugances passin sens occir l'e-perit que agermana les accions dels lluitadors per l'ideal o cosa proposada.

Aixó ha passat a la nostra aimada Societat. El goig que hom sent avui al contemplar aquest magnífic estatje, jo el frueixo multiplicat.

Per ma pensa van desfilant les gestes i esforços que l'Entitat ha fet per dur la barca a terme des de temps llunyans i més recents des de la fundació de l'orfeó l'any 24.

Aquella innovació en l'ordre de l'Entitat al proposar-la no m'animà cap més finalitat que aixamplar més els horitzons de la secció Choral a fi de fer neixer i condensar amor a l'Entitat, a les noies i infants de nostra població que romanien apartats per manca de contacte

Dut a la realitat aquell proposit amb exits salaguers i junt amb la tradició de nostra Entitat, amb orgull podem dir que l'acció i actuació nostra a ultrapassat els limits de nostra Ciutat portant, amb nostres cants, ben enlaire el nom de la Lira i de Tremp, per pobles i Ciutats foranes

Havem dotat a nostra Ciutat d'una cultura musical, que be prou voldrien per a elles altres ciutats mes importants i havem creat una germanor tan remarcada que avui podem dir amb certesa que la familia de La Lira es compósa de les tres quartes parts de nostra població.

Sols em resta dir que la Diada d'avui voldria quedés gravada en ço que significa per a nostra Entitat a dintre el cor de tothom, com jo la sento i llavors si que ens afermariem tant a ella que cantarien tots amb nostre Orfeó aquelles paraules del poeta "QUE L'ESTIMEN FINS A LA MORT, QUE LA VOLEM VINGUI EL QUE VINGUI.

PROGRAMA DE FESTES

DISSABTE DIA 20
DISSABTE DE GLORIA

A la nit:

Il·luminació de la façana

A DOS QUARTS DE DEU

Serenades de Caramelles a l'Estatge Social.

DIUMENGE DIA 21 PASQUA FLORIDA

Al matí:

A DOS QUARTS DE DOTZE:

Ballada de Sardanes davant del local "La Lira"

A DOS QUARTS D'UNA

Vermut popular

Breu parlament d'inauguració.

A la tarda:

A LES SIS

SOLEMNIAL VETLLADA INAUGURAL PROGRAMA

Parlament de presentació.

Lectura del Resum històric de la Societat "La Lira"

Parlament glosant la joia de la diada.

AUDICIO PER L'ORFEO

P R I M E R A P A R T

Secció homes

Montanyes del Canigó	E. MORERA
Remers del Volga	(popular Rusa)
De bon mati	J. A. CLAVE

Secció Senyoretes

Minué	APELES MESTRES
Pregaria a la Verge del Remei	L. MILLET

S E G O N A P A R T

Conjunt

La cançó nostra	E. MORERA
La Sileta	J. COMELLES RIBO
Passant pel Bosc	J. CANTELOUBE
Ball rodó	RIMSKY KORSAKOFF
La preso de Lleida	J. COMELLES RIBO
El caçador i la pastoreta	A BOTEY
La gata i En Belitre	F. PUJOL
La sardana de les monges	E. MORERA
Cant a la Senyera	L. MILLET

Solistes, Srtes. Barbal, Buira i Sr. Pasqual

A la nit:

A DOS QUARTS DE NOU

SOPAR DE GERMANOR

A LES DEU

Focs artificials

LLUIT BALL

D I L L U N S   D I A   2 2
DILLUNS DE PASQUA

Al matí:

A DOS QUARTS DE DOTZE

Ballada de Sardanes davant de "La Lira"

A la tarda:

A LES QUATRE

FESTIVAL INFANTIL

Cançons amb gestos

Jocs infantils

Focs japonesos

A LES SET

Audició de Sardanes

A la nit:

A LES DEU

GRAN BALL DE GALA

en honor de la Pubilla de Tremp 1935 i
la seva Cort

D I M A R T S   D I A   2 3
DIADA DE SANT JORDI

Al matí:

A DOS QUARTS DE DOTZE:

Ballada de Sardanes davant del local
"La Lira"

A la tarda:

A DOS QUARTS DE CINC

Inauguració de la Biblioteca amb l'assistència dels nens de les Escoles

A LES SIS

VETLLADA PATRIOTICA
P R O G R A M A

Parlament

Poesies patriotiques

Secció d'Orfeó

La Sardana de la Patria

L'Emigrant

La Sardana gran

Sant Jordi triomfant

Els Segadors

E. MORERA

A VIVES

E. MORERA

F. PUJOL

(popular catalana)

LA LIRA

IMP — TREMP

NOU LOCAL SOCIAL

RAMBLA DR. PEARSON, 18
CARRER DE BARCELONA, 1

T R E M P

a penetrado en la república por la muralla; no por la puerta. En el recinto del Poder. Por eso que antes de aspirar a gobernar, la influencia preponderante, acaparada por la república, consolidando sus posiciones electorales.

Al precipitarse las cosas, lo echó a rodar porque tiene prisa de mando, ha pasado la crisis, la más difícil de tener en un republicano, que está sin experiencia de lo sucedido no le faltan los órganos directivos de la Céntrica. En las mismas torpezas que el Poder a destiempo, cuando debiendo méritos para merecerlo.

En un país que encuentra dificultades para el camino de la democracia. Se dijo, que la República, que entonces era la primera vez este sistema. Y el propósito de la facilidad que encuentran los enemigos del régimen para cubirlo. No estamos acostumbrados a la democracia. Es necesario una fuerte dote a los Gobiernos de facciones. Los primeros Gobiernos, sobre todo los del bienio, las Cortes abiertas y hasta en el revolucionario, a pesar de tener esta la causa principal de lo

Detención de un pistolero

Madrid, 11.

Desde el día en que se cometió el atraco al encargado de un surtidor de gasolina establecido en la calle de Hermosilla la policía ha venido practicando gestiones para conseguir la detención de los autores. El chófer a quien los atracadores arrebataron el coche para realizar el hecho reconoció a uno de ellos en las fotografías de delincuentes profesionales que le fueron mostradas en la Dirección General de Seguridad.

Dicho individuo, que se llama Salvador Ramírez Aranda, fué detenido y puesto a disposición del Juzgado de guardia, que ordenó su ingreso en la Cárcel Modelo. Ayer se llevó a cabo la diligencia de reconocimiento en rueda de presos, y el chófer, sin vacilar, volvió a señalar a Salvador como uno de los sujetos que le robaron el automóvil.

Fatal accidente

Madrid, 11.

Un automóvil conducido por Derecha Abenoja Romero, en el que iba también su novio Francisco Ramírez Urbano, volcó al tomar una curva en el Parque del Oeste, a causa de la excesiva velocidad del coche. La muchacha resultó muerta y Francisco Ramírez con lesiones que los médicos calificaron de pronóstico reservado.

FESTA MAJOR DE SARRIÀ DE 1911

Audicions Extraordinaries de Sardanes

PERA EL DILLUNS, DÍA 2

À CÀRRECH DE LA REPUTADA COBLA

LA PRINCIPAL de Perelada

Programa

TARDE

Plassa Pedralbes

Crit de germanor.	<i>Casademont.</i>
Anyorances.	<i>Serra.</i>
Somni daurat	<i>Seguro.</i>
La barca	<i>Morera-Canet.</i>
Cançó eterna	<i>Serra.</i>
Les Ninetes de La Escala	<i>Vicens.</i>

NIT

Plassa Constitució

Rosada	<i>Balcells.</i>
Lluny de ma terra	<i>Seguro</i>
Repunteig	<i>Serra.</i>
Vidamor.	»
Delicies del bosch.	<i>Serrat.</i>
Bona minyona.	<i>Soler.</i>

Nota.—Les tres primeres sardanes de la tarde, com també altres tres de les anunciades per «La Principal», de la Bisbal, serán executades al camp del «Sarrià Sport C.», abans d' anar á Pedralbes.

Altre.—La Comissió 's reserva 'l dret d' alterar els programes si ho creu convenient.

L' EMPORDÀ

SARDANA

Cap a la part del Pirineu
vora 'ls serrats y arrán del mar,
s' obra una plana riallera;
es l' Empordà.

—Diguèu, companys, per hont hi anèu,
diguèu, companys, per hont s'hi vá.
—Tot es camí, tot es dreçera,
si 'ns dèm la má!

—
Salut! Noble Empordà!
Salut! Palau del vent!
Portèm el cor content
y una cançó;

—
Pels ayres s' alçarà,
als cors penetrarà,
penyora 's nirà fent
de germanor.
—juna cançó!

A dalt de la montanya hi ha un pastor,
a dintre de la mar hi ha una sirena:
Ell canta al demati que el sol hi es bó,
ella canta a les nits de lluna plena.

—
Ella canta: «Pastor, me fas neguit»
Canta el pastor: «me fas neguit, sirena»
—Si sabesses el mar com es bonich!
—Si sabesses la llum de la carena!

—
—Si hi baixesses series mon marit...
—Si hi pujesses ma joia fora plena...
—Si sabesses el mar com es bonich!
—Si sabesses la llum de la carena!

. . . . .
La Sirena se feu un xich ençà
y un xich ençà 'l pastor de la montanya;
fins que 's trovaren al bell mitj del plà,
y del amor plantaren la cabanya...

Fou l' Empordà!

J. MARAGALL.

Festa Major de Sarrià

ANY 1911

PROGRAMA DE SARDANES

per los dies 30 de Setembre,
vetlla de la Festa, 1, 2 y 3
d' Octubre, á cárrech de la
: : : celebrada cobla : : :

"LA PRINCIPAL" de la Bisbal

Dissapte, dia 30

NIT

á les 9 Plassa Constitució

Sarrianenca *	Soler.
Or fi.	Soler.
Quinta de la llum	Mercader (Tano).
La Barca.	Morera (arreglo Canet)
La Festa del barri	Camós.
Les Ninetes de la Escala	Xaxo.

Diumenge, dia 1

MATÍ **

á les 12 Plassa Constitució

La font del Cubilá.	Serrat.
Modesta	Costacans.
La cançó eterna	Serra.
Cants de Maig.	Bou.

TARDE

á les 5 1/2 Plassa Constitució

Lo Firater	Vilaró (Felip).
Dolça patria.	Serra.
Una joguina	Mercader (P.)
Un desengany (rams)	Soler.
Recort.	Vilaró (Francisco)
L'Empordà.	Morera.

Dilluns, dia 2

TARDE

á les 4 1/2 Plassa Pedralbes

La festa del barri	Vilaró (Felip).
Un deliri	Soler.
Cançó alegre.	Canet.
La papellona	Mercader (Tano).
Sota l'alsina	Xaxo.
La font del Cubilá	Serrat.

NIT

á les 9 Plassa Constitució

Elegia	Camós.
Lluminosa	Pujol.
Llicurella (rams)	Garreta.
*** (Sardana de Concurs)	
La secuestrada	Mercader (Tano).
Hermosejada	Riera (E.)

* Sarrianenca es dedicada per l' ex-director de la Coblà En Joseph M. Soler, y en nom d' ella al sardanistes de Sarrià, per agraïment a la bona acollida que aquí tingué anys passats.

** No poguent tocar el dematí «La Principal», per compromisos ineludibles, aquesta audició serà executada per una reputada coblà

*** El títol d' aquesta sardana s' anunciarà oportunament, com també les condicions y premis del Concurs.

Dimars, dia 3

TARDE

á les 4 Desert

Sota l' alsina	Soler.
La Pubilleta	Canet.
Primavera dins l' Hivern	Camós.
Catalunya y avant	Casals (E.)
La primera brotada	Canet.
Camprodón	Manén.

NIT

á les 9 1/2 Plassa Constitució

Africa	Mercader (Tano).
Per tu ploro	Ventura.
Gelosia.	Vilaró (Felip).
Innominada ****	Garreta.
La Mestreja	Soler.
Sarrianenca	Soler.

**** Sardana de lluhiment y de Concurs ab premis ab metàlich en el que hi podran pendre part solzament les colles formades per sardanistes de Sarrià. Los premis y condicions per inscriures ja s' anunciaran.

El producte líquit de la venta dels rams, serà en profit de la «Associació d' Amichs dels Pobres de Sarrià».

La Comissió organitzadora.

CONCURS DE SARDANISTES

Colla

Clavells i Viols

Curts

70

Llars

124

Curts

358

Curts

Llars

3160 ballant

Llars

(CONTRAPUNT)

Llars

78 ballant

Sabadell 30 Juliol 1911

El Jurat Fiscalisador.

Il Zanda

Zanba hariede di 1

Hariede

Jiora 2

manas aspi

Els Valtaires 2

mes

molt int

Catalanesca 2 tristes

Ornella Jove 1 1/2

Hariede plus

Dansoures 1 1/2

Hariede plus

Celandis Violet 1 1/2

Hariede plus

APLECH DE LA SARDANA

ORDE DE LA FESTA

MATÍ.—A les 10

OFICI SOLEMNE a l'Esglesia parroquial de Vallvidrera, cantat per les tres seccions de la SCHOLA CANTORUM DE SANT RAFAEL ARCÀNGEL, dirigida per son mestre Josep Quintana. Acabada la missa, se practicarà la visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, cantantse tot seguit la «Salve Gregoriana» y finalisant ab el cant del «Virolai», de mossèn Jacinto Verdaguer.

A la sortida d'Ofici, y com a homenatge a l'inoblidable implantador de les sardanes llargues **En Pep Ventura**, s'executarà la seva típica sardana

PER TU PLORO

Seguidament, y a la «Quinta Joana», s'hi executaran les següents sardanes

LA FIRA, MOLINS — — CANIGONENCA, COLL
CATALANITAT, BOU — CANÇÓ ETERNA, SERRA

TARDA.—A dos quarts de quatre

A la plaça superior de Vallvidrera s'hi celebrarà una *Audició d'honor als compositors de Catalunya*, estrenantse les següents sardanes inèdites

— QUICONA LA SEMPRE TRISTA, ESPADALER —
ROSADA, BALCELLS — DANÇA DE GNOMS, FONT

Com a pietós record al malaguanyat mestre **En Josep Rigau**, s'executarà la seva hermosa sardana **CAMÍ DE LA FOSCA**, que serà ballada com a

SARDANA DE LES GARLANDES

y dedicada preferentment an els que hagin estat afavorits en el Sorteig que's farà de

TRES ARTÍSTIQUES GARLANDES

— — ¡CRIT DE GERMANOR!, CASADEMONT — —
ANYORANÇES, SERRA — — — — —
— — — — — A PLENA LLUM, LÓPEZ-FRANCH
— — — — — SOLEIADA, PUJOL — — — — —

A les 6

Audició de cançons populars a càrreg de

ORFEO CATALÀ

dirigit per en LLUÍS MILLET

NIT.—A les 9

La *Comissió Executiva* ha cedit galantment la cobla **La Principal de Perelada** a l'empresa del TEATRE DEL BOSCH, aon s'hi celebrarà una

Extraordinaria funció de gala

en la qual la companyia de l'eminent actor PERE CODINA hi representarà la tragedia en tres actes, del genial dramaturg **Angel Guimerà**

♦ MAR Y CEL ♦

En els entreactes y al final de la festa s'hi executaran les següents sardanes

VORA'L MAR, MOLINS — — CAMPEROLA, SOLER
VIDAMOR, SERRA — CLAROR DE POSTA, PLÀ
L'ESVALOT DE LA PLAÇA, SERRAT — — — — —
— — — — — ESPLAIS, SERRA

Ferrocarril de Sarrià a Barcelona
y Funicular de Vallvidrera

Barcelona a Vallvidrera y vuelta

3.ª CLASE UNA PESETA

DIAS FESTIVOS

Respetable Público:
De acuerdo la ciencia y el pueblo, han proclamado

REY DE LOS CAFÉS
AL TORREFACTO DE
"La Estrella"

He dicho:

MARCA REGISTRADA

CARMEN 1 (FRENTE A BELÉN)
TELÉFONO 2640 **BARCELONA**

La cansó del català

Tots los fills de Catalunya
ja en los goigs ja en los condols
un amor tan sols nudrimne
y una veu tinguém tan sols
per cantar la cansó ferma
ab que 's gronxin ja 'ls bressols.
¡Oh cantém cantém sens treva
la cansó del català!
¡Oh, cantemla, que cantantla,
Catalunya reviurá!

Quan lo cávech y l' aixada
esbossinin lo terror,
quan los rossos blats s' aplanin,
quan lo grà boti sancer;
quan las gerras s' omplin d' oli,
quan de vi s' ompli 'l celler.
Oh cantém cantém sens treva, etc.

En la mar com en la terra
en la llar ó en l' obrador,

al zum-zum de las onadas
ó a la calda del vapor,
al dringar del ferro verge,
del treball entre 'l ramor.
Oh cantém cantém sens treva, etc.

Quan la terra airada s' alsi
reclamant l' esforços dels bons,
quan los somatents s' apleguin
ó s' ajuntin batallons,
quan las glevas sanch xarrupin
y retrunyín los canóns.
Nh cantém cantém sens treva, etc.

Y al morí 'l fill de la terra,
omplenant los cors de greu,
al deixarnos sas despulas
per donar l' ánima á Deu;
de la boca de la fossa
tot cantant s' alsi una veu.
¡Oh cantém cantém sens treva
la cansó del català!
¡Oh, cantemla, que cantantla,
Catalunya reviurá!

J. ROCA Y ROCA

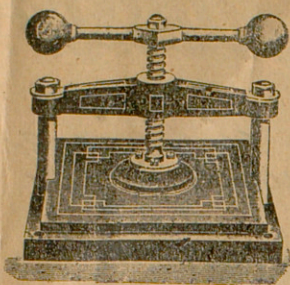
Días 15 y 18 de Junio. En **VALLVIDRERA** Concurso de Coros populares

⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ Día 25 de Junio, á las 11 y media: Gran misa de campaña
con el concurso del Orfeón y Coros premiados ⊗ ⊗ ⊗ ⊗ ⊗

⊗ A las 5, Concierto por los mismos y reparto de los premios obtenidos ⊗

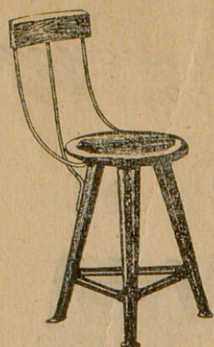
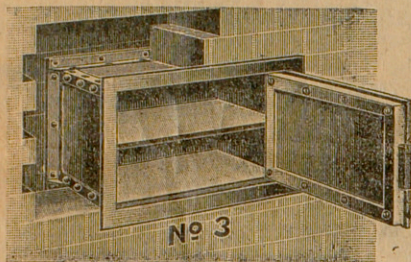

NOVEDADES PARA OFICINAS Y PARTICULARES

Nueva clase de prensas de acero

Cajas de acero para empotrar en paredes

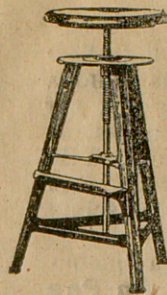

Taburete de hierro vacío para máquina de escribir

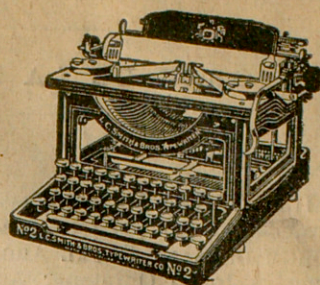
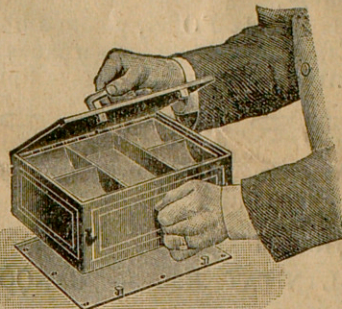

Penkala

(El maravilloso lapicero automático)

Taburete giratorio para pupitres altos

S. C. Smitt & Bros. Visible máquina de escribir sin desgaste
Cajitas de acero con fondo doble

Trafalgar, 25

BARCELONA

LA DIADEMA

JOYAS Y RELOJES

Puertaferriosa, 4

— CASI REGALADOS —

ACEITES = **REGAS**
FINOS

FABRICA DE SOMBREROS

DE PAJA ♦ CASTOR Y FANTASIA DE

Enrique Borrás

Almacén de novedades, plumas

Flores, galones y

Fournitures para sombreros

37, Paseo de Gracia, 37. - Barcelona

Pelotas foot-ball

Marca Mc. GREGOR (legítimas inglesas)

— Único depósito —

Salmerón, 160. — Barcelona

Jabón «ONDIVIELA»

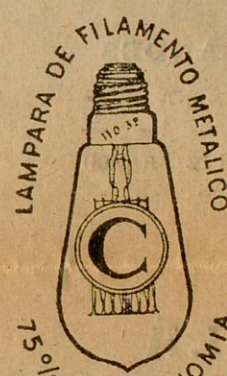
INDISPENSABLE EN EL TOCADOR

El preferido por las personas elegantes y de cutis delicado

Precio: Una pastilla, pts. 1

Estuche con tres pastillas, 2'75

Único punto de venta: Salmerón, 160. - BARCELONA

REGAS ACEITES =
FINOS

LAMPARA "C"

De filamento metálico

La más resistente y la más barata

Economiza el 75 %

y dura 2,000 horas a 2 pesetas

DE 16 A 75 BUJIAS

Depósito y venta:

Rambla de las Flores, 16, entresuelo

Sifones "Prana" Sparklets

UNA FABRICA DE AGUAS GASEOSAS

EN SU PROPIA CASA ■ EN EL CAMPO ■ EN VIAJE Y DONDE V. QUIERA PUEDE

PREPARAR SUS AGUAS GASEOSAS POR MEDIO DEL

Sifón "Prana" Sparklet

Indispensable para el uso doméstico de

AGUAS DE MESA

Al alcance de todas las familias

Comodidad, higiene y economía

Precio: Sifón 6'75 ■ Cápsulas para 12 Sifones 1'60

Para familias numerosas hay un modelo de doble tamaño

Véndese en Barcelona: Villa de Paré, Fernando, 32: La Parisián, Rambla Estudios: Almacenes El Siglo: Ferrer y Pataui, Plaza Real: Bazar El Globo: Vicente Ferrer y C., Princesa: Casa Clausolles: Llorens Hermanos, Rambla de las Flores: Blasy, Pelayo, 10: S. Rull, Claris, 1 y 3: A. Rafols, Ronda San Pedro, 74: Garriga y Roca, Platería, 49: Colmados Vidal y Ribas y de Arumí. — Único Agente en España y posesiones J. M. CASALS. — Salmerón, 51. - Barcelona

L'APLECH de la SARDANA

JUNY DE 1911

SALVE!...

Oh, dansa Salve!...

...Oh, nota lírica d' un poble que sabs fer trontollar cors y aixamplar brassos ab tos ritmes y cadències!...

...Oh, manifestació suprema d' una rassa, que sabs germanar totes les arts y tots els sentiments en un de sol y alsapremes veu les lluhisors rogenques y vibrants els cors dels qui et frueixen!...

—¡Salve regina de ma patria, Salve! ¡Ditxós el poble qui t' alsa altars!

¡Benhaurat el poble qu' a mes de manifestació humana, passional, sab ferte simbol patriotich, y t' eleva com hostia sacro santa pel demunt del seus anhels!

Oh dansa catalana; jo t' salut, per que ets la meua! Jo t' venero porque ets dansa!

Sigues d' ahont sigues, vingues d' ahon vingues, tu has sabut fer cantar als poetes de Catalunya, y les nostres melodies t' han enjoyada. Tu ets, donchs, ben bè nostra, oh Sardana Tu ets, donchs, ben bè la dansa nacional!

Benehida siga tu virtut si, nascuda al sol de Grecia saberes al trasplantarte a casa nostra, enseñar d' estimar a n' el nostre poble infiltrant en la seva ànima xardors! ¡Salve Sardana, oh dansa de les muses! Benehida siga ta vinguda entre nosaltres, que be prou que t' esperave! Que be prou qu' et sabien els nostres cors sense coneixet, dansa sagrada!

Alsémi donchs l' altar a la nostra dansa, oh companys! Apleguémos novament y cantemli un himne esperansador, qu' entonantlo per ella, l' entoném per Catalunya y fem humana nostra terra!

¡Siga l' any quint de la nostra festa, llevar feconda pera la patria!

Salve, oh dansa!...

J. SANXO FARRERONS

LA SARDANA

¡Miraula qu' es hermosa — la dansa catalana! Mirau com va engrandintse — l' espléndida rotllana com una gerda toya — que hi van afegint flors! Son los fadrins que hi entran — ab sa gentil parella per' rebre la llassada — d' eixa garlanda bella qu' abraça tots los cors.

Lleugerament oscila — la roda enjogassada, y allà 's veu la donzella — donant la mà nevada qu' enclou dinjre la seva — lo sapadench fadri. Fins los petits la ballan — en mitj de sa ignorancia! també fent una roda — qu' oscila á la cadencia que marca 'l tambori.

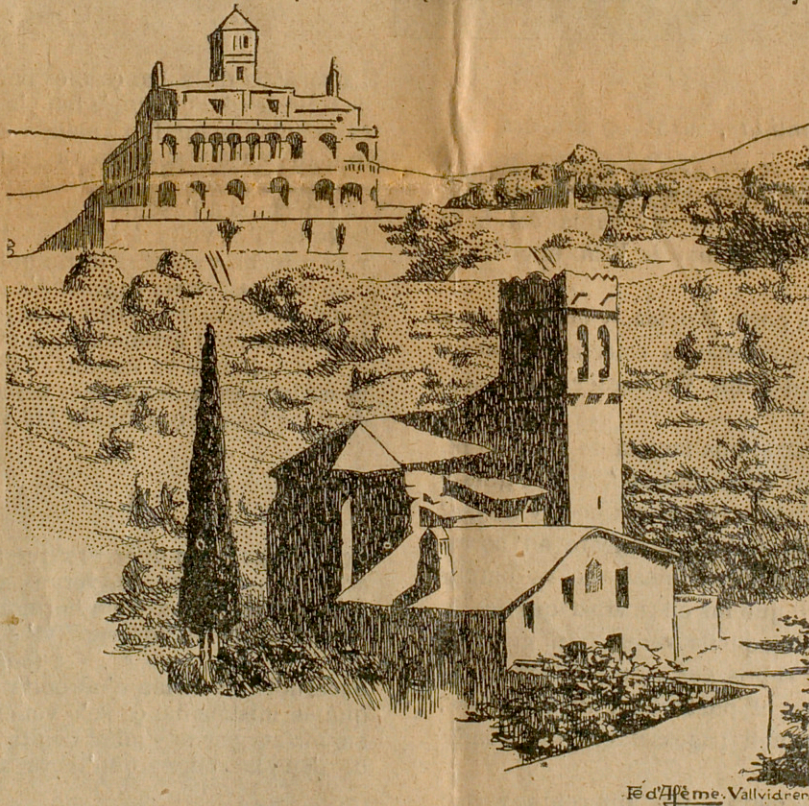
Cap endevant desitja — volar la gent novella, per xó en mitj de la plassa — desclou eixa parella per' veure nova vida; — per' veure un temps mellor, y al preguntar quin' hora — veurá la Patria lliure li apar que la resposta — la trova en lo somriure d' aqueixa inmensa flor.

Es una flor que cria — la terra Catalana; que busca per' descloures' — una espayosa plana ahont bañarla puga — la clara llum del sol. Es una flor que 'ls cantichs — de l' auçellada anyora, per' xó demana sempre — lo plany de la tenora; lo cant del fluviol.

Podeu mirarla, jayos — d' atlética nissaga, que si la flama ardenta — de vostre pit s' apaga lo camp que conreuhareu — ensenya bons esplets. la sang de vostras venas — no s' es pas aygualida que bul' avuy encare — donant calor y vida als cors de vostres nets.

¡Ab quin dalit puntejan — la dansa de la terra! Ja cap á dreta voltin; — ja virin per l' esquerra Las mans sempre s' estrenyen — en prova d' amitat. Si aixis pogués mirarlos — un fill de terra llunya, sorprés preguntaria — si es eixa Catalunya tot' una germadat.

¿Quina es aquesta forsa — que us mana, sardanayres, que 'l cor apar que us roba — tantost fereix los aires la dolsa retilada — del fluviol festiu? ¿Perque tots á la una — veniu de bona gana? Digueu, fadrins y noyas, — ¿que te aqueixa sardana qu' ab tant plaher teixiu?

Edifici de Vallvidrera

¿Que te, digueume jayos — la veu d' aqueixa gralla que tant bon punt ressona — lo cor us avassalla y á plassa se' us emporta — la dansa á contèmplar? ¿Com es qu' en tanta estima — pogueu tots juns tenirla que sembla que no hi haja — prou mans pera aplaudirla, prou peus per' puntejar?

Perque un cor trist us sembla — que de dolor suspira! perque us apar los brassos — d' una geganta lira que li ha trencat las cordas — la grapa d' un traidor; las cordas qu' algun' hora — tenian veu vibranta ab las cansons de Patria — lligant l' estrofa santa de pau y germanor.

Oh! dansa Catalana — tant gaya com honesta, qu' en dias de gaubansa — perfumas nostra festa com aura pirenenca — que l' alegría 'ns dú! y que l' idea 'ns donas — d' un horitzó mes ample puig ton abras al rebre — lo nostre cor s' aixampla tal com taixamplas tu!

Jo t' veig com á corona — de nostra antiga gloria; com una sola lletra — qu' escriu tota l' historia dels fills de nostra terra, — dels heroes catalans; d' aquells que batallaren — ab ferma valentia per deslliurar als pobles — d' estranya tirania, per ferlos richs y grans.

Anel d' una cadena — que lliga las centurias perque entre una armonia — de clássicas canturias 's besin y s' abrassin — passat y esdevenir. ¿No veus com vells y joves — confons ab tos abraços? aixó es la vida nova — que t' enmatlleja 'ls brassos la vella al despedir.

Si algu d' estranya terra — ve á visitar la nostra, que guayti la sardana — prenentla com á mostra del dilatat afecte — qu' arxiva 'l nostre cor y quan á la llar propia — de nou se puga asseure, dirá marvellantse — qu' ha retornat de veur la patria del amor.

Balleula, aquesta dansa, — jovent de Catalunya y feu que la conegan — los fills de terra llunya veyentla com á simbol — d' un fi, d' un ideal; y perque 'l mon admiri — la nostra noble rassa, mireu si per' teixirla — vos pot servir de plassa la testa del Puigmal.

L' amor qu' ella pregonia — ¡que 'l mon se l' enco- [mani] y quan á tots los pobles — tantsols l' amor 'ls mani y 'ls homes tots s' estimin — com á germans que son, una familia sola — será l' especie humana y 'ns donarém los brassos — formant una sardana qu' enrotlli tot lo mon.

Oh dansa de ma Patria! — garlanda benehida! ¡que 'ls nostres cors perfumi — ta virginal floral! que ton abras mantinga — lo poble agermanat! y al front de Catalunya — lluhint com diadema, poguent tots venerarte com perdurable emblema d' amor y llivertat.

BALDOMER PARRAMON Y CASTANY

Ripoll, Juliol de 1903.

(*) Premiada en los Jochs Florals celebrats enguany per «Lo Escut Emporjá» de La Bisbal.

El repós de l'arpa

Ab un remor de llosa cayent sobre un sepulcre l' hivern dels anys va caure damunt del cor desert y 'l trovador cansat va penjar l'arpa suspirant tristement.

Mortal, boyrosa, eterna, per ell fou l' hivernada, suspesa y muda l' arpa dormi tot aquell temps; però un día esclatá la primavera y flori 'l taronger.

De nou las orenetas á son portal xisclaren y 'l rossinyol sos himnes cantá amorosament, llavors el trobador alsá la vista y vejé blau el cel.

Y contemplá son arpa, suspesa y muda sempre, y li semblá un espectre: — durant lo llarch hivern l' havian mortallada las aranyas teixint sos fils d' argent.

El vat vá despenjarla, y ab un sonris de llástima com si busqués las cordas entre 'ls replechs de un vel, passejá per damunt de las trenyinas els seus dits displicents.

¡Prodigi de prodigis! Els fils qu' entre las cordas havian las aranyas com al etzar estés, sota 'ls dits del poeta s' extremiren ressonant dolsament.

¡Ben dolsament! ab notas més ideals, més puras, que las antigas cordas, y 'ls bells bordons rebechs!... ¡Prodigi de prodigis!... Avuy l' arpa vibra ab cent cordas més.

APELES MESTRES

Recorts d'en Jacinto Verdaguer

D'aixó ya fa molts anys.

El vaitx conèixer presisament al lleirme «*L'Atlantida*», quant encara era inèdita; y me 'l va presentá en Joaquim M. Bartrina.

Era com ara, un dia de primavera, y per la tarde, ens varem reunir quatre amichs al *café Nou* de la rambla, citats pel genial Bartrina qu' ens havia dat hora per presentarnos un pageset que acababa de sortir del seminari de Vich, el qual era un poeta prodigiós, un Homèr catalá.

Arribat que fou, en Bartrina, ens va conduí a la porta Ferrisa, y en una casa d'aspecte humil (que encara existeix) y pujant per una escaleta estreta arribarem al ters pis ahont s'allotjaba, en una pobra cambra, en Sinto Verdaguer qu'el trobarem vestit com els pagesos de la plana de Vich.

Tan pobra era el quarto, que sols hi havia un catre, una tauleta de fusta de pi, dos cadiras, un baúl, y a la pared un petit santeristo. Presentat pe 'l nostre guí y comú amich avants citat, vaitx tenir la honra de qu'em parlés el primer, y trayent uns papers del baúl me va donar a fullejar *L'Atlantida*, qu'estaba encara en borrador. Sols puch dir que lo primer que vaitx llegir, a las pocas lineas me va omplir d'admiració. Era *el cant de las Illas*. Vaitx demanarli que fos ell mateix qui fes la lectura y en sensa ferse pregar mes, comensá a llegir aquells versos tan grandilocuents qu' escoltarem religiosament sentats, uns sobre del catre, altres sobre del baúl, y en Bartrina sobre la cadira que de las dos el poeta habí deixat lliure. Efectivament, el nostre amich havia tingut rahó: aquell pageset era un Homèr que s' ens revelaba.

No sé perque, essent las tendencias d' ell y las meas, tan differentes varem quedar tan proffondament amichs. Tal volta fôu perque si diferiem en las ideas, ens assemblavem de temperament. Al cap de un temps va vení a veurem vestit de capellá, y 'm va portá un dels primers exemplars de la primera edició del poema que m' havia llegit, y que havia sigut premiát enels *Jochs Florals*, amb una dedicatoria en la qual recordaba esser jo a qui havia llegit en companyia de tres amichs mes, aquella obra poética crant encara l' havia de posar en net.

Mes tard quant jo vivia a París, me va enviar el poema «*El Canigó*» amb una dedicatoria de alta simpatia en qu' em nomenaba *jermá delcor*.

Després el veia cada cop que tornaba de Fransa, y per fi 'l varetx veurel per ultima vegada poc hantes de mori estant jo molt aclaparat, quant al notificarli un amich que l' habian condecorat amb la creu d' Alfons XIII, va exclamar tot abatut: ¡*Deu meu!* ¡*Encare un altra creu!*

***

Lo esser pobre, sempre es una desgracia, pero en el cas de Mossen Sinto ho va ser tremenda. Amb el seu gran talent, ó millor, amb el seu gran geni, y amb l' ansia de saber quel devoraba, essent un trist pageset no va tenir mes que un sol medi per estudiar: y es, fer com fan a la plana de Vich els joves pobres que se sentan amb aspiracions de quelcom mes que de cavar la terra, fentse seminaristes, y guanyanse la vida per seguir la carrera eclesiastica dant llissons als fills dels pagesos, per las masias.

Y ell tingué que passar per axó, tenint una gran ansia, somiadora y fantassista y un sentiment proffond de la Naturalesa com pocs al mont hi'haguin hagut. L' Etern Misteri de la Creació l'obsedia, y sentia la feno-

menalitat amb una energia admirativa comparable á la dels primers Vedas. Ademés tenia un temperament heroic y apasionat a la vegada y tot aixó que, á haber tingut medis per estudiá en una Universitat, hauria fet d' ell un gran poeta panteista y un escriptor proffond, tingué que amotllarse en els estrets limits del dogma, essent coibit, atenuat y hasta casanulat per la disciplina eclesiastica.

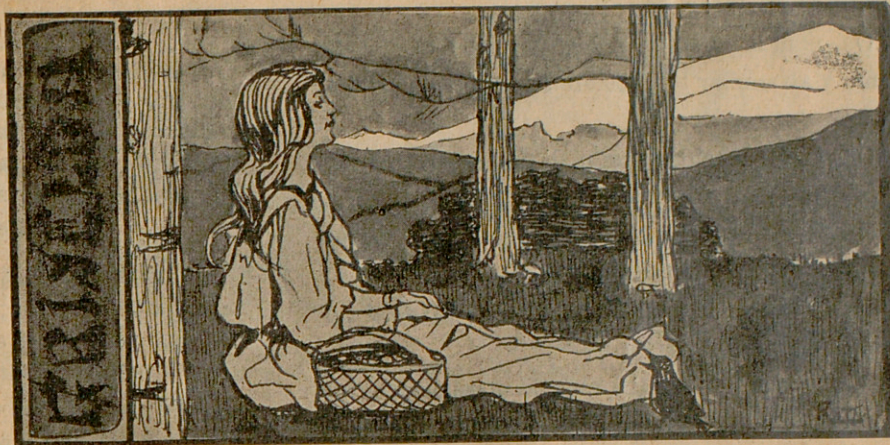
Aixó feu que comensés heroic y acabés mistic. Y encara, en el seu misticisme sempre s'hi veuen llampechs naturalistes.

Cuan puja á dal d'un cim per invocar al dols Jesus, l'enlluerna y l'extasia la visió colorista de la Naturalesa, y voldria esser rey d'ella, per oferirla tota, al seu divi Mestre.

¡Quina llástima que l'heroe y el geni en ell hagin vingut perjudicats pel capellá! A no haber pres ordres, en Verdaguer hauria sigut un poeta encar mes grandió, un panteista genial, el primer liric dramatic del mon llatí, pero la consagració li va privar qu'el foch sagrat del San Esperit brillés en tota sa forsa! ¡Quina desgacia la de que hagués nascut á montanya y fos tan pobre de dine.s, sent tan rich d'ánima!

POMPEIUS GENER

Barcelona 26 Abril 1910

la sardana

la sardana es la dança més bella de totes les dançes que's fan y's desfán.

Ceres

I

La sardana es la dança més bella de totes les dançes que's fan y's desfán, es la móvil magnífica anella que ab pausa y ab mida va ienta osci-

[lant.

Ja's decanta á l'esquerra y vacila, ja volta altre volta á la dreta duptant, y se'n torna y retorna intranquila com mal orientada l'agulla d'imán. Fixa's un punt y's detura com ella... Del contrapunt arrencantse novella de nou va saltant:

la sardana es la dança més bella de totes les dançes que's fan y's des-

[fán.

II

Los fadrins, com guerrers que fan via, ardots la puntegen, les verges no tant, mes, devots d'una santa harmonía, tots van los compassos y 'ls passos

(comptant.

Sacerdots los dirian d'un culte que en mística dança se'n venen y van emportats per lo símbol oculte de l'ampla rodona que'ls va agerma-

[nant.

Si'l contrapunt lo bell ritme li estrella, para's, sospesa de tal maravella... Lo ritme tornant,

III

Lo botó d'exa roda, quin era que ab tal simetria l'anava centrant? Quina má venjativa y severa buydava la nina d'aquest ull gegant? Potsé un temps al bell mitg s'hi api-

[laven

les garbes polsoses del blat rossejant, y'ls suhats segadors festejaven la pródiga Ceres saltant y ballant... Del contrapunt la vagant cantarella es estrafeta passada d'auella que canta volant:

la sardana es la dança més bella de totes les dançes que's fan y's des-

[fán.

IV

No es la dança lasciva, la innoble, los uns parells d'altres desaparellant, es la dança sencera d'un poble qu'estima y avança donantse les mans. La garlanda suaument se deslliga desfentse s'axampla esvahintse al vol-

[tant,

cada má tot dexant á la amiga li sembla prometre que ja hi tornarán. Ja hi tornarán de parella en parella! Tota ma patria cabrá en exa anella, y'ls pobles dirán:

la sardana es la dança més bella de totes les dançes que's fan y's des-

[fán

JOAN MARAGALL

ACADEMIA DE CORTE MODERNO

Julia

EXPOSICIÓN PERMANENTE de Modelos de Vestidos últimas creaciones

Patrones Cortados montados altamente prácticos * Fabricación de Maniqués elegantes y económicos * PERIÓDICOS DE MODAS

Baños Nuevos, 2 pral.
— BARCELONA —

RENAIXEMENT

Barcelona Any III

Núm. solt: 10 cèntims

Núm. 87

LLIBRERÍA CATALANA

Plassa del Beat Oriol, 6. (devant del Pi) — BARCELONA

En aquest establiment s'hi troven les obres de les biblioteques de *L'Avenç*, *Il·lustració Catalana* y *Joyentut*, etc., com també les d'en *Verdaguer*, *Apeles Mestres*, *Iglesias* y *Rusiñol*, etc., etc.

Hi ha també obres patriòtiques, religioses, científiques y d'art.

Obres noves: **Elegies Australs**, d'en Zanné. Preu, una pesseta.

Vida triomfant, de *L'Il·lustració Catalana*. Preu, 3 pessetes.

En la demanda d'obres a fora de Barcelona, deuen afegirshi 0'25 cts. si's vol que la remesa 's fassi certificada.

Efectes d'escriptori - Llibres ratllats

Gran assortit de postals

Obres complertes d'en MARAGALL. Suscripcions a plassos y al comptat.

Aquesta Llibreria admet la corresponsalia administrativa de periòdics y revistas.

AVÍS

Recordauvos de

SOLINGEN - PARIS - BARCELONA

Fàbrica qu'es la PRIMERA casa d'Espanya
que ven les eines de tall **assegurades**

Especialitats en navages d'afeitar

MÀQUINES, també d'afeitar,
— — de tots els sistemes — —

PREU FIXO

Plassa del Beat Oriol, 10 (junt al Pi)

S'esmola de tot y tots els dies

Gran assortit en articles pera tocadors

Les navages d'afeitar **R. ROCA**
se venen assegurades

ESCOLA NACIONAL CATALANA

dirigida per En

Jaume Arqué Clapés

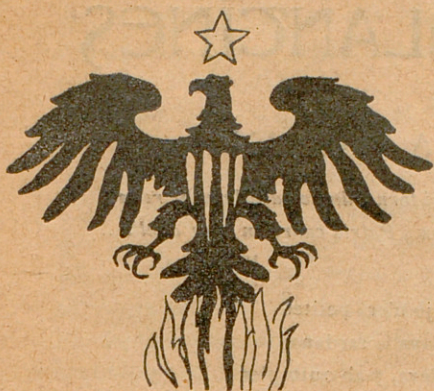
PARVULS, ELEMENTAL
SUPERIOR

BAIXADA STA. EULARIA, 3, PRAL.

BARCELONA

RENAIXEMENT

ADHERIT A LA UNIO CATALANISTA

SURT ELS DIJOUS

VOLÉM

La llengua catalana ab caràcter oficial per totes nostres relacions inclús ab el Poder Central.

Corts Catalanes, per estatuir la legislació civil y per el règim intern de la Nacionalitat Catalana y pera ser arbitres de nostra administració.

Que siguin catalans quants a Catalunya desempenyin càrrecs públics.

Fixar contribucions é impostos per contribuir als gastos generals del Estat en la proporció que correspongui a Catalunya.

Supressió de quintes o lleves y facultat de poder contribuir a la formació del exèrcit del Estat Espanyol per medi de voluntaris ó diners.

Essent Nacionalista l'acció que al nostre poble realisa la Unió Catalanista, tenen el dret y 'l deber de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del nacionalisme català, qualsevulga que siga llur pensar y sentir en matèries **religioses, polítiques o socials**.

SUMARI

Tribut d'amor per *Manel Alcántara y Gusart*.—Esguards, per *Franc*.—Englantines: La Sardana, per *Joaquim Delclós y Dols*.—La patriòtica Sardana, per *Pere Ramoneda Ferrer*.—L'Empordà, per *Joan Maragall*.—El triomf de la Sardana, per *Angel Torres*.—La Santa Espina, per *Angel Guimerà*.—La Sardana, símbol de llibertat, per *R. Casals y Peypoch*.—La nit del amor, per *Santiago Rusiñol*.—Unió Catalanista: Secció oficial. —En elogi de la Sardana, per *Joan Balcells, Lluís Camós, Josep Casanovas (Paixero), Cassià Casademont, J. B. Espadaler, Francesc de A. Font, Josep Gols, E. Guiteras, J. Lamote de Grignon, Joan Manen, Jaume Pahissa, J. Pecanins, Francisco Peracaula, Francesc Pujol, Joaquim Riera, Josep M.ª Soler, Josep Vicens (Xaxu)*.—Aplec de la Sardana, per *Pere Jordi*.—Noves.—Festa de Joventut.

Tribut d'amor

Sardana! Dansa nacional de Catalunya! Els enamorats del teu ritme, avui volen palesarte el seu amor en el coral acatament d'un homenatge.

No un homenatge fret y cerimoniós com un ritual, avui; sino ardent y vibrant com una besada.

Homenatge de sol y de vessant florida; de baf vaborós de ciutaty de sentor resinosa de montanya; de rostre acolorat y de percutint vibració de rialla; de roent esclat de rosella y d'odorant volejar de ginesta.

Y't rendim l'homenatge d'aquest elogi bategant, porque ets invocadora, dansa nacional de Catalunya.

Perque, acostumada en els teus orígens que la teva acompassada potencia empenyia a sortir el sol triomfant del torment d'una llegenda de fosca y d'esclavatge, dones la frisança d'una llibertat radiant, tot just en auba.

Perque, lliberalíssima, a tothom aculls en el teu rotllo; y el teu ritme acorda ab els batecs del cor de la terra.

Perque amparada en el fons blau del mar y del cel de la nostra Patria ets gloriosa y serena com una gesta heròica.

Perque tens el gest noble y l'harmonia triomfanta.

Perque en aquesta armonia hi portes quelcòm immortal qu'es nostre; quelcòm qu'enardeix y aixampla el pit y espurneja els ulls.

Perque llenses a la lluita y atures a la contemplació de la bellesa.

Perque dones la fortitut de les mans que's relliguen y abrillantes l'esguart y omplens l'ànima de confiansa; noble confiansa.

Perque poses abnegació en el pit y forsa en el bras pera tota acció generosa.

Perque a l'enfront hi poses l'amic y al costat l'enamorada; Sardana, dansa nacional de Catalunya.

Perque serà al teu compàs que celebrarem la victòria de la llibertat de la Patria.

Per la dolcesa que exhales. Perque fas descloure els llavis en l'èxtasi del teu ritme. Perque fas girar els ulls enlaire.

MANEL ALCÁNTARA Y GUSART.

Esguards

Un bell instant en que l'esperit serenament reposa del brugit de la cotidiana lluita, un petit parèntesis en la nostra vida, es agraïvol en alt grau; que no tot en eix món deuen ésser realitats crudels, amargues, car tant sols sia per un moment, per damunt de la matèria devèm enlairarhi lo immortal, l'ànima.

La propera festa, aquell jorn de joia en el qual una volta a l'any els nostres cantaires deixen sentir ses millors passades, es per nosaltres els enamorats de lo nostre, quelcom més gran, més intensament bell que aquelles festes en les quals per mil·lèsima volta se'ns parla de coses que sabèm ja de memòria y fan vibrar tot nostre ésser impulsat per un sentiment de dolor, davant les malvestats passades.

Tancarèm els ulls, y els cants Patris arribaran fins al esperit, tot dolcesa, impregnats tots ells d'un exquisit perfum de queleom que forma part de nosaltres mateixos, y l'arpa del sentiment vibrarà dintre 'l cor escampant per nostres venes una fortitut que'ns donarà força y braó, infondintnos aquella noblesa que'ns empeny vers el camí del ésser.

El cant de les tenores, el ritme exquisit de una sardana, representa per nosaltres quelcòm més que la materialitat d'uns compassos, quelcom més que'l sò agraïvol d'una cansó, car ella es la veu de lo immortal, de lo que no mòr, qu'esdevinguda armònica truca al cor dels fills de la noble terra catalana, posant en els llavis dels uns la mel que borra 'l regust de la fel beguda en defensa de la mare Catalunya; ella es qui truca al cor dels renegats com una mare qui amorosa recorda al fill esgarriat qu'es nascut de ses entranyes, deixant caure en ses orelles aquelles paraules que sols sab dir una mare y per les quals a no tenir cor de roca, jamai podran tindre un no cap llavis.

No devèm avergonyirnos d'ésser tal com som, ans al contrari, ab orgull devèm proclamarho; bressèm suaument l'ànima nostra al ritme exquisit de nostra dansa, qu'es la Patria santa la qui canta; guardèm al cor son cant, qu'ell ens donarà braó pera la lluita que la redimirà de tot esclavatge, posantla a xopluc de tot ultratge.

Es per això, amics meus, que trobo bell aquell instant en que l'esperit serenament reposa...

FRANC.

ENGLANTINES

LA SARDANA

*Ja hi tornaran de parella en parella,
tota ma Patria cabrà en eixa anella...*

MARAGALL

Quan jo n'era petitet
ja ballava la sardana;
la ballava, y ab quin pler
la comptava y puntejava!
Els refils del fluviol
els meus jocs de nin trencaven:
y, ab el dalit dels pocs anys,
qu'es dalit que mai s'acaba,
cabrioletant, lleuger,
d'una banda a l'altra banda,
entremig de la gent gran,
que gran també m'hi trobava!
Les meves petites mans
n'estrenyien de sapades;
a l'un costat un clavell,
una flor marcida a l'altre;
y es qu'en ella hi cab tothom
tant els grans com la mainada;
que les nines de quinze anys
fan parella ab els seus avis.
Com mes anava creixent
aquell cercle o gran rotllana,
un cert batec dintre 'l cor
sentia, y no endevinava...
Y mes tart he sapigut
qu'era un símbol de ma Patria.
Quan jo n'era petitet
ja ballava la sardana.

JOAQUIM DELCLÓS Y DOLS.

La patriótica Sardana

Acopleuvos, mos germans; acupleuvos es cors bategant impulsats pel foc de delirant entusiasme, assadollada la vostra ànima d'una ardenta fè en els esdevenirs. Qu'en ella, qu'en la vostra ànima les flames del més pur entusiasme hi brandin imperdurablement y que com en sagrada pira s'ofereixin en holocauste, batalladores, pera redimir nostra Patria.

Doneuvos amorosos les mans, sens convencionalisme de sers pobres d'esperit, sens sentirvos enemics, sens veureus extranys. Que'ls vos-

tres brassos, garlanda formin de flors de sentiments germanivols y ab ella y la vostra fè creareu aquella ardent foguerada que ha de fondre endogaladores cadenes.

Dansèu joiosos, germans, al ritme bell de la simbòlica música.

Que'ls vostres sospirs, prenyats d'anhels de deslliuransa, 's confonguin ab les gaies notes, que muntin enlaire, que las reculli 'l vent y que les escampi arreu de nostra terra. El vent generós qu'en jorns de febrosenca lluita 'l front ens besa asserenentlo, que foragita a voltes lo innoble pera enfortir lo sà.

El vent que aportarà notes y sospirs y estrofes de lliberatrius cants y esbategs de cors, com a pòlen fecondant que farà brotar en tots els sers la primerenca florida d'una esperansa en els esdevenirs de nostra Mare Catalunya.

Vejeulo 'l sol de nostra Patria acosat y perseguit. No oiú que melangioses muntien les notes en l'espai, com cant prenyat de tots els dolors, de totes les desesperacions? No oiú com en un plany que opressiona les ànimes sedentes uns crits ofegats, mancats de forsa ja? Són de una Mare 'l crit ronc de tant que va cridar l'apoi dels seus fills entretinguts en xorques lluites. Y com en la llegenda 'l Sol cada dia 's sostrau de l'esguart d'ella, mes jamai ix esplendent, coronat per la Victoria.

Es lluisor d'una passada grandesa la seva ja al seu foc amantíssim no s'estronequen les llàgrimes dels ulls de nostra Mare Catalunya, perquè 'l seu foc no té la vitalitat d'uns venturosos temps.

Doncs be, germans; qu'en la nostra dansa nacional, ont tots els *passos* són *curts* per dissort nostre, vullau junyir al ensemps que les mans els vostres cors en un sol, que bateguin integralment impulsats per ardorosa fè, d'amor a nostra terra.

Que'l cant del gall, al eixir en son carro d'or l'aubada, soni en vostres oïts com bèlic clarí, no per anar a la lluita com a host de guerrers sedents de marcar de rojor les pàgines de la Historia del seu poble, sinó ananthi com a homes conscients qu'en la forsa indestructible que'ls uneix en comú ideal, saben exigir lo qu'es un deure.

Y aleshores, si ho feu aixís, germans, veureu un jorn eixir esplendent el Sol de la Victoria y els vostres *passos* tindran raó d'esser *llargs* perquè estarèu assadollats de joia y d'orgull per

haver estroncat les llàgrimes d'una Mare qu'es generosa fins ab els borts, hospitalaria ab els extranyos y ingrats, pròdiga ab els enemics.

Danseula, germans, la bella dansa.

Uniuvos, feu el cercle prou gran pera enrotllar tot Catalunya.

PERE RAMONEDA FERRER.

Manlleu, Juliol 1912.

L'EMPORDÀ

Cap a la part del Pirineu,
vora 'ls serrats y arran del mar,
s'obre una plana riallera
es l'Empordà.

Digueu, companys, per ont hi aneu,
digueu, companys, per ont s'hi va;
tot es camí, tot es dressera,
si ens dem la mál

Salut, noble Empordà;
salut, palau del vent;
portèm al cor content
una cansó.

Pels aires s'alsará,
pels cors penetrará,
penyora es'nirá fent de germanó
una cansó!

A dalt de la montanya hi ha un pastò,
a dintre de la mar hi ha una sirena.
Ell canta el dematí qu'el sol l'hi es bo,
ella canta les nits de lluna plena.

Ella canta: pastor, me fas neguit;
canta el pastor: me fas neguit, sirena.
Si sabessis el mar com es bonic!
Si vegessis la llum de la carena!
Si baixessis series mon marit!
Si pugessis ma joia fora plena!

La sirena se feu un xic ensá,
un xic ensá el pastor de la montanya,
fins que's trovaren al bell mitg del plà
y de l'amor plantaren la cabanya:
fou l'Empordà.

JOAN MARAGALL.

El triomf de la Sardana

Siguem conscients

Tota afició, tot entusiasme per qualsevol idea que no s'ha solidament coneguda y sostinguda ab convicció per tots els que se'n digui sos defensors, tindrà de passar diferents estats de febres y desencoratjaments, produint èpoques més o menys brillants en la seva historia.

Aixís ho veiem tant en el Catalanisme com en la sardana, degut an els que s'han cregut esser catalanistes pel sol fet d'haversen volgut dir, o esser sardanistes per haver ballat la nostra dansa, però que no han tingut prou convicció pera sostindre-la ni l'han coneguda prou per aimarla.

No es que aquests estats anormals siguin perjudicials pera cap idea, ja que sempre sol passar que després de les hores de revolta, quan la calma renaix, els conseqüents mes aviat augmenten que disminueixen; prova n'es, aquell Catalanisme dels *cuatro locos*, que després de promoure l'aparatós moviment de Solidaritat Catalana, y de sufrir lluites y desercions, ha quedat forsa més multiplicat.

No es d'estranyar, doncs, que la nostra dansa qu'any enrera, un petit nombre d'empordanesos la puntejaven en qualque indret de la nostra ciutat y que no fa molts anys arribà al seu major grau d'esplendor, veientse ballar en carrers, places y societats, esdevenint la dansa Nacional de Catalunya, hagi quedat altra volta, — encara que multiplicat — en un relatiu petit nucli els que la propaguen ab tot l'entusiasme.

D'aquelles multituts qu'alegremment la ballaven arreu, mireune d'esbrinar el perquè ho feien, y trobarèu que'ls que la ballaven, comprenentne les moltes belleses que conté, eren els menys.

La majoria, qu'es encara els que's deixen portar per totes les corrents, la conreuaven com a cosa de actualitat.

Altres, que sols ho feien per les simpaties que senten per qualsevol espectacle al aire lliure

Fins n'hi havien que la ballaven creguts que' ball rodó era un castellanisme, y en això hi ha quelcòm per aclarir:

S'ha de tenir present que'l ball es l'expressió de l'alegría, l'exteriorisació de les més nobles y íntimes satisfaccions, y hi ha pobles que són incapassos de produir cap acció de noble alegría; podrán aquets pobles tristos y esquerps droduir balls de qual moral no cal insistir, com són *machichas*, *garrotins*, mes la franquesa y ivgorositat que són les característiques de les

danses, no les posseeixen, perque en son caracter són sensacions jamai sentides.

El ball rodó que's conreua arreu de Europa, li ha succeït, doncs, que'l passar per aquets pobles l'han embrutit, trasformantlo en una cosa que acertadament n'anomenen *l'agarrao*.

Tots aquests elements, doncs, que són els qu'han produït aquest estat de decadencia, no han demostrat res més que manca de coneixement de la nostra dansa, d'aquesta dansa tant noble per l'alta significació de germanor que representa, en que'l goig d'un poble s'unifica entre tots els seus estaments socials, qu'es orgull d'una rassa, y nosaltres que'ns trobem en aquesta festa anyal de nostra dansa, no casualment, sinó per convicció, la devèm fer estimar en els qu'encara no la coneixen a fons, mes en el doble sentit de dansa com a alegre expansió de goig, y com a característica de les nostres democràtiques costums.

Si aixís ho fem, segurament no sols els que no la coneixen, sinó fins molts que l'han ballat y que are 'n reneguen per insípida — lo mateix que ha succeït en el Catalanisme per *retrogrado* — la ballarán y'n serán fermes defensors, treballant junts pera que tothom la conegui, consensuts de que'l dia que tots els catalans ens veurèm reunits en una mateixa anella, les alegres notes del contrapunt serán el cant victoriós del gall (com canta la llegenda) que veurà sortir el sol de la nostra llibertat.

ANGEL TORRES.

LA SANTA ESPINA

Som y serèm gent catalana
tant si's vol com si no's vol,
que no hi ha terra ab més ufana
sota la capa del sol.

Deu va passarhi ab primavera
y tot cantava 'l seu pas
y canta encara la terra entera
y canta que cantarás.

Canta l'aucell, el riu, la planta,
canta la lluna y el sol;
tot treballant la dona canta
y canta al peu del bressol.

Y canta dintre de la terra
lo passat, ja mai passat,
y jorns y nits de serra en serra
com tot, canta el Montserrat.

ANGEL GUIMERÀ.

La Sardana, símbol de llibertat

La nostra dansa nacional, es sens dubte, la més democràtica, la més germanívola, la més igualitaria y's pot dir que la més bella de totes les danses que actualment se coneixen, y potser per esser de tant admirable faisó, de tant enlairat puritanisme, no ha arribat a conquerir aquella gloria que l'estima y l'afecció dels fills de la terra catalana haurien hagut de tenirli.

La Sardana, símbol de llibertat en totes ses manifestacions, solsament s'ha conservat en llur valor positiu, en la comarca empordanesa, qu'es d'aont prové. Això no vol dir que també la Sardana's puntegi ab dalit en nostra Ciutat y en quiscunes d'altres, emprò no's pot negar que a l'Empordá's conserva y's balla ab tota sa puresa, en tota sa integritat; no en va aquella terra, es terra de llibertat.

D'ensà que esdevingué dansa nacional de Catalunya, que fou en aquella època de ferma y continuada acció catalanitzadora, qu'en nostra Barcelona's conreuá ab bastant dalit per tot el jovent de tots els estaments, tant rics com pobres; semblà per uns moments que ja s'havia arribat an aquella unió esperitual catalana que tant de falta li fá a la nostra Patria; semblava talment com si s'anés a la depuració d'aquest ambient tant castellanisat de la nostra Urb; semb'ava com si s'anés també a la pau y treva de tots aquets conflictes entre'l capital y'l treball que tant trastornen a la nostra volguda Barcelona, emprò no fou aixís; com tot lo que no's sent com cosa nostra com una característica del nostre ésser catalá, passa, com cosa de moment, passatjera, sens deixar altre rastre que l'amor que li té aquest jovent catalanista, amarat d'amor a la propia Patria, que encara anyalment té l'honor de promoure un hermosíssim Aplec, en elogi de la mateixa.

Cal, doncs, que tots els catalans que perseguim la llibertat de la nostra Patria, honorèm la nostra dansa ab fervor, perquè ella es el verdader símbol dels nostres anhels lliberalíssims, l'únic esplai que'ns queda pera quan hàgim conquerit ab els propis esforços les nostres reivindicacions; siguem tots els catalans que al voltant de la pira fumejanta de totes les ignominies y tiràniques expoliacions, puntejem ab un goig inefable la nostra dansa nacional, símbol únic de la nostra llibertat.

R. CASALS Y PEYPOCH.

LA NIT DEL AMOR

Cantém, companys, cantém tots junts;
ei vespre es curt y el dia arriba;
cantém ben alt, cantém ben fort
que'l cant es goig pel cor que estima.
Cantém l'amor que portém dins,
femlo arribar dalt la finestra,
femlo arribar als llavis vermells,
femlos besar tot aquet vespre.
Cantém y ballém.
que ja dormirem
quan morirém.

Que cada veu sia un petó
y cada cant una abraçada,
que'l cant ens porti aprop dels ulls
dels ulls seréns de la estimada;
que tot cantant li poguem dir
lo que parlant no sabém dirli,
que l'estimém fins a la mort
que la volém vingui el que vingui.
Cantém y ballém,
que ja dormirem
quan morirém.

Nit del Amor, hermosa nit.
dura molt més del que are dures
que ta negror pels que estimém
alba será si la detures.
Alba será d'enamorats,
claror d'amor que aimar convida,
raig de cançons que sent de nit
porten la llum de nova vida.
Cantém y ballém,
que ja dormirem
quan morirém.

SANTIAGO RUSIÑOL.

UNIO CATALANISTA

Secció oficial

Ha demanat el seu ingrés en els rengles de la Unió el periòdic *Sol-Ixent* de Navarres.

* * *

En la darrera sessió tinguda per la Junta Permanent s'acordà per unanimitat nombrar delegats de la Unió Catalanista a les Repúbliques Dominicana y Cubana als senyors Francisco Jordana y Josep Aixelá respectivament.

En elogi de la Sardana

Entremitg de les estrebades de la lluita persistent cap a l'esser, volèm aturarnos, germans de patria, uns moments, un número tant sols, y els nostres amors reposarán placidament, fruint del rastre que deixa aquesta tasca catalanisadora que avansa a pas de formiga, en uns passos endavant que no recularán mai més.

Si al parlar dels nostres artistes generosos y les seves gestes, sentím l'amor més pregón, quina emoció més intensa no's produirà en el nostre esser quan parlèm de coses glorioses que'l poble se les ha apropiades trobanti la seva identificació anímica?

Quan la ciutat, montanya amunt, s'enfilará en la balconada riallera pera celebrar el VI Aplec de la Sardana, RENAIXEMENT s'haurá vestit també de festa pera lloar la dansa esdevinguda nacional. Y els seus homes, qu'han sentit una humilitat davant de tant polida empresa, trobarán l'assentiment del poble al fruir en els bells pensaments coneguts dels mestres sardanaires. Els qui viuen en el seu cor teixintli noves garlandes, parlen aixís, en tal diada com avui:

Sardana
" Terra Amunt. "

Lluís Camós

PER GLORIA de nostra dansa nacional, y seguint l'hermós exemple dels iniciadors del «Aplec de la Sardana», cada any ens reuním els seus devots per rètrelhi homenatge; y aixís es com ha pogut lograr, mercés a l'esfors d'uns quants entusiastes, ressorgir de la vergonyosa decadencia en que desde feia anys estava postrada. Y an aquest ressorgiment—y per això són dignes de lloansa—hi han contribuït, per una part, els mestres més celebrats que abeurantse en les sentors de la terra hi han aportat inspiradíssimes obres ben assaonades d'un esperit catalanesc, y per altra, algunes cobles que a més d'una execució excelent, han demostrat posseir un enlairat criteri desterrant les heretjies qu'escudantse ab el sant nom de «Sardana» amparaven les més grolleres y exòtiques tonades.

Ara cal que'ls que ocupèm, cobles y mestres, un lloc més modest, sapiguèm seguir aquest hermós exemple, inspirantnos en el procedir dels que han arribat a la fita de la perfecció.

Joan Balcells.

MAI QUE HAGI VOLGUT parlar en el sentit de prodigar elogis a la Sardana, no he fet més que repetir les paraules del gran poeta:

«La Sardana es la dansa més bella—de totes les danses que's fan y's desfán»...

Què més podria dir?

Lluís Camós.

LES FESTES com l'Aplec de la Sardana deurien sovintejar-se en temps y pobles allà aont la nostra dansa empordanesa no hi ha fet encara arrels fondes.

La germanor que significa l'encreuament de mans formant el rotllo aont tothom hi cab, el ritme mateix de la dansa, ritme qu'es ben be especial, l'exactitut de moviments en la mateixa y la justesa dels compassos al repartiment dels mateixos, són quelcóm allà ont se distingeix el cor y el pensament de tot un poble que tingui com propia una dansa rítmica, noble y germanívola tant especial com la nostra Sardana.

Res més que gratitut ha de deure Catalunya als organiadors de festes com «L'Aplec de la Sardana», per la seva obra de divulgació y ennobliment de nostra dansa.

Palamós.

LA SARDANA, no es pas un ball popular com qualsevol altre. Té quelcom mes intens, mes profón que fa que's diferenci de tots els demés; y que al meu entendre, té dos aspectes completament distints. El primer, se presenta ab l'alegría del jovent, saltironer, enjogassat, rialler. El segón, es el cant, el sentiment, la vida, la Patria; en fi, es la revelació poètica de tot un poble.

Cassia Casademont.

EL NOSTRE POBLE semblava haver-se oblidat de les seves danses, y per això buscava en vá la completa exteriorisació de la seva alegría en les dances exòtiques que li servien, en els balls forasters qui li brindaven...

Però ara ja quasi tots els nostres balls han renascut, y fins la Sardana, la solemnia Sardana, que abans semblava únicament patrimoni sols d'una part de Catalunya, s'ha anat tant engrandint, que dintre sa grandiosa anella hi ha capigut tota la Patria.

J. B. Espadaler.

QUE PUC DIRVOS en elogi de la Sardana, jo, més fet a barallarme ab les solfes que ab les lletres, que no sigui repetint la poesia del mai prou plorat Maragall?

No més sé qu'es pera mí la cansó que la mare amorosa canta al peu del bressol, y per això es noble y es santa, y la duem al cor.

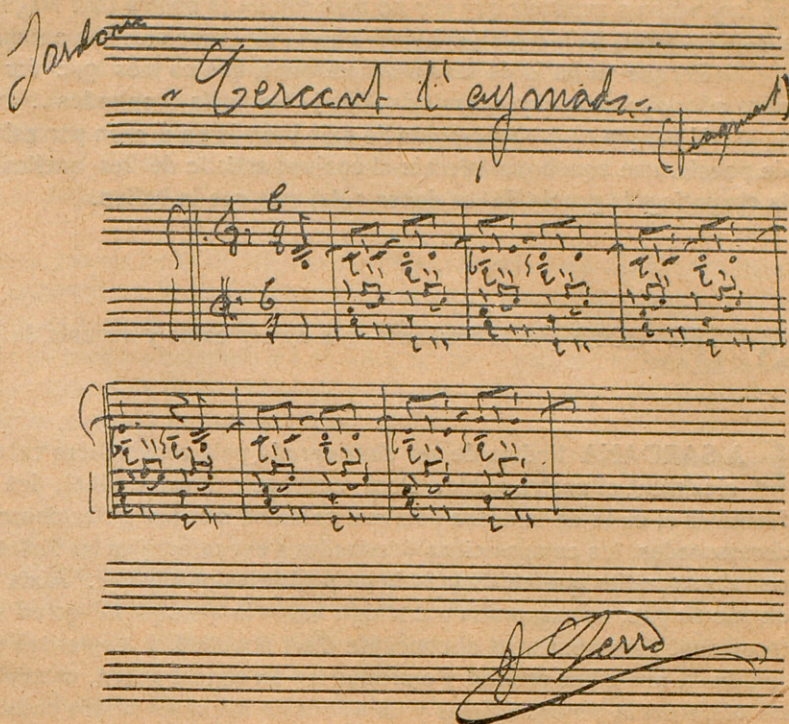
El millor elogi?

Oíu! Els músics toquen, demnos les mans y fem una rotllana gran, inmensa, aont hi càpi-guen tots els catalans; dansèm, dansèm, el blau del cel ens farà de dosser, el sol ens colrarà el rostre y en nostres ulls hi flamejará 'l goig; a nostra dreta—estrenyentnos la mà—l'aimada tindrà un somris plè de promeses...

Francesc de A. Font.

QUAN ESCOLTO per una bona cobla una inspirada sardana, són aquells moments pera mí, els de més gran goig que'l meu cor pugui disfrutar.

Es la música en la que hi trobo més dolor, perquè escolto 'l seu sò delicadíssim, expressat

ab instruments musicals que són no més que de la nostra tant volguda terra. Perque 'm parla de la meua joventut, dels meus puríssims amors, de grans alegries passades...

Perque 'm parla de sers estimadíssims, que no més puc fer que recordarlos, ja que ab la seva adorable companyia, tantes voltes jo les havia escoltades...

Y perque no trobo espectacle més hermós en el món per esbargir el cor, ni tampoc més plè de poesia, que aquell que ofereix el conjunt artístic de les anelles de sardanes, incomparable per la simpatia y la gracia de les dones catalanes que la ballen.

Josep Gols.

Director del «Orfeó Tarragoní».

SENTO GOIG per la Sardana—que ab sos cants y accents de joia—tots els pobles agermana.

E. Guiteras.

LA SARDANA tindria de ser considerada pels compositors catalans com un medi d'educar musicalment el nostre poble. Pera conseguir aquest ideal, les Societats que's preocupen de fomentar el culte de la dansa nacional catalana deurien seleccionar escrupulosament, degudament assessorades, les composicions destinades a executar-se en les festes qu'elles organisessin, excluint-ne totes aquelles que no tinguessin un positiu valor musical. Aixís s'obtidria que'ls sardanistes, de poc en poc, aprenguessin a distingir entre la *musiqueta* qu'en moltes ocasions se'ls hi dona (profanant llastimosament el concepte d'art popular), y les petites obres mestres de factura y de sentiment que s'han produït y's produirien en aquest genre, naixent, d'aquesta distinció, una natural preferencia per les últimes y un saludable avens en nostra cultura.

Meditèm els compositors sobre la importancia que pera tots nosaltres té 'l contribuir al enaltiment del nivell intel·lectual dels nostres oients. Jo crec que venim obligats, cadascú en la mida de ses forces, a utilisar tots els medis que puguin conduir an aquesta finalitat.

J. Lamote de Grignon.

ME PLAU LA SARDANA perque té un fort sabor a clàssic que vos desvetlla recorts de lo que havèu llegit, recorts confosos y encontrats de dansa phyrrique, de Chorus, de primitiva reunió d'homes al entorn del Deu Vida, del Foc... Me plau perque no es immoral, ni enganxadissa; me plau perque es noble y perque es difícil...

Joan Manen.

Pamplona 4 Juliol 1912.

LA MES PURA y noble de les danses, per ses qualitats y per son origen, es la Sardana. Dels misteriosos fons de les boscuries ont la dansen els subtils sers fantàstics, y de les divines altures ont la destrenen els esperits purs, la portaren al món dels homes, els catalans.

La Sardana es tant plena de gracia y número com absent de les baixes passions que són la ombra negra de les danses.

Per això es dansa mística y bèlica, mística y humana; per això la dansen els angels y les fades, els guerrers y'ls catalans.

Jaume Pahissa.

VOL DEDICAR RENAIXEMENT un número a la Sardana en la seva creuada catalanitzanta, y jo dic: molt ben fet. Després, RENAIXEMENT me demana que hi digni quatre paraules pera redimir-me del *delicte* d'haver compost sardanes, y veieu, ja no dic molt ben fet, sino tot lo contrari, perque tinc un peu al estrep del tren que se me'n ha d'endur a Dresden, aont l'amic Llongueras m'acompanyarà en els festivals de Gimnàstica Rítmica.

Jo, en solfes, ja m'hi avinc, pero ab lletres, quan m'hi barallo, sempre 'm toca 'l rebre; cosa que m'estalviaria de dir res més, si no sabés que'ls músics hi passen massa per ganduls, y encara que no més sigui per un cop, els vui fer quedar bé.

Còm l'estimo la meua, la nostra Sardana?

Hi han coses que de tant senzilles que són ens costen molt de manifestar-les.

L'estimo d'aquella manera entusiàstica y fervorosa que jo ho faig ab les coses catalanes, més a més, quan aquestes tenen una relació amorosa ab la meua vocació artística, potser per efecte de que allavors puc endinzar-me més en els seus sentiments. Per això, jo que soc d'un temperament ben catalanesc y m'interesso per tot aquest aixàm de coses nostres, quan se tracta de música catalana, hi poso tota la meua ànima y sento unes ganes de saberne més, solsament pera que'l meu poble pogués anar a la devantera del món, en les manifestacions creadores qu'engrandeixen el nom nacional.

Y per la Sardana, germans, la més bella de les danses belles, la més catalana també, veieu si no hi tinc de tenir els mateixos desitjos. Y jo dic ben convensut, que també 'ls senten els meus companys y mestres músics aquests desitjos, y sinó, que ho diguin aquestes cobles empurdaneses llensant les notes sentimentals dels nostres compositors, si elles no han conseguit la més forta inspiració, trobant per elles aquella riquesa de motius armònics, que són una extensió de la cansonística popular, que jo'n dic la corona gloriosa de feconda inspiració.

J. Pecanins.

Manresa Juliol 1912.

LA SARDANA, essent com es la nostra dansa nacional, hem de procurar per tots els medis possibles fer-la conèixer en tots els indrets de la nostra terra catalana, ja que per desgracia encara n'hi ha que no la coneixen. Conec elements polítics o estranys que no poden sofrir res de la nostra aimada Catalunya, pero al sentir les cobles com refilen la xamosa y típica Sardana, els veurèu ab una cara com unes Pascues, que vessa de satisfacció, y per què això? perque 'l seu ritme, de franca melodía, 'ls arriba al cor. Visca la Sardana!!

Francisco Peracaula.

Sant Sadurní de Noia.

AVOSALTRES, entusiastes balladors de la nostra hermosa dansa nacional, que aixis ja podèm anomenarla avui perque es tot Catalunya qui la dansa, voldria dirvos quelques mots que contribuissin a glorificar-la y enlairarla més y més.

Voldria dirvos que quan l'aixerit refilar del fluviol vos crida alegrement a comensar la dansa; quan seriosos y concentrats, quiet el cos y la mirada abstreta, anèu comptant atentament els punts, freturosos de desxifrar l'enigma que us atrau y encisa, be podríeu esmersar quelcòm de la vostra atenció en *escolltar* la música.

Voldria dirvos que quan ja vensuda la dificultat del compte, segurs de la victoria, enllassèu les vostres mans ab les que més properes teniu y empenèu el cadenciós balandrejar, ab displicencia si la sardana que toquen no us apar prou repicada, o ab ardorosa veemencia si el ritme es vigorós y franca la tonada, bé podríeu esmersar quelcòm del vostre discerniment en *analisar* la música.

No vui pas conferirvos missió de crítica subtil, ni vui amargarvos l'ubriagadora sensació que'l rítmic moviment us causa. Ni cal ser sabi pera compendre una xamosa tonada, amarada d'aire de la terra, ni cal enfondir molt pera descobrir bellesa allà aont n'hi hà.

Tant sols vui dirvos que, a més del goig físic que la Sardana us dona, podèu trobarhi un goig esperitual d'ordre molt superior; que bé podèu alguna vegada sacrificar el plaer de puntejar-la vivament, si la sardana se li escaigué melangiosa al qui la feu, ab tal sia bella. Pensèu que la Sardana es quelcòm més qu'un motiu de dansar; pensèu qu'en ella la música de nostra terra es aont pot y deu donar ses més típiques notes. Escoltèula, en fi, ab el cor y no ab els peus, quan la ballèu. Certament que si aixís ho fessiu, protestaríeu indignats quan en lloc de l'escaienta Sardana, us oferissin una polka disfressada, un galop desvergonyit o una banalitat qualsevol.

Francesc Pujol.

FER RELIGIÓ, es fer patria. Fer Sardanes, es fer patria y religió. La característica de la música de la Sardana, es cultivar, unir y sublimar els sentits de Patria y de Deu.

Joaquim Riera.

Badalona

LA SARDANA, la bella dansa empordanesa, avui devinguda nacional per haverla adoptada tot Catalunya, que desde nostra infantesa hem vist fer y desfer en les plassas de nostra comarca, es per nosaltres, empordanesos, una verdadera necessitat sentir-la, ballar-la o al menys vèure-la ballar.

Y com nó, si desde nostres primers anys amanyaga nostres orelles en tota mena de festes, sien petites o grans, el sò dols y melodiós de la tenora y el refilet del fluviol?

Oh!.. Y ens l'estimem tant els empordanesos la Sardana, que per ballar-la no'ns parèm en edats ni condicions, ni estaments ni nissagues.

Comensem per fer les *balles* (aixís s'anomenen en nostra comarca) en un lloc comú, la plassa pública, aont hi acut tothom, rics y pobres, joves y vells, y es un punt de cortesia dels mes respectats, l'admetre en la rodona a qualsevol que vulgui ballar. Al moment que les mans del nou ballador toquen les dels que ja ballen, aquestes se separen per donar cabuda al nou company.

Josep M.ª Soler.

La Bisbal

QUAN CONTEMPLO, extassiat en jorns de festa, la plassa de ma vila amarada de sol y atapaída de bulliciosa multitut qu'espera ab anhel fervorós les notes vibrantes de la Sardana pera ballar-la ab la serena devoció característica dels empordanesos, espurnejen mos ulls de goig y el cor bateja a impuls d'inefable alegría.

La Sardana! ¿Qui millor que nosaltres pera sentir-la com viva, penetrant, en voluptuós pessigolleig, ens incita a teixir l'anella d'amor y de joia que lliga mans y cors a la vegada? La Sardana es pels empordanesos carn de nostra carn, quelcom inherent a nostra personalitat; per xó no podiem experimentar goig més gran que vèure-la feta efectiva dansa nacional, que fos ballada arreu de Catalunya, en ciutats y viles, de la montanya al plà. Jo com a bon empordanés y catalá y humil conreuador d'ella, no puc menys qu'exclamar: Visca nostra dansa nacional!

Josep Vicens (Xaxu).

L'Escaló

Aplec de la Sardana

ANY VI

Ab quant goig escric aqueixes ratlles que han de dir quelcom de patria, precisament avui que sembla que aquell foc de patriotisme que va cremar ab tanta estridència en altres temps, hagi tornat a revifarse ab més entussiasme s'hi cab. Car han sigut moltíssims els que han dit que aquell amor al catalanisme havia minvat.

Però ha donat el cas, que precisament aqueixa festa que celebrèm, no s'ha entretingut durant aqueixa decadència, sino que cada any els seus organitzadors s'han sentit mes entussiasmes, perque cada any ha obtingut més èxit. O sinò, recordeu l'any passat, el moment aquell que l'*Orfeó Catalá* estava cantant el nostre himne nacional *Els Segadors*, quin espectacle ens va oferir aquella multitut, de més de deu mil ànimes que l'escoltaven ab tant gros entussiasme; tot fent voleiar els mocadors les hermoses damiseles y els joves llensant a

l'aire els llurs capells, cridaven ab tota la forsa de llurs pulmons: Visca Catalunya!

Va esser un acte emocionadíssim qu'encara 'l recordem ab profunda veneració, y per això aqueix any, ens hem tornat a decidir una vegada més a celebrar aqueixa festa que ha d'esdevenir tradicional, car aqueixes bones acullides ab que hi correspòn el poble catalá, l'immortalisaran per lo successiu.

Doncs siguemhi tots en l'ampla rodona de la sardana, que quan les nostres mans estiguin enllassades, extrenyèmseles ben fort, que 's recordi que aqueixa dansa es el símbol de les nostres aspiracions de llibertat, car tothom hi cab en aqueixa rodona, homes y dones, petits y grans; tots els ideals hi caben en el sagrat amor a la llibertat de la patria catalana, que un cop aqueixa obtinguda, ja coordinarem aquells diferents ideals que hi hagin intervingut, tot ritmantlos al dols compás de la *tenora*.

Visca la Sardana!... Visca Catalunya!...

PERE JORDI.

Barcelona 1 Juliol 1912.

NOVES

RENAIXEMENT se sent orgullós de la bona acullida de que ha sigut objecte la seva demanda de col·laboració en elogi de la Sardana, adreçada als mestres compositors de Catalunya.

Es un deure que joiosament complim, el de fer ostensible, encara des d'aquestes planes, el nostre fervent y noble agraïment a tots els qui, amable y amorosament, han aportat la valú del seu concurs a l'enaltiment de la nostra dansa nacional.

* * *

En la ressenya de la foguera patriòtica de Sant Pere Martre, que publicàvem en el nostre número passat, deiem qu'en J. Macià hi havia llegit «La bandera de Sta. Eularia», quan era «La Tomasa de la Seu» el nom de la vibrant poesia inèdita que allà llegí el volgut company.

* * *

Ha aparegut a la llum pública el primer número del setmanari satíric nacionalista *El Gall*, que, segons diu en son article de presentació, cantarà ben clar y alt per la Llibertat de Catalunya.

Porta a la primera pàgina la lletra del nostre Himne Nacional «Els Segadors», y en el text hi sobresurt ben fermament la nota catalanista.

Que per molts anys!

* * *

Ha sigut aprovat en el Congrés de l'Estat espanyol el projecte de Mancomunitats.

Nosaltres celebrém sa aprovació, pero la nostra alegria la reservém, per quant sens regateig de cap mena, tal com es, surti aprovat pel Senat.

* * *

Pel capítol general de la quarta regió, foren fetes a Madrid unes manifestacions que res tenien d'agradables per Catalunya y les seves aspiracions de llibertat, lo que motivá qu'en el día de l'arribada de l'esmentada autoritat militar, unes altres manifestacions potser més desagradables, fossin endressades en obsequi llur.

Va esser la protesta d'unes ànimes, joves, que plenes d'amor a Catalunya y congregades, en el passeig silenciós, *allí solos, erguidos y como recogiendo su liberación, silbaron frenéticos, en largo, iracundo, triunfal alarido de desquite*, segons diu, comentant el fet un periòdic madrileny.

* * *

Aplec de la Sardana.—Programa de la Festa: Matí, a les deu.—Ofici Solemne a l'iglesia parroquial de Vallvidrera, cantat per les tres

seccions de la notable *Schola Cantorum de Sant Rafel Arcangel*, que dirigeix el mestre en Josep Quintana, executantse la solemnia *Missa de Sagrament*, del mestre Ribera. Acabada la Missa se practicarà la visita espiritual a la Mare de Deu de Montserrat, cantantse seguidament la *Salve Gregoriana*, y finalitzant ab el cant del *Virolay*, de Mossen Jacinto Verdader, en llaor de l'excelsa Patrona de Catalunya.

A les onze.—En sortint d'Ofici, y com a tribut al venerable implantador de les sardanes llargues, en Pep Ventura, la cobla «Principal» de Perelada executarà la seva típica sardana «Arri Moreu!» y seguirà el programa del matí en la següent disposició:

«L'Aplec de la Sardana», Guiteras.

L'Esbart Català de Dançaires, executarà un selecte programa de ballets populars. «Jorn de festa», Serra; «A sol batent», Morera.

Tarda, a les quatre.—A la Plassa superior de Vallvidrera, s'hi celebrarà una audició en honor als mestres compositors de sardanes, estrenantse les següents, totes elles inèdites: «Cullint ginestra», Casademont; «Esperansant», Manén; «Amunt els Cors», Font; «Cercant l'aimada», Serra.

Seguidament s'executarà la sardana «Montanyenca», d'en Morera; que serà ballada com a «Sardana de les Garlandes».

Aquesta tradicional sardana serà dedicada preferentment an els guanyadors de les tres artístiques garlandes que, com de consuetut, se sortejarán.

«Balladora», Pujol; «Serra amunt», Morera.

A dos quarts de set.—Audició de cançons populars a càrrec del «Orfeó Barcelonés», dirigit pel mestre Goberna: «La Donzella de la Costa», Serra; «Vida» (sardana), Serra; «Montanyes regalades», Sanxo Marraco; «Sota del Olm», Morera.

* * *

El «Grop Catalanista *La Devantera*» assistirà ab barretina y senyera alsada, a la patriòtica festa de l'«Aplec de la Sardana» organitzantse, tots els seus inscrits, a fi y efecte de col·laborar fermament a tant catalaníssima festa.

Ab aital motiu pels joves qu'el componen se vendrà RENAIXEMENT y se repartirán unes fulles, que ab pensaments d'en Guimerà, Rizal, d'el Dant, d'en Frederic Mistral, Almirall y Pi y Margall, enalteixen la llengua nadiua.

FESTA DE JOVENTUT

Ab un plè dels que's signifiquen pel nombre y selecció de la concurrència, a la tarde del día 29 del mes passat, va celebrarse al Palau de la Música Catalana, la primera Festa de Joventut, organisaada per la *Il·lustració Catalana*.

A dos quarts de cinc el senyor Matheu, que presidia l'acte, obrí la festa y cedí la paraula al senyor Franquesa y Gomis, qui llegeix un hermos treball ab el qual detalla l'esperit del certamen, saludant als que comensen, desitjant que continuin l'esbranzida intelectual. Recomaná senzillesa, fletomant els encarcaraments. Escrivíu sempre pensant en Catalunya. No cal tenirla als llavis—digué—que val més tenirla al cor. Encoratjá a defensors de literatures estranyas y sobre tot de la que ab quatre segles d'invasió no ha lograt abatre la catalana qu'es la vida de la Patria.

El Secretari del Jurat cridá seguidament als autors premiats que foren els següents: Literatura-Poesia.—«La Recansa», autor Roser, que resulta esser la senyoreta Elionor Matheu, filla d'en Francesc Matheu, la qual passá a recullir el premi, tributántseli una salva d'aplaudiments, que's repeteixen al acabar el senyor Santos Oliver de llegir la inspirada poesia premiada; «Lo liri», J. Pascual Vila, de Mataró; «Triptic», A. Baldrich, de Sabadell; «Impresions de viatge», Pere J. Bassegoda; «Càntic de nissaga», Joan M. Morante, de Lleida; «Estiuejant», Isabel Sans Rosselló, de Valldemosa, qui no's presentá a recullir el premi.—Prosa: «La ba'ada de les set germanes», d'en Lluís Capdevila; «Nàufrechs», F. Costas y Jover, de Valls; «Els gnoms», E. Clapés, de Badalona; «La vespra», de nostre estimat amic Albert Pach; «De la realitat y de la fantasia», J. M. Morante, de Lleida.

Seguidament el senyor Millet, del Jurat de música, doná lectura d'una vibrant alegoria de la música, esma de l'esperit cap a l'ideal. Convida an els joves a fer art sincer, sense escarnir als estranys.—Fem fort l'art de la rassa, que tant anhelèm pera Catalunya.

El Secretari dona compte de les composicions instrumentals premiades pel Jurat; de les quatre premiades, tres corresponen a la senyoreta Marguerida Orfila Tudurí, qui executá en un piano Cussó part d'elles, essent molt aplaudida. Y acaba aquesta part musical, executant l'altra

composició escullida per una orquesta de senyoretas y joves, dirigida pel propi autor, senyor Gallardo y Garriga.

En nom del Jurat d'Arts, parlá 'l senyor Bassegoda, mostrant an els molts vells ab cor de jove, en vergonyosa contraposició als molts joves que s'han llensat a una vellesa prematura, ab el seu pessimisme. Encoratjá an els joves recomanantlosi que no s'enmirallin en lo que han fet els altres, sino que tossuts vulguir fer solzament allò que ho sentin y se'n sentin capassos, que no'ls enlluerni lo llampan de fora y buit de dins ni imaginaries divagacions estérils, ja que sols donarán bon fruit aquells que sapien significar el moment que passa. Y's dona lectura dels premiats.

En pintura ho foren en Jaume Bonell, en Lluís Botines Font, en Germá Rosich y en Lluís Bonet.

En escultura, en Francisco Font Contel, en Rogeli Darder Marsá; en Frederic Marés Devol, en Antoni Tarré Castell, en Miquel Carrasco, en Joan Savall y Romeu y en Joan Clos Casellas.

Y en dibuix, en Ramón Soler, en Joan Ballart Noguera y en Lluís Puig Barella.

Tots ells reberen també molts aplaudiments.

La darrera part de la festa foren les compocions de música vocal premiades pel corresponent Jurat: «Les quatre primeres cansons», de don A. Vila y Piqué, cantada per la senyoreta Mercé Recasens; «Balada», de n'Enric Nogués; «Cinc cansons», de n'Eduart Granados y Gal, fill del mestre Granados, y «Sis cansons catalanes» de n'Anfrés y Alsina.

Finalisá l'acte el director de la *Il·lustració Catalana*, en Francesc Matheu, ab belles paraules d'agraiment a quants han contribuít al èxit de la festa-certamen, felicitant als joves premiats. Y ab virils parrafades, demana que's dongui un veritable art a Catalunya, y aixó—digué—ho aconseguirèu, essent cada día més catalans y ben catalans.

Y ben aprop de les set quedá finit l'acte, que fou no solzament una festa d'Art y de joventut, sino d'aplegament de cares rialleres, que no dubto que foren llevat de noves inspiracions pera quants l'hermosor els hi parla al cor.—P.

LA MODERNA SALVADOR GINESTÀ

Bateria de Cuina

Cristall, Pisa, Porcellana, Ganivets, Coberts
y tot lo necessari pera cuina y taula

Clarís, 49, y Concell de Gent, 326
BARCELONA

ANTIGA "CASA JORDI" Modes y Mercería DE MASIÀ Y DELCLÓS

Hospital, 21.- Telefon 2,842

Ultimes novetats

Especialitat en articles pera modista y sastre
Venda a l'engrós y a la menuda

Preus sens competència

NOTA. An aquesta casa se fa un regal a tot comprador

RENAIXEMENT

Periòdic adherit a la Unió Catalanista

Redacció: Carrer Cassador, 4, 1.er

Administració: Plassa Beat Oriol, 6
(LLIBRERIA CATALANA)

PREUS D'ABONAMENT

Catalunya y nacions Ibèriques. 2 pts. trimest.

Per les demès nacions . . . 3 » »

Quota de protector . . . minim 1 pta. al mes

Número solt . . . . . 10 céntims

Atrassat. . . . . 20 »

Anuncis a preus reduïts

CATALANS:

Si ajudèu a la

ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE LA ENSENYANSA CATALANA

comprant alguna de les 16 series de postals de **Catalunya Artís-
tica y Pintoresca** que té publicades, contribuirèu al sosteniment
de les **ESCOLES CATALANES**

De venda en totes les llibreríes y en la Baixada Sta. Eulària, 3, pral.-Barcelona

PUBLICACIONS DE LA UNIÓ CATALANISTA

Publicacions de l'Assemblea de Manresa, 1890, edició, ptes.	150
Decoracions de l'Assemblea de Reus, ... ptes.	200
Fets de la Marina de guerra Catalana, ... ptes.	050
Decoracions de l'Assemblea de Barcelona, ... ptes.	125
ANEDOTS DE LAS ASSEMBLEAS	
De Manresa, ptes.	010
De Reus, ... »	010
De Balaguer, ... »	010
De Olot, ... »	010
De Girona, ... »	010
De Tarrassa, ... »	010
De Barcelona, ... »	010

Totes aquestes obres, menys la dels «Fets de la Marina de Guerra Catalana», qu'està agotada, se venen en nostra Administració. També s'hi venen **segells** y **medalles** de la UNIÓ CATALANISTA.

LA CRÓNICA DE VALLS

SUPLEMENTO AL NÚMERO 105

CONCIERTOS FERRÉS

A la Sociedad de Audiciones musicales Vallense

Se puede hacer obra de cultura musical por medios muy diversos cuando se tiende, principalmente, á considerar la música no como una diversión sino como un elemento de carácter social, que mejora al individuo, ennobleciendo sus más altas dotes intelectuales de percepción, y sus más íntimas facultades de sentimiento.

El camino que ustedes se han trazado, á fin de que el público secunde sus nobles iniciativas, es grandemente eficaz para esa obra de cultura, y nada más adecuado que la audición de obras maestras de la música consagradas por la fama.

La simiente que ustedes esparcirán caerá en buen terreno y en surco bien abonado; tanta y tan sorprendente es la intuición del pueblo de esa privilegiada región para la música que, confiado en esa intuición, que conozco muy á fondo, me atrevo á ser profeta y á pronosticar que cuantos esfuerzos hagan ustedes para realizar su obra han de ser coronados por el éxito.

En un antiquísimo tratado de música chino se leen estas palabras, que habría podido firmar Platón, y que reproduzco porque vienen á cuento:

«Los sonidos desordenados y los malos espectáculos no llegan al oído ni á la vista del sabio ó del hombre de mente sana y prudente: entre las afecciones de su corazón no se albergan, jamás, la música viciosa y las costumbres corrompidas: en su persona no hacen mella las influencias perniciosas de negligencia, de corrupción ó de perversidad: cuida que sus oídos, sus ojos, su boca, su corazón, su inteligencia toda y todas las partes de su cuerpo no reciban otras impresiones que la conformidad del buen obrar y de la corrección, á fin de cumplir lo que es su deber. Después de haber realizado la perfección de sí mismo, el sabio ó el hombre de mente sana y prudente, manifiesta su virtud fuera de sí, la expande, y la comunica á sus semejantes por medio de sonidos y notas».

¿Habrán sido platónicos los chinos antes de Platón?

FELIPE PEDRELL.

Barcelona 31 Marzo 1907.

Sobre la emoció musical

Parlemne de la emoció musical. Parlemne respectuosament, plens d'unció, ab aquell reculliment esperitual de les hores contemplatives, dels moments esperituals en que l'ànima endressantse a la divinitat arriba a la casi percepció de lo sobrehumà. Perque la emoció musical té quelcom de diví; ella ve de la esperitualisació mes elevada d'un esser y sols poden compartirla els altres essers en un moment semblant; ella no te d'humà mes qu'els medis d'exteriorisació y percepció, pero son essencia es divina, perque brollada d'una ànima, sols l'ànima pot sentir-la.

Sembla que tota música, y al dir tota música entenguis en el sentit elevat, ha d'esser filla d'emoció y ha de produir emoció. Aquella definició de la música tan vulgarisada, qu'ens diu qu'es el llenguatge de l'ànima, sembla expressarho aixís. Pero la realitat ens demostra lo contrari. ¡Quantes y quantes obres musicals de grans proporcions, rublertes de maravellòsa tècnica, construïdes ab tota la riquesa de materials de que l'artista pot disposar, no contenen ni un sol moment d'emoció creadora! Es que l'emoció, fins els més grans genis, es un estat excepcional d'esperitualitat pura qu'aniquilaria son esser si persistís. Pot també l'artista, el geni, sentir-la la emoció creadora, mes no encertar els medis d'expressarla, de traduir-la al element sonor; y allavors, ¡quin sofriment el seu si es conscient de sa impotencia!

Si 'ls moments emotius pera l'artista creador son excepcionals, ho son encara mes pera aquells qu'escolten música, pera aquells que l'aymen ab mes passió. Entre l'un y 'ls altres s'hi interposa l'element o 'ls elements executants. Y heus aquí que l'emoció musical creadora ha de passar a través d'aquest element indispensable, y si per incomprensió o per mala predisposició aquest element no vibra al unís de la emoció creadora, aquesta es perduda. Per aixó els qu'escolten música han de considerar la emoció musical com un dó tan preciós, qu'han de restarne eternament reconeguts en aquell qui logra transmetrelshi.

Pera 'ls qu'escolten música, succeeix ben sovint que prenen per emoció musical la sensació purament física, sensual podriem dirne, qu'els

D. Ramón Ferrés, maestro

produeix l'audició de qualsevol obra ben construïda. L'element armònic, l'associació de timbres, les combinacions rítmiques, el text literari en les obres en que l'element vocal intervé en tot o en part, una dinàmica sabiament preparada, en fi, són altres tantes causes de sensacions físiques en les que la emoció musical potser hi manqui per complert. Els qu' escolten música han de tenir-les molt en compte aquestes causes si volen arribar a la percepció conscient de la emoció. Serà bé presentar exemples.

Escoltant l'obertura del *Tannhäuser* m'he sentit sempre fonament commogut, sotraquejat casi podria dirne, al esclatar el metall entonant el cant dels pelegrins acompanyat per tota l'orquestra ab ritme brutal, mes accentuat encare pel gemegar estrident dels violins. Es aquest el passatge que corona la genial obertura. Donchs aquesta sensació fondísima que 'm produeix dit passatge, sensació que la primera vegada de sentir-lo casi 'm feu botrer de la cadira, es pera mi purament física. Es tot lo meu sistema nerviós que se sent trasbalsat brutalment, mes l'esperit resta exent d'emoció. Una sensació semblant, per lo que respecta a commoció nerviosa, es la que 'm produeix cap a la meytat del primer temps de la quinta sinfonia de Beethoven l'aparició del tema fatídich terriblement martellat per tota l'orquestra al unís després d'un *crescendo* formidable; pero aquí la sensació física va acompanyada d'una emoció musical tan fonda, que podria ensorrar-se tot lo que 'm volta sense que jo m'en dongués compte.

Pera la veritable educació musical dels qui escolten, pera la fruïció intensament artística de tota obra, jo crech absolutament necessaria la percepció conscient de l'emoció musical. Els in-

conscients sofreixen enganyos, mistificacions, arriben per sugestió a un goig efímer, que may será emoció. ¡Ditxosos els qui senten ab tota puresa l'emoció musical! Es com una visió de la divinitat infinita.

FRANCESCH PUJOL.

ACCIÓ POSSITIVA

Pera 'n Ramon Ferrés

Aixis com hi han dugues Literatures, dugues Pintures, dugues Arquitectures, etc., també hi han, naturalment, dugues classes de música: la música *superior*, que podriem dirne, y la música *vulgar*.

La primera d'aquestes músiques—la música *superior*—es sempre natural, no espontània, y ha sigut creada, no ab l'intenció de satisfer les necessitats, els caprichos ó les exigències de la moda o del aficionat, sino ab el fi, bon xich mes noble, d'exteriorisar, en un moment donat, tot lo que l'artista sent viure en el seu interior.

La música vulgar, al contrari ni es espontània, ni es sincera, ni es natural. Ademés, no es jamay filla d'una necessitat espiritual del seu autor: es

Grita. A. Casanovas, violinista

D. Federico Eliurat, pianista

filla, tan solament, del interès material d' aquest individu.

L' artista superior, al infantar la seva obra, canta naturalment, sincerament, sense pensar en altre cosa que en exteriorisar lo més bellament possible, lo que 'l seu cor sent o lo que la seva imaginació li representa. El fabricant (car no li podem pas donar el nom d' artista!) de música vulgar canta al contrari (¡si *alló* es cantar!) sense *escoltarse*, sense *mirarse endins* y, en el moment precís de la creació, no sent, no obeheix a altra preocupació que a la de crear pretextes... ¡pera allargar la má!

La obra d' art verament superior, filla sempre de la més noble, de la més enlairada y de la més refinada de les idealitats, no pot ser compresa, naturalment, sinó pels aficionats d' una idealitat també superior. Per altre part, no contenint sino lo mellor de l' ànima del seu autor y no remonent, després, sino lo mellor, també, de l' ànima del *espectador*, ja no cal dir que, als ulls *del qui veu les coses*, aquesta obra representarà sempre, no un passa temps inútil, encara que més o menys interessant, sino quelcom de verament *bó* y de verament *sá*. L' artista superior pot y deu donchs esser considerat com un ver benefactor ja que l' acció de la seva obra serà sempre, no solament agradable, sino també, y sobretot, altament *positiva*.

Es evident, al contrari, que tot individu quals produccions, rastrerament servils, no vagin encaminades—y encara mitjantsant la recompensa!..—sino a enganyar al gros públich, ha de considerarse també, necessàriament, con un ver malfactor, entre nosaltres, ja que l' acció de la seva obra es sempre perjudicial, embrutidora, *negativa*. Ademés, y es necessari recordarho, aquest

malfactor es y continuarà essent sempre, pera l' observador, una de les causes—sino la causa principal!— de que continuin existint, no solament dugues musiques sino també dugues classes d' aficionats. Ningú ignora, en efecte, que si cert gros públich viu allunyat del gran art, del ver, del *bó*, es, precisament, *perque 'n té un altre* (en el cas, naturalment, de que *alló* altre pugui qualificar-se d' obra d' art). Eduqueulo, interesseuse per ell, euideusen, guiéulo y, més o menys tart, no dubteu pas que també arribará un moment en que gosará, com qualsevol refinat, enfront de les obres verament superiors. Car, cridemho ben fort no es pas veritat que 'l pobre gros públich no vibrí, intensament, quan la Bellesa passa, no es pas veritat qu' aquest pobre gros públich es trobi incapassitat pera comprendre, sentir y fins ay-mar qualsevol producció artística. Si viu allunyat del gran art, si l' ignora, moltes vegades, es, senzillament, *perque 'n té un altre*, com ja hem dit.—un altre que, al ensemps que 'l distreu, *que 'l fa riure*, li fa també oblidar que té un cor, un cervell... y fins un xich de sensibilitat!—En fi, no tots els aficionats están en estat de sentir, ab la mateixa intensitat, tot lo que conté de bellesa una Simfonia, un bell Sonet, un bon cuadro, un bon gravat, etc. aixó es innegable. Pero no es menys innegable que tots, tots, per humils que siguin, serán perfectament sensibles, per exemple, *a lo que conté una rondalla, una dansa o una cansó popular*. Per tant, si l' aficionat vibra devant d' alguna d' aquestes manifestacions de la Bellesa—car les tres en contenen o poden contenirne, de bellesa,—si gosa, si es capás de sentirse impressionat, es *perque pot*, *perque está en estat de ferho*, en una paraula. Lo que li falta, tant solament, pera saber enlairarse com molts d' altres, es, senzillament, un xich de cultura, un xich de

D. José Gatalá, violinista

costum de tractar ab lo que desconeix. Si l' allunyeu, donchs, del qui 'l desencamina, si l' eduquen, es innegable que no trigarà pas gaire, en primer lloch, a trobarse en estat de donarse ben be compte, per ell mateix, de la diferencia qu' existeix entre les dugues músiques (¿que dich de les dugues musiques?: de les dugues Pintures, de les dugues Literatures, de les dugues arts, en fi!). En aquest cas, no tindreu pas de dirli que fugi de lo dolent, que se n' aparti, car, *un cop hagi aixecat els ulls enlaire*, be prou que 'n fugirà ell, ell tot sol, de tot lo vulgar... Y ja en aquest estat, quin dubte te que també la sentirà, ben prompte, aquella atracció especial que 's despren, com tothom sab, de totes aquelles obres que, ademés de superiors, semblen també imantades!..

Per aixó, amich Ferrés,—y a n' aixó anava— aplaudeixo coralment els seus projectes, com ho farán, n' estich segur, tots els aimants de la bona causa. Si, fassi música, ajudi, ab tot l' amor y tota la fé possibles, a despertar les aficions musicals de la seva terra y no li dolguin els treballs, les lluites y fins els disgustets, si acás ne té (lo que no li desitxo) que tot aixó s'oposa. Y, creguim, si ab el seu esforç, el seu entusiasme y 'l seu bon exemple pot encaminar pel bon camí a un sol dels que vaguen encara, esgarriats, per les vastes y enganyadores regions del *gènero chico*—tant plenes, com vosté sab, de *trucs*, de grolleries y fins... d' *anticueles* de tota classe!—oh! en aquest cas, donguis ja per ben satisfet y no dubti un sol instant de que la seva acció haurà ja sigut del tot *positiva*.

F. LLIURAT.

Educació musical

La Música es l' art de commourer per medi dels sons als homes intel·ligents y dotats d' una organisa-ció especial, diu lo mestre Berlioz. Segons aquest gran músich, no tots els homes estém compresos en sa definició. Realment, en tota manifestació artística se necessita intel·ligencia y organisa-ció pera fruir-la, ¿quí ho dupta? Visitem un monastir y pels qui no tenim estudis d' arquitectura y d' historia especials ¿qué 'ns diuen tot aquell bé de Deu de ruïnes? Res; per nosaltres es obra morta, tan morta com els morts que entre ses parets dormen segles y mes segles. Allí no hi veurém res mes que un casal gran ab portxos y colum-nes, ab làpides que tampoc ens diuen res perque no sabrém de qué parlen. ¡Quina tristesa mes so-morta ha de tindre el que camini per sos com-partiments sense que res li digui tot alló!

Ens posém devant d' un quadre y no veyém mes que tres o quatre colors combinats ab molta trassa y que 'ns donen una *figura* que 'ns impres-ionará mes o menys, pro no hi veyém res mes que la figura y 'ls tres o quatre colors. De segur qu' un pintor hi veurà un bon nombre mes de co-lors que nosaltres; segurament que a aquest ma-teix pintor no l' impresionará en primer lloch lo que a nosaltres ens semblava que ho era tot en aquell quadre; segurament que no será lo que mes lo fassi fruir la figura en sí, sino el conjunt, conjunt que destriará y al destriarlo, ab sa *inte-ligencia* y ab sa *organisa-ció* veurà un nombre de bel·leses que nosaltres, los que no estém educats,

los que no tenim l' intel·ligencia necessaria, may podrém fruir.

Assistim a un teatre que 's representa lo *Sieg-friet*, de R. Wagner; al sortir saludo a la familia X. y no 'm parla de l' ópera qu' hem *sentit*, sino de l' ópera qu' hem *vist*, de les decoracions, dels vestits dels artistes, de la tiple, del tenor, del di-rector d' orquesta, del foc, del drac, en fi, de tot menys de lo qu' ells havien anat a sentir, o mes mes ben dit, a *veurer*. Millor que d' escoltar la música de Wagner, sortien d' una sessió de cine-matograf. Jo estic convençut que aquestos no es-tán compresos en la definició de Berlioz; sa *orga-nisació* es deplorable.

Es obra d' humanitat l' ensenyança, es fer obra d' humanitat pel qui compregui lo que acabo d' expressar, dir al poble: *Ves; estudia, ilustra't, fes-te home intel·ligent; l' intel·ligencia 't donará l' or-ganisació necessaria pera fruir totes les bel·leses que 't cerquen*.

A Espanya l' educació musical es deficient. En los centros hont sembla que tenen lo dever d' ensenyar quelcóm, ja ho fan, pero per camins tan ronecs y estrets de mires que en lloch de ferte 't desfán, en lloch de enlayrarte t' enfonsen. En les poblacions que ni aquets centres tenim lo mi-llor fora no parlarne: tan llastimós es l' especta-cle que 's dona. En aquestes poblacions no messe *viu*, l' ambient artístic desapareix ofegat per la mania del *viurer*, les roxades d' art que algunes vegades ens venen de fora, passen, passen sens deixar rastre.

L' educació musical ha sigut dolenta en tot temps en el nostre poble, per herencia portém un no sé qué d' aclaparador que no 'ns deixa be-llugar. Havém passat anys y mes anys, per exemple, que 'n les nostres iglesies no s' han to-cat mes que tres o quatre misses, les mateixes, sempre y que fins les criatures canten de tant sentirles; obres d' un mal gust incalificable y ab tal *frescura compostes*, com *frescura* havem tin-gut nosaltres en soportarles. S' ha donat lo cas de que 's posés lletra relligiosa a música de l' ópera *La Traviata* y de la carçuela *El Milagro de la Virgen*, y 's cantés per totes les iglesies com si fossin motets; el *morrongo* y la *Paula* s' han *executat ab tota pulcritud* en les mateixes iglesies rebaixant l' orga a la ratlla de un piano de café flamenc.

Lo clero, ja sigui per benovolença, debilitat o ignorancia, ha permés sens xistar y fins diré ab complassencia aytals *desahogos*. Recordo que en una de les nostres iglesies quan los tres capellans acabaven l' ofici y deixaven l' altar, l' *organista* tenia la... no se com dirho, tenia la *delicadesa* de tocar lo *vals dels rates de La Granvia*. Dit está que si 'ls *mestres* que sembla que tenen lo dever d' educar a la joventut y al poble, porten a aquesta joventut y aquest poble per camins tan llastimosos, lo resultat ha d' esser la perversió de tot sentiment artístic.

En aquestes poblacions res se fá per enlayrar l' esperit, no s' en fá d' obra de cultura, y jo crec que ja es hora de que 'ns despertém, es hora de que protestém ab tota energia y de que 'ns puigin los colors a la cara quan se 'ns parli de progrés; es hora de que tot ens eduquem y procurém ca-minar per vies sanitoses que 'ns portin a fruir l' art en tota sa grandesa.

R. FERRÉS.

Valls 22 de Juny 1907.

Imp. LA CATALANA de E. Castells.

Concurs de Cobles empordaneses

QUE BAIX EL PATRONAT DEL

EXCM. AJUNTAMENT

SE CELEBRARÁ A BARCELONA

EL DÍA 29 DE JUNY DE 1907.

A LES 10 DEL MATÍ, EN EL

PALAU DE BELLES ARTS

BASES DEL CONCURS

- 1.ª Se concedirán tres premis: un 1.er de 600 pessetes, un 2.^{on} de 400 pessetes y un 3.er de 300 pessetes, respectivament, a les tres cobles que s'en fassin guanyadores per ordre de mèrit en ajust, afinació, ritme y colorit. El Jurat podrà mencionar a les cobles que s'ho mereixin.
- 2.ª Els exercicis d'aquest Concurs consistirán en la execució de la Sardana «Per tu ploro», original del Mestre Joseph Ventura, y d'un altre Sardana de lluiment a lliure elecció de cada coblà.
- 3.ª La Sardana imposada «Per tu ploro», deurà executar-se segons la partitura qu'es repartirà a cada una de les cobles al temps de sa inscripció.
- 4.ª Les cobles que desitjin pendrer part en aquest Concurs, han de dirigir ses instàncies a la Secretaría de la Comissió

Organisadora, establerta en la Major-domia del Excm. Ajuntament d'aquesta Ciutat. El plasso d'inscripció es fins a les 8 del vespre del dia 25 del present mes de Juny.

- 5.ª Les cobles deurán composarse al menys d'un fluviol, dos tibles, dos tenors, dos cornetins, dos fiscorns y contrabaix. Les que ademés d'aquests instruments portin trombóns, també serán admeses.
- 6.ª Les tres cobles premiades haurán de tocar, si es necessari, en el Concurs de Sardanistes y en el festival popular que s'organisi.

Formarán el Jurat els Mes-
tres: ANTONI NICOLÁU,
LLUIS MILLET, JOAN LA-
MOTÉ DE GRIGNON, ENRICH
GRANADOS Y FRANCESC
PUJOL.

*La sardana es la dança més bella
de totes les dançes que 's fan y 's desfán,
es la mòvil, magnífica anella
que ab pausa y ab mida va lenta oscilant.*

JUAN MARAGALL

